SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE OGÓLNE ... 3
2. WIZJA I STRATEGIA DZIAŁANIA ... 3
3. SPÓŁKI ZALEŻNE I STOWARZYSZONE ... 4
4. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU SPÓŁKI APATOR SA W ZAKRESIE SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO I SPRAWOZDANIA ZARZĄDU. ... 6
5. WSKAZANIE BIEGŁEGO REWIDENTA ORAZ OŚWIADCZENIE ZARZĄDU SPÓŁKI APATOR SA W ZAKRESIE BIEGŁEGO REWIDENTA. ... 6
6. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO ... 6
6.1 ZBIÓR ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO, KTÓREMU PODLEGA SPÓŁKA APATOR SA ORAZ MIEJSCA, GDZIE TEKST ZBIORU ZASAD JEST PUBLICZNIE DOSTĘPNY ... 6
6.2 ODSTĄPIENIA OD POSTANOWIEŃ ZBIORU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO ... 6
6.3 OPIS GŁÓWNYCH CECH STOSOWANYCH W PRZEDSIĘBIORSTWIE EMITENTA SYSTEMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W ODNIESIENIU DO PROCESU SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH I SKONSOLIDOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH ... 7
6.4 WSKAZANIE AKCJONARIUSZY APATOR SA POSIADAJĄCYCH BEZPOŚREDNIO LUB POŚREDNIO ZNACZNE PAKIETY AKCJI WRAZ ZE WSKAZANIEM LICZBY POSIADANYCH PRZEZ TE PODMIOTY AKCJI, ICH PROCENTOWEGO UDZIAŁU W KAPITALE ZAKŁADOWYM, LICZBY GŁOSÓW Z NICH WYNIKAJĄCYCH I ICH PROCENTOWEGO UDZIAŁU W OGÓLNEJ LICZBIE GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU ... 8
6.4.1 Akcjonariusze posiadający powyżej 5% głosów na walnym zgromadzeniu ... 8
6.4.2 Udział poszczególnych grup akcjonariuszy w ogólnej liczbie akcji ... 8
6.4.3 Kurs akcji ... 9
6.4.4 Polityka dywidendy ... 10
6.5 WYKAZANIE POSIADACZY WSZELKICH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, KTÓRE DAJĄ SPECJALNE UPRAWNIENIA KONTROLNE, WRAZ Z OPISEM TYCH UPRAWNIEŃ ... 11
6.6 WYKAZANIE WSZELKICH OGRANICZEŃ ODNOŚNIE WYKONYWANIA PRAWA GŁOSU, TAKICH JAK OGRANICZENIE WYKONYWANIA PRAWA GŁOSU PRZEZ POSIADACZY OKREŚLONEJ CZĘŚCI LUB LICZBY GŁOSÓW, OGRANICZENIA CZASOWE DOTYCZĄCE WYKONYWANIA PRAWA GŁOSU LUB ZAPISY, ZGODNIE Z KTÓRYMI, PRZY WSPÓŁPRACY SPÓŁKI, PRAWA KAPITAŁOWE ZWIĄZANE Z PAPIERAMI WARTOŚCIOWYMI SĄ ODDZIELONE OD POSIADANIA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH ... 12
6.7 WYKAZANIE WSZELKICH OGRANICZEŃ DOTYCZĄCYCH PRZENOSZENIA PRAWA WŁASNOŚCI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH EMITENTA ... 12
6.8 OPIS ZASAD DOTYCZĄCYCH POWOŁYWANIA I ODWOŁYWANIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH ORAZ ICH UPRAWNIEŃ, W SZCZEGÓLNOŚCI PRAWO DO PODJĘCIA DECYZJI O EMISJI LUB WYKUPIE AKCJI ... 13
6.9 OPIS ZASAD ZMIANY STATUTU APATOR SA ... 13
6.10 SPOSÓB DZIAŁANIA WALNEGO ZGROMADZENIA I JEGO ZASADNICZE UPRAWNIENIA ORAZ OPIS PRAW AKCJONARIUSZY I SPOSOBU ICH WYKONYWANIA , W SZCZEGÓLNOŚCI ZASADY WYNIKAJĄCE Z REGULAMINU WALNEGO ZGROMADZENIA , JEŻELI TAKI REGULAMIN ZOSTAŁ UCHWALONY, O ILE INFORMACJE W TYM ZAKRESIE NIE WYNIKAJĄ WPROST Z PRZEPISÓW PRAWA ... 13
6.11 SKŁAD OSOBOWY I ZMIANY, KTÓRE W NIM ZASZŁY W CIĄGU OSTATNIEGO ROKU OBROTOWEGO ORAZ OPIS DZIAŁANIA ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH APATOR SA ... 15
6.11.1 Rada Nadzorcza ... 15
6.11.2 Zarząd ... 17
7. NAGRODY, DZIAŁALNOŚĆ CHARYTATYWNA, WSPÓŁPRACA Z UCZELNIAMI ... 18
7.1 NAGRODY I WYRÓŻNIENIA ... 18
7.2 DZIAŁANIA PROMOCYJNO-MARKETINGOWE I SPONSORING ... 18
7.3 WSPÓŁPRACA Z UCZELNIAMI ... 20
8. STRUKTURA ORGANIZACYJNA SPÓŁKI APATOR SA ... 20
9. SYSTEM ZARZĄDZANIA ... 21
10. ZATRUDNIENIE ... 21
10.1 STAN I STRUKTURA ZATRUDNIENIA ... 21
10.2 SZKOLENIA ... 23
11. TECHNOLOGIA ... 24
11.1 PODZIAŁ PROCESÓW PRODUKCYJNYCH ... 24
11.2 NOWE TECHNOLOGIE ... 24
12. LEAN MANUFACTURING ... 25
13. INWESTYCJE W NIEFINANSOWE AKTYWA TRWAŁE ... 25
14. PROCES ZAKUPÓW, ŹRÓDŁA ZAOPATRZENIA ... 26
15. SPRZEDAŻ ... 28
15.1 STRATEGIA SPRZEDAŻY ... 28
15.2 STRUKTURA SPRZEDAŻY ... 29
16. SEGMENT POMIAROWY ... 30
16.1 ROZWÓJ SYSTEMÓW I APARATURY POMIAROWEJ ... 30

16.2 SPRZEDAŻ SYSTEMÓW POMIAROWYCH I PRZEDPŁATOWYCH LICZNIKÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ 32
16.3 SPRZEDAŻ LICZNIKÓW ENERGII CIEPLNEJ 34
16.4 SPRZEDAŻ PŁYT ELEKTRONICZNYCH DO LICZNIKÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ 34
17. SEGMENT ŁĄCZNIKOWY 34
17.1 APARATURA ŁĄCZNIKOWA 34
17.1.1 Rozwój aparatury łącznikowej 34
17.1.2 Ograniczniki przepięć 35
17.1.3 Krajowa sprzedaż aparatury łącznikowej i ograniczników przepięć 35
17.2 ŁĄCZNIKOWA APARATURA GÓRNICZA 35
18. EKSPORT 35
19. OMÓWIENIE PODSTAWOWYCH WIELKOŚCI EKONOMICZNYCH 37
19.1 RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT 37
19.1.1 Przychody i koszty działalności podstawowej 37
19.1.2 Przychody i koszty pozostałej działalności operacyjnej 41
19.1.3 Przychody i koszty działalności finansowej 42
19.1.4 Wynik finansowy 43
19.2 BILANS 46
19.2.1 Aktywa trwałe i obrotowe 47
19.2.2 Pasywa - kapitały i zobowiązania 48
19.2.3 Kredyty, gwarancje, poręczenia i zobowiązania warunkowe 49
19.3 RACHUNEK PRZEPŁYWÓW FINANSOWYCH 51
20. OCENY I PERSPEKTYWY ROZWOJU 52
20.1 CHARAKTERYSTYKA ZEWNĘTRZNYCH I WEWNĘTRZNYCH CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU APATOR SA, W TYM ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻEŃ 52
20.1.1 Czynniki rozwoju 52
20.1.2 Ryzyka i zagrożenia 52
20.2 PERSPEKTYWY ROZWOJU 53
21. ISTOTNE WYDARZENIA PO 31 GRUDNIA 2008 R. Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI APATOR SA 53
22. INFORMACJE O TOCZĄCYCH SIĘ POSTĘPOWANIACH, DOTYCZĄCYCH ZOBOWIĄZAŃ LUB WIERZYTELNOŚCI SPÓŁKI APATOR SA 53
23. INFORMACJE O NIETYPOWYCH TRANSAKCJACH ZAWIERANYCH Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI 54
24. PROGNOZA WYNIKÓW FINANSOWYCH NA 2008 ROK I JEJ REALIZACJA 54
25. PROGNOZA WYNIKÓW FINANSOWYCH NA 2009 ROK 55

1. Informacje ogólne

Firma APATOR została założona w 1949 roku. Zajmowała się produkcją aparatury łącznikowej i górniczej oraz produkcją urządzeń rozdzielczo-sterowniczych. Od 1993 roku funkcjonuje w formie spółki akcyjnej utworzonej przez pracowników zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego. Obecny przedmiot działalności spółki APATOR SA obejmuje projektowanie, produkcję i sprzedaż systemów i aparatury pomiarowej oraz aparatury łącznikowej. APATOR SA wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego, Rejestru Przedsiębiorców pod nr KRS 0000056456. Siedziba spółki zlokalizowana jest w Toruniu przy ul. Żółkiewskiego 21/29. APATOR SA jest właścicielem prawa użytkowania wieczystego gruntu, na którym prowadzi działalność oraz właścicielem znajdujących się na tym gruncie budynków i budowli.

W APATOR SA funkcjonuje System Zarządzania oparty na normach:
- PN-EN-ISO 9001 - systemy zarządzania jakością,
- PN-EN-ISO 14001 - systemy zarządzania środowiskowego,
- PN-N-18001- systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy.

Od 24 kwietnia 1997 roku akcje spółki APATOR SA notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA. Obrót akcjami odbywa się w systemie notowań ciągłych. Spółka zaklasyfikowana jest do sektora przemysłu elektromaszynowego i notowana jest w segmencie spółek sWIG 80.

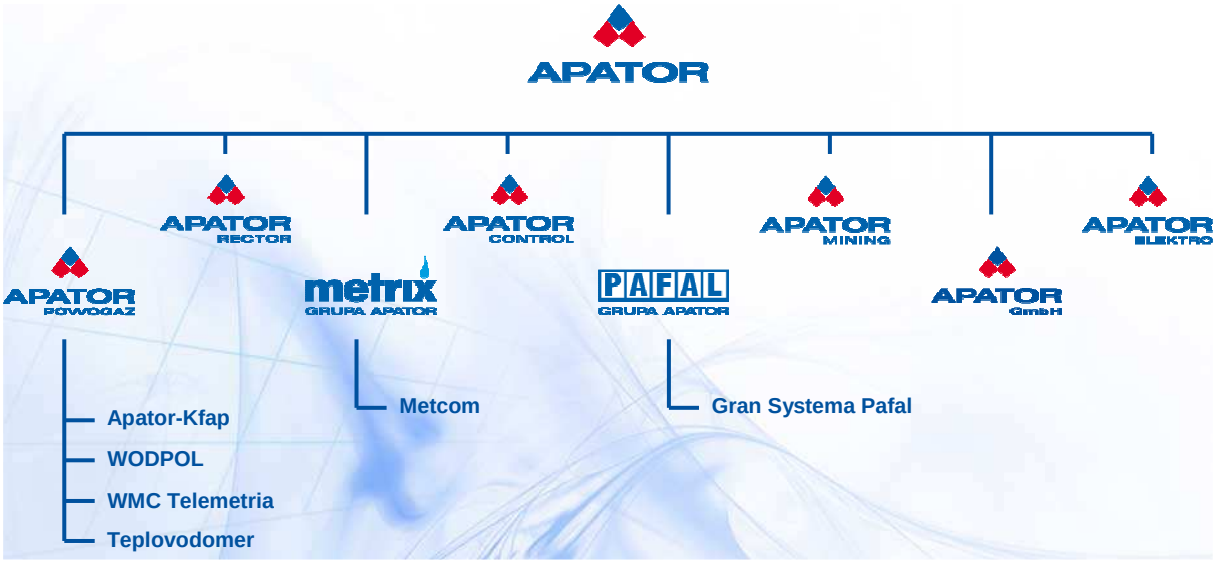
W dniu 9 kwietnia 2009 r. firma APATOR obchodzi 60 lecie swojego powstania na mocy Zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 grudnia 1948 r.

2. Wizja i strategia działania

Wizja spółki APATOR SA jest bezpośrednio wkomponowana w wizję Grupy APATOR: **Grupa APATOR dąży do uzyskania pozycji lidera regionu Europy Środkowo-Wschodniej w zakresie rozwoju i sprzedaży zarówno systemów i aparatury pomiarowej, jak i aparatury łącznikowej.**

Strategicznym celem APATOR SA oraz Grupy APATOR jest budowa polskiej grupy technologicznej w oparciu o silną markę APATOR i skierowanej na wzrost sprzedaży na rynkach zagranicznych. Spółka APATOR SA oraz Grupa APATOR skupia swoją działalność w dwóch segmentach branży elektromaszynowej: pomiarowym i łącznikowym.

W skład Grupy APATOR wchodzą poniższe spółki:

W segmencie opomiarowania nośników energii działają spółki: APATOR SA, FAP PAFAL SA, APATOR METRIX SA, Grupa APATOR POWOGAZ, APATOR GmbH.
Produkty i usługi oferowane przez wszystkie powyższe spółki wzajemnie się uzupełniają. Stworzona w ten sposób oferta Grupy APATOR obejmuje urządzenia do pomiaru wszystkich nośników energii. Jednocześnie stanowi bazę dla dalszego rozwoju systemów umożliwiających opomiarowanie zużycia energii oraz zdalny odczyt i przekazywanie informacji (telemetria). Główne cele strategiczne Grupy APATOR w tym segmencie obejmują rozwój systemów oraz intensywny wzrost eksportu.

W segmencie zabezpieczania i łączenia obwodów elektrycznych Grupa APATOR posiada silną pozycję i wieloletnie doświadczenia. Działają tutaj spółki APATOR SA, APATOR MINING sp. z o.o., APATOR CONTROL sp. z o.o., APATOR ELEKTRO SA oraz APATOR GmbH. W przeciwieństwie do „spółek pomiarowych" wyżej wymienione podmioty działają w niezależnych segmentach rynków. Realizowana tutaj strategia zakłada utrzymanie silnej pozycji na krajowym rynku oraz wzrost eksportu.

3. Spółki zależne i stowarzyszone

APATOR SA jest podmiotem dominującym Grupy APATOR. Koordynuje i nadzoruje działalność spółek zależnych i spółki stowarzyszonej:

- APATOR MINING sp. z o. o. – w Grupie od 1995 r.,
- APATOR ELEKTRO SA – w Grupie od 1998 r.,
- APATOR CONTROL sp. z o. o. – w Grupie od 2000 r.,
- FAP PAFAL SA – w Grupie od 2004 r.,
- APATOR METRIX SA – w Grupie od 2005 r.,
- APATOR GmbH – powołana w czerwcu 2006 r., zarejestrowana 25 października 2006 r.
- APATOR RECTOR sp. z o. o. – w Grupie od 2008 r.,
- APATOR POWOGAZ SA – w Grupie od 2008 r.

APATOR SA jest inwestorem strategicznym we wszystkich spółkach zależnych (posiada stuprocentowe lub prawie stuprocentowe pakiety akcji/udziałów). Pomiędzy spółkami zależnymi nie istnieją powiązania kapitałowe. Powiązania kapitałowe nie istnieją również pomiędzy spółkami zależnymi a spółką stowarzyszoną.
Spółkami z Grupy APATOR (oprócz podmiotu dominującego), które posiadają udziały w innych podmiotach są APATOR METRIX SA, FAP PAFAL SA oraz APATOR POWOGAZ SA. APATOR METRIX SA posiada 24% udziałów w węgierskiej spółce Metcom KFT (założonej w lutym 2006 r. w celu zwiększania eksportu gazomierzy). FAP PAFAL SA posiada 50% udziałów w białoruskiej spółce Gran-Systema-Pafal sp. z o.o. (założonej 13 czerwca 2007 r.). Z kolei APATOR POWOGAZ SA posiada 100% udziałów w spółce APATOR KFAP sp. z o. o. (w dniu 30 czerwca 2008 r. nastąpiła sprzedaż udziałów przez APATOR SA), 76,85% udziałów w spółce WODPOL sp. z o. o., 44,06% udziałów w spółce Teplovodomer SA w Rosji. W dniu 28 stycznia 2009 roku APATOR POWOGAZ SA nabył 50,8% udziałów w spółce WMC Telemetria Sp. z o.o. z siedzibą w Słupsku. Firma ta jest producentem i dostawcą bezprzewodowych systemów telemetrycznych dla liczników ciepła i wody. APATOR POWOGAZ SA wraz ze spółkami APATOR KFAP sp. z o. o., WODPOL sp. z o. o. i Teplovodomer SA w Rosji oraz od stycznia 2009 roku wraz z WMC Telemetria Sp. z o.o. tworzą grupę kapitałową w ramach Grupy APATOR.

Udział spółki APATOR SA w kapitale zakładowym poszczególnych spółek na dzień 31 grudnia 2008 r. oraz zakres działalności tych spółek przedstawia zaprezentowana poniżej tabela.

Nazwa spółki	Siedziba	Charakter powiązania	Udział w kapitale	Zakres działalności
SEGMENT: OPOMIAROWANIE NOŚNIKÓW ENERGII				
FAP PAFAL SA	Świdnica	spółka zależna	100,00%	kredytowe liczniki energii elektrycznej (indukcyjne i elektroniczne), systemy pomiarowe
APATOR METRIX SA	Tczew	spółka zależna	100,00%	gazomierze domowe i przemysłowe, systemy pomiarowe
APATOR POWOGAZ SA	Poznań	spółka zależna	99,42%*)	wodomierze domowe i przemysłowe
APATOR RECTOR Sp. z o. o.	Zielona Góra	spółka zależna	70,00%	systemy informatyczne dla zarządzania dystrybucją w energetyce, ciepłownictwie, wodociągach i kanalizacji, gazownictwie, telekomunikacji, ratownictwie i administracji samorządowej
APATOR GmbH	Worms	spółka zależna	100,00%	eksport produktów Grupy APATOR na rynek niemiecki
SEGMENT: ZABEZPIECZANIE I ŁĄCZENIE OBWODÓW ENERGETYCZNYCH				
APATOR CONTROL Sp. z o. o.	Toruń	spółka zależna	100,00%	napędy i aplikacje napędów, aparatura rozdzielczo-sterownicza
APATOR MINING Sp. z o. o.	Katowice	spółka zależna	99,89%	aparatura górnicza

Nazwa spółki	Siedziba	Charakter powiązania	Udział w kapitale	Zakres działalności
APATOR ELEKTRO SA	Moskwa	spółka stowarzyszona	50,00%	eksport aparatury łącznikowej na rynek rosyjski
APATOR GmbH	Worms	spółka zależna	100,00%	eksport produktów Grupy APATOR na rynek niemiecki

**) udział ten uwzględnia umorzenie 1.050 akcji własnych; umorzenie pierwszej części (352 akcje) zostało zarejestrowane w KRS w 2008 r., a drugiej części (698 akcji) zostało zarejestrowane w I kwartale 2009 r.*

22 stycznia 2008 roku zawarta została umowa nabycia przez APATOR SA 70% udziałów (za 21 mln zł) w spółce RECTOR Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze, z opcją zakupu pozostałych 30% udziałów w 2010 roku.

Spółka APATOR RECTOR Sp. z o.o. jest dostawcą oprogramowania dla przedsiębiorstw użyteczności publicznej oraz zakładów przemysłowych. Specjalizuje się w produkcji, dostawie i wdrażaniu rozwiązań informatycznych służących do ewidencji (paszportyzacji) i zarządzania dystrybucyjnymi sieciami branżowymi. Oferuje kompleksowe rozwiązania dla dostawców mediów (energetyka, gazownictwo, przedsiębiorstwa wodociągów i kanalizacji oraz energetyki cieplnej), a także dla telekomunikacji, ratownictwa i administracji samorządowej. Szczególną cechą oferowanych systemów jest rozszerzenie funkcjonalności poprzez wzbogacenie opisu o informację przestrzenną GIS, co znacznie ułatwia interpretację i prezentację danych.

Spółka APATOR RECTOR Sp. z o.o., działając w ramach Grupy APATOR, nadal rozwija swoje dotychczasowe produkty. Równolegle współpracuje ze spółkami Grupy APATOR w zakresie systemów zarządzania infrastrukturą i danymi pomiarowo-odczytowymi. Efektem tych prac będzie pierwsze na rynku polskim, kompleksowe rozwiązanie w zakresie zarządzania licznikami mediów i pomiarami dla wyżej wymienionych branż.

Na koniec 2008 r. spółka zatrudniała 56 osób.

W dniu 30 kwietnia 2008 roku nastąpiło rozszerzenie Grupy APATOR o Fabrykę Wodomierzy POWOGAZ SA. APATOR SA nabył 16.332 akcje spółki POWOGAZ SA za łączną kwotę 70.227,6 tys. zł. Akcje te stanowiły 97,10% kapitału zakładowego spółki APATOR POWOGAZ SA. Nabycie akcji spółki POWOGAZ SA nastąpiło w wyniku wykonania 366 warunkowych umów sprzedaży zawartych w dniach od 17 stycznia 2008 r. do 24 kwietnia 2008 roku między APATOR SA oraz osobami fizycznymi. Wszystkie warunki zawarte w tych umowach zostały spełnione, w tym w szczególności w dniu 25 kwietnia 2008 roku uzyskana została zgoda Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Źródłami finansowania inwestycji są: długoterminowy kredyt bankowy w wysokości 45 mln zł, udzielony przez Bank Handlowy w Warszawie SA, środki własne oraz kredyt w rachunku bieżącym. Nabywanie akcji w ciągu 2008 r. było kontynuowane. Od 1 maja do 31 grudnia 2009 r. APATOR SA nabył jeszcze 396 akcji za łączną kwotę 1.702,8 tys. zł. Łączne koszty nabycia akcji w 2008 roku obejmujące również usługę doradztwa i pośrednictwo biura maklerskiego wyniosły 72.658 tys. zł.

Na koniec 2008 r. APATOR SA posiadał łącznie 99,42% kapitału zakładowego oraz 99,42% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu. W trakcie 2008 roku APATOR SA sprzedał spółce APATOR POWOGAZ SA 1.050 akcji w celu umorzenia w cenie 4.300 zł za sztukę (za łączna kwotę 4.515 tys. zł).

APATOR POWOGAZ SA z siedzibą w Poznaniu jest jednym z największych producentów wodomierzy mieszkaniowych i przemysłowych w Polsce. Posiada również mocną pozycję na rynkach zagranicznych. Włączenie APATOR POWOGAZ SA do Grupy APATOR jest kolejnym etapem realizowanej strategii skierowanej na uzyskanie pozycji lidera na rynkach Europy Środkowo-Wschodniej w zakresie aparatury pomiarowej.

W dniu 28 stycznia 2009 roku APATOR POWOGAZ SA nabył 50,8% udziałów w spółce WMC Telemetria Sp. z o.o. z siedzibą w Słupsku. Firma ta jest producentem i dostawcą bezprzewodowych systemów telemetrycznych dla liczników ciepła i wody.

APATOR POWOGAZ SA wraz ze spółkami APATOR KFAP sp. z o. o. (od 30 czerwca 2008 r.), WODPOL sp. z o. o. i Teplovodomer SA w Rosji oraz od stycznia 2009 roku wraz z WMC Telemetria Sp. z o.o. tworzą grupę kapitałową w ramach Grupy APATOR.

Siedziba spółki APATOR POWOGAZ SA znajduje się w centrum Poznania przy ulicy Klemensa Janickiego 23/25. Spółka jest właścicielem prawa wieczystego użytkowania zajmowanych gruntów.

Na koniec 2008 r. spółka zatrudniała 299 osób.

4. Oświadczenie Zarządu spółki APATOR SA w zakresie sporządzenia sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu.

Zarząd APATOR SA w składzie:
- Janusz Niedźwiecki – Prezes Zarządu,
- Tomasz Habryka – Członek Zarządu,
- Jerzy Kuś – Członek Zarządu

oświadcza, że zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu, sprawozdanie finansowe spółki APATOR SA i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. Sprawozdanie to odzwierciedla w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową spółki APATOR SA oraz jej wynik finansowy. Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy APATOR zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji Grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.
Szczegółowe zasady sporządzenia sprawozdania zawarte zostały w notach objaśniających do sprawozdania finansowego.

5. Wskazanie biegłego rewidenta oraz oświadczenie Zarządu spółki APATOR SA w zakresie biegłego rewidenta.

Badanie jednostkowego sprawozdania finansowego dokonane zostało przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych – firmę Korycka, Budziak & Audytorzy Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.
Umowa z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych zawarta została w dniu 19 czerwca 2007 r. Zgodnie z umową za rok obrotowy 2008 wynagrodzenie podmiotu uprawnionego wynosi 82 tys. zł plus VAT i obejmuje badanie jednostkowego i skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego, badanie jednostkowego półrocznego sprawozdania finansowego oraz przegląd skonsolidowanego półrocznego sprawozdania finansowego. Ponadto spółka APATOR SA pokrywa koszty noclegów i przejazdów.
APATOR SA w przeszłości korzystał z usług firmy Korycka, Budziak & Audytorzy Sp. z o.o.
Zarząd APATOR SA oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, firma Korycka, Budziak & Audytorzy Sp. z o.o., która dokonała badania rocznego sprawozdania finansowego została wybrana zgodnie z przepisami prawa. Korycka, Budziak & Audytorzy Sp. z o.o. oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełniali warunki do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa i normami zawodowymi.

6. Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego

6.1 Zbiór zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega spółka APATOR SA oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

Zakres stosowania ładu korporacyjnego w spółce APATOR SA jest zgodny z Uchwałą nr 24/2008 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 23 czerwca 2008 roku w sprawie deklaracji przestrzegania Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW wprowadzonych na podstawie Uchwały 12/1170/2007 Rady Giełdy z dnia 4 lipca 2007 r. Pełne brzmienie tych praktyk zamieszczone jest na stronie internetowej: www.corp-gov.gpw.pl oraz na stronie internetowej spółki APATOR SA: www.apator.eu w sekcji Relacje Inwestorskie.

6.2 Odstąpienia od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego

W dniu 21 stycznia 2008 r. spółka APATOR SA raportem bieżącym nr 1/2008 przekazała do publicznej wiadomości informację o zasadzie ładu korporacyjnego, której nie będzie stosowała w sposób trwały:
- Zasada III.6. „Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej powinno spełniać kryteria niezależności od spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze spółką.(…).”

Walne Zgromadzenie APATOR SA nie rekomenduje stosowania tej zasady z uwagi na fakt, iż w skład Rady Nadzorczej APATOR SA wchodzą cztery osoby, które są jednocześnie znaczącymi akcjonariuszami spółki oraz jeden niezależny Członek Rady. Działanie Rady Nadzorczej w takim składzie zapewnia stały, prawidłowy i skuteczny nadzór nad funkcjonowaniem spółki.
Zarząd APATOR SA uzasadnił nie stosowanie tej zasady następująco: „Radę Nadzorczą spółki APATOR tworzy pięć osób, z których jedna jest jej niezależnym członkiem. Skład rady nadzorczej, której podstawową funkcją jest właściwa i efektywna kontrola realizacji strategii i koncepcji działalności spółki, ustalany jest suwerennie przez walne zgromadzenie akcjonariuszy. Jest to rozwiązanie dające akcjonariuszom pełną decyzyjność w kwestii struktury osobowej rady nadzorczej. Z doświadczeń spółki APATOR wynika, że rada

nadzorcza odzwierciedlająca strukturę właścicielską w akcjonariacie spółki, bardzo pozytywnie wpływa na jakość nadzoru, i tym samym zapewnia należyte zabezpieczenie interesów wszystkich akcjonariuszy".

6.3 Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Sprawozdania finansowe sporządzane są przez Dział Księgowości spółki APATOR SA. Dział ten stanowi wyodrębnioną jednostkę organizacyjną działającą w pionie Dyrektora ds. Finansowych APATOR SA. Spółka sporządza skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości („MSR") oraz Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF"). MSR oraz MSSF obejmują interpretacje zaakceptowane przez Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Ponadto sporządzane sprawozdania finansowe oparte są o Rozporządzenie z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.
Sprawozdawczość i księgowość w spółkach APATOR SA, FAP PAFAL SA, APATOR METRIX SA, APATOR POWOGAZ SA i APATOR CONTROL sp. z o. o. odbywa się z wykorzystaniem Zintegrowanego Systemu Zarządzania BaaN IV. W pozostałych spółkach następuje proces wdrażania tego systemu.
Każda ze spółek prowadzi własną politykę rachunkowości. Określają one główne zasady ewidencji zdarzeń gospodarczych. Jednakże podstawowymi elementami procesu sporządzania sprawozdań są przyjęte dla wszystkich podmiotów Grupy APATOR wspólne zasady rachunkowości, oparte głównie o rozwiązania stosowane w podmiocie dominującym APATOR SA. W konsekwencji prowadzonej ewidencji powstają księgi rachunkowe poszczególnych spółek grupy, będące w dalszej kolejności podstawą sporządzenia jednostkowych sprawozdań finansowych przez wszystkie podmioty grupy. Jednostkowe sprawozdania finansowe są podstawą do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań Grupy APATOR
W procesie sporządzania sprawozdań finansowych zidentyfikowano następujące ryzyka:

- błędnych danych wejściowych,
- niewłaściwej prezentacji danych,
- efektów błędnych szacunków dokonanych przez niezależnych doradców (aktuariusze, rzeczoznawcy),
- na etapie konsolidacji danych finansowych Grupy APATOR - niewłaściwej integracji danych pochodzących ze spółek, które nie posiadają jeszcze wdrożonego zintegrowany system zarządzania BaaN IV z danymi spółek w których system ten funkcjonuje.

Wszystkie wymienione obszary ryzyka minimalizowane są przez systemy wewnętrznej i zewnętrznej kontroli oraz przez wspólne dla wszystkich spółek Grupy APATOR zasady prowadzonej rachunkowości. Bezpośrednio odpowiedzialnym za minimalizowanie poziomu istniejącego ryzyka, a także za identyfikację nowych zagrożeń jest Zarząd Spółki APATOR SA wraz z Dyrektorem ds. Finansowych, który na bieżąco ocenia skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w procesie sporządzania sprawozdań finansowych. Założeniem efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w sprawozdawczości finansowej jest zapewnienie poprawności informacji finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych oraz poprawność sposobu jej prezentacji. Poprawność ta realizowana jest poprzez badanie zgodności działania z przepisami i wytycznymi prawa finansowego oraz z regulacjami wewnętrznymi, a także poprzez audyt oparty o normy ISO 9001:2000. Kontrola wewnętrzna sprawowana jest także bezpośrednio przez każdego pracownika (w tym przez system samooceny), jego zwierzchnika i osoby z nim współpracujące oraz przez kierowników jednostki organizacyjnej w zakresie jakości i poprawności wykonywania przez poszczególnych pracowników ich czynności. Celem jest zapewnienie zgodności tych czynności z procedurami i mechanizmami kontroli wewnętrznej.
Na każdym etapie sporządzania sprawozdań finansowych jednym z podstawowych mechanizmów kontrolnych (zewnętrznych) jest okresowa weryfikacja sprawozdań finansowych przez niezależnego biegłego rewidenta, a w szczególności przegląd sprawozdań półrocznych oraz badanie sprawozdań rocznych. Podmiot, który ma pełnić funkcję biegłego rewidenta w spółce APATOR SA i Grupie APATOR jest wybierany w taki sposób, aby zapewniona była niezależność przy realizacji powierzonych mu zadań. Dodatkowo, w celu zapewnienia tej niezależności, spółka dokonuje zmiany podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych przynajmniej raz na pięć lat. Wyboru biegłego rewidenta dokonują rady nadzorcze poszczególnych spółek, z grona renomowanych firm audytorskich, gwarantujących wysokie standardy usług i niezależność. Wszystkie spółki Grupy APATOR są badane przez ten sam podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych.
Dane finansowe, które są podstawą sprawozdań finansowych i raportów okresowych, służą także do comiesięcznej sprawozdawczości finansowej i operacyjnej. Po zamknięciu księgowym miesięcznego okresu rozliczeniowego, kierownictwo wyższego szczebla (zarząd, dyrekcja) pod nadzorem rady nadzorczej

dokonuje comiesięcznej analizy wyników finansowych spółki APATOR SA, poszczególnych spółek Grupy APATOR oraz skonsolidowanych wyników Grupy APATOR. Analiza osiąganych rezultatów dokonywana jest poprzez porównanie ich do przyjętych założeń biznesowych zawartych w budżecie rocznym i w strategii rozwoju. Zidentyfikowane odchylenia są na bieżąco analizowane przez pryzmat ich wpływu na bieżące wyniki Grupy APATOR oraz podejmowane są w związku z tym ewentualne działania korygujące. Ponadto w Grupie APATOR dokonuje się corocznych przeglądów strategii i planów biznesowych, zarówno w odniesieniu do wszystkich jednostek z grupy kapitałowej oraz całej Grupy APATOR. W proces budżetowania, obejmującym wszystkie obszary funkcjonowania, zaangażowane jest całe kierownictwo wyższego i średniego szczebla. Przygotowany budżet jest przyjmowany przez zarząd spółki oraz zatwierdzany przez radę nadzorczą.
Odzwierciedleniem skuteczności stosowanych procedur kontroli i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych Grupy APATOR jest wysoka jakość tych sprawozdań, której potwierdzeniem są opinie wydawane przez biegłych rewidentów z badania sprawozdań finansowych.

Na podstawie przeprowadzonej oceny stosowanych procedur, zarząd spółki stwierdza, że na dzień 31 grudnia 2008 roku nie istniały okoliczności, które mogłyby w negatywny sposób wpłynąć na skuteczność kontroli wewnętrznej w zakresie sporządzania sprawozdań finansowych.

6.4 Wskazanie akcjonariuszy APATOR SA posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu

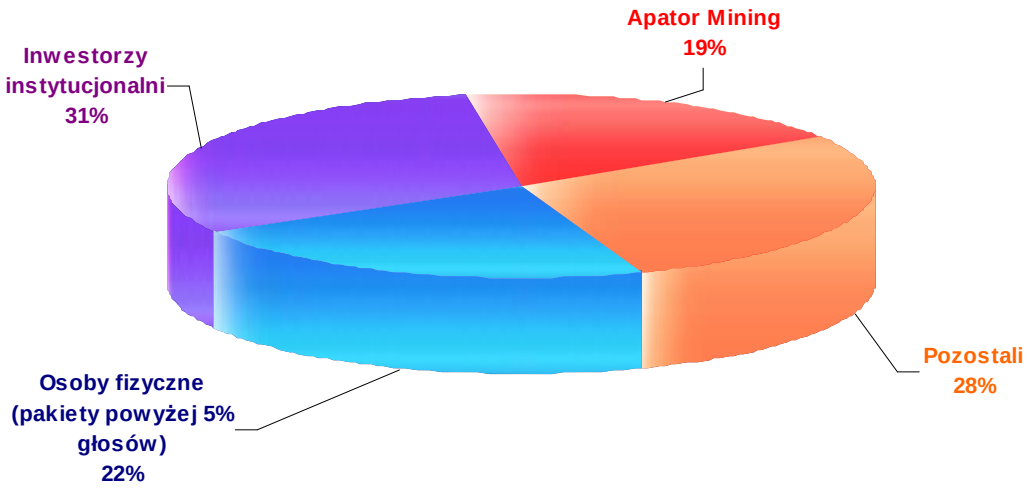
6.4.1 Akcjonariusze posiadający powyżej 5% głosów na walnym zgromadzeniu

Poniżej przedstawiono zestawienie akcjonariuszy posiadających powyżej 5% głosów na WZA:

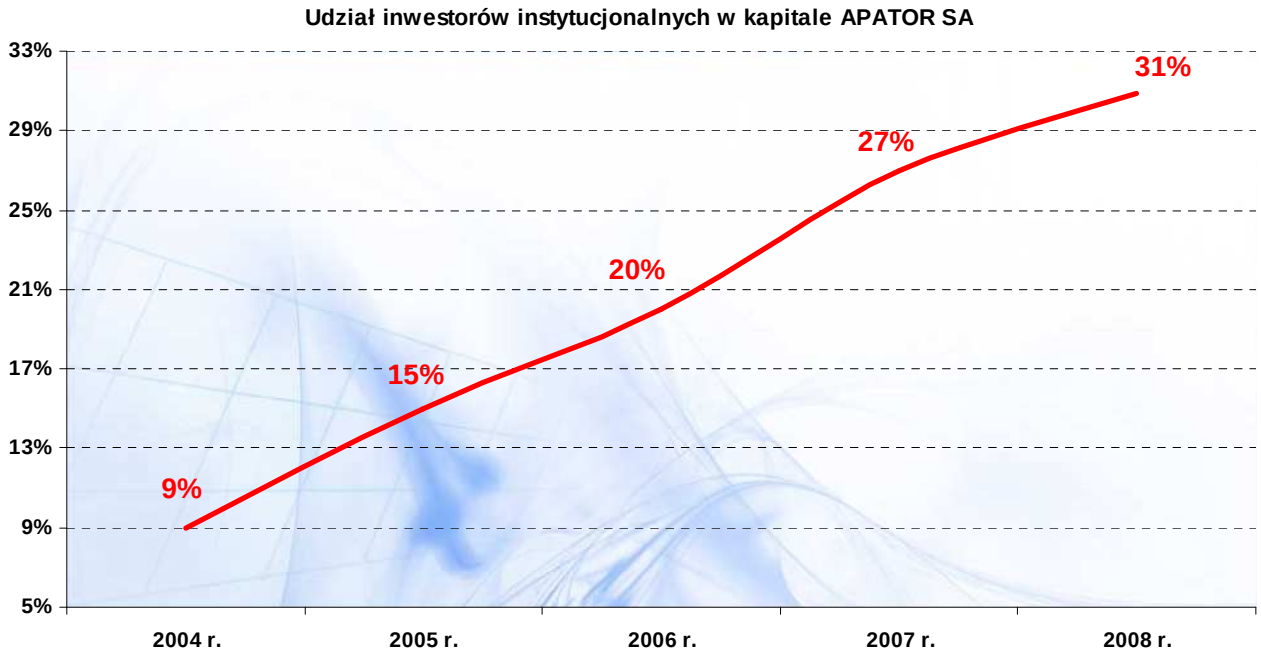
Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2008 roku			
	akcje	głosy	%akcji	%głosów
APATOR MINING Sp. z o. o.	6 600 000	6 600 000	18,70%	11,24%
Mariusz Lewicki	2 008 200	5 501 976	5,69%	9,37%
Tadeusz Sosgórnik	1 900 503	4 879 809	5,38%	8,31%
Danuta Guzowska	1 509 311	4 362 953	4,28%	7,43%
Zbigniew Jaworski	1 327 107	3 609 651	3,76%	6,15%
Janusz Marzygliński	1 060 568	3 514 844	3,00%	5,99%
Pioneer Pekao Investment Management SA	3 016 337	3 016 337	8,55%	5,14%
Podsumowanie	**17 422 026**	**31 485 570**	**49,36%**	**53,63%**

6.4.2 Udział poszczególnych grup akcjonariuszy w ogólnej liczbie akcji

Poniższy wykres przedstawia udział poszczególnych grup akcjonariuszy w kapitale zakładowym (stan na podstawie wypłaty dywidendy za 2008 r.)

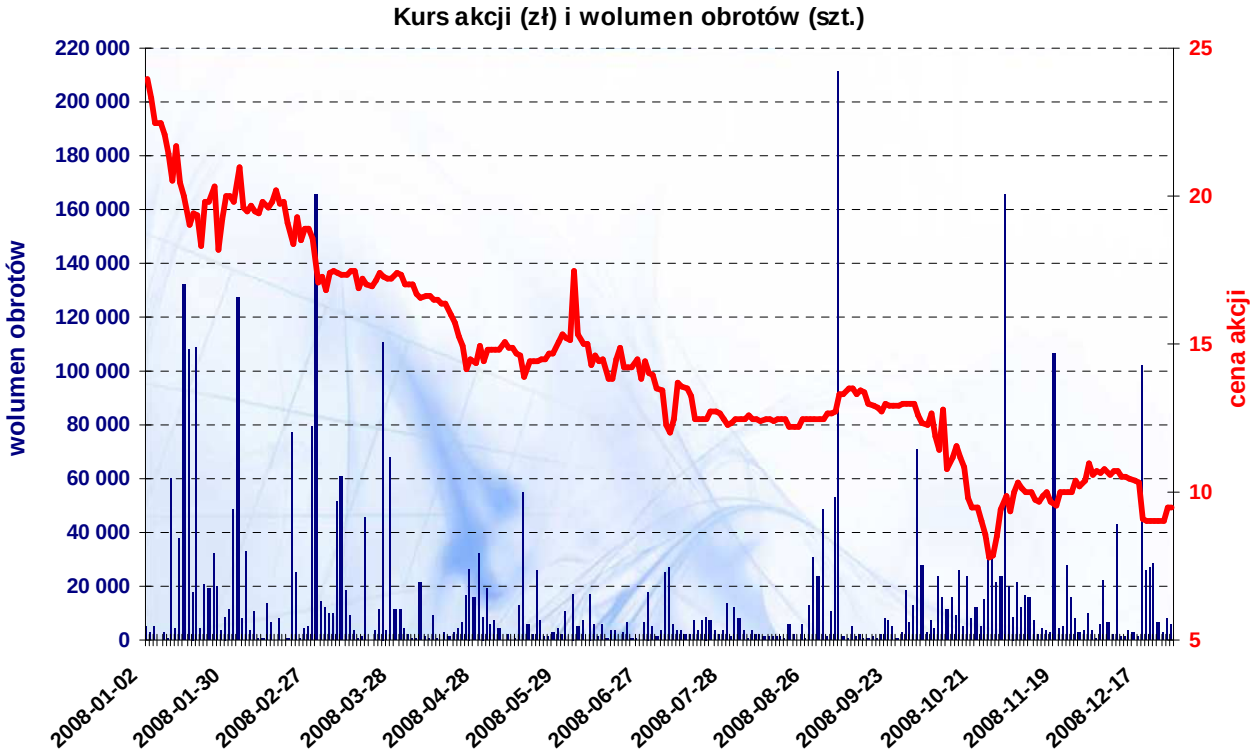

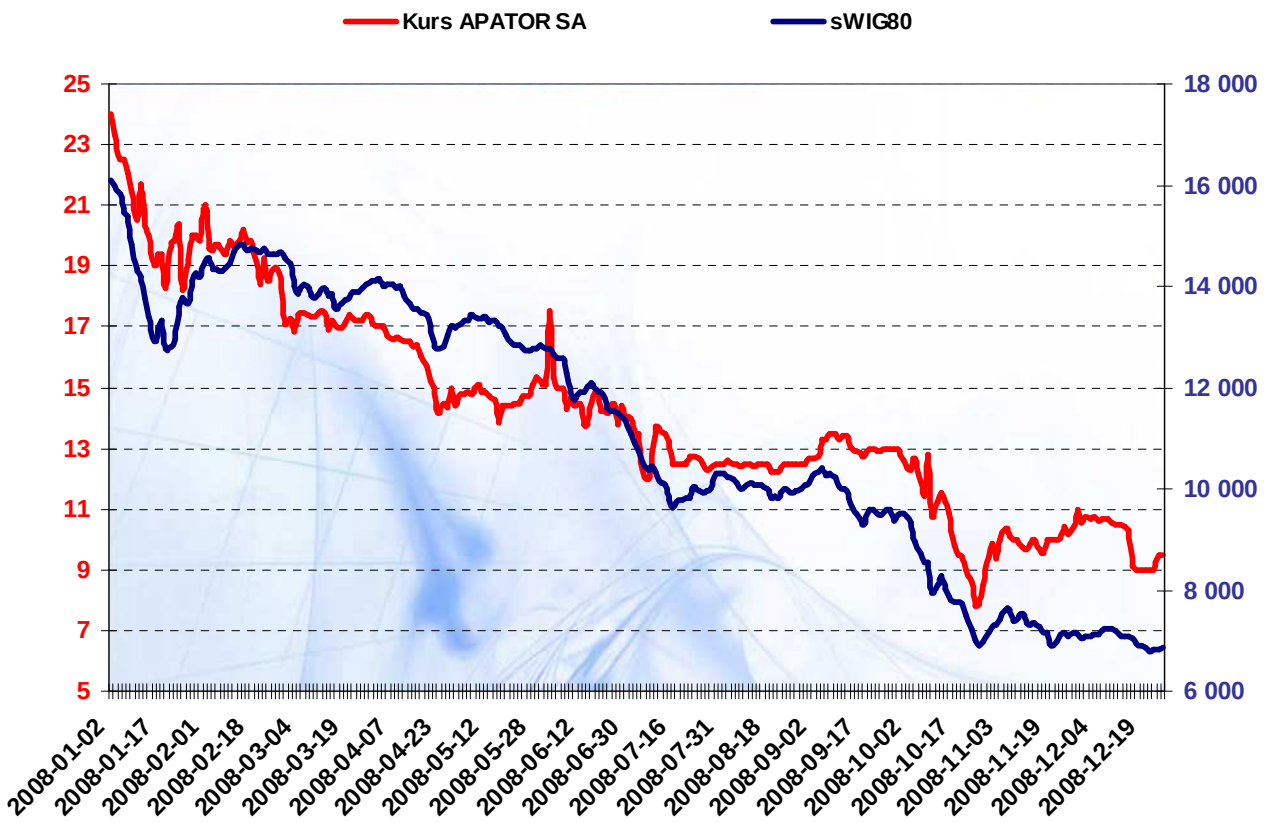
W stosunku do lat poprzednich istotnie wzrósł, a następnie ustabilizował się udział inwestorów instytucjonalnych, który obecnie wynosi 31%. Zmalał udział pozostałych akcjonariuszy. Fundusze nabywają akcje zwykłe na okaziciela w związku z tym ich udział w kapitale zakładowym jest wyższy niż udział w głosach. Na poniższym wykresie przedstawiono wzrost udziału inwestorów instytucjonalnych w kapitale Spółki za ostatnie cztery lata.

6.4.3 Kurs akcji

Spadek kursu akcji spółki w 2008 roku wynika z bessy panującej na rynku papierów wartościowych oraz sytuacji panujących na rynkach światowych.

6.4.4 Polityka dywidendy

Nadrzędnym celem Zarządu APATOR SA jest wzrost satysfakcji akcjonariuszy z inwestycji w akcje spółki. Cel ten jest realizowany poprzez:

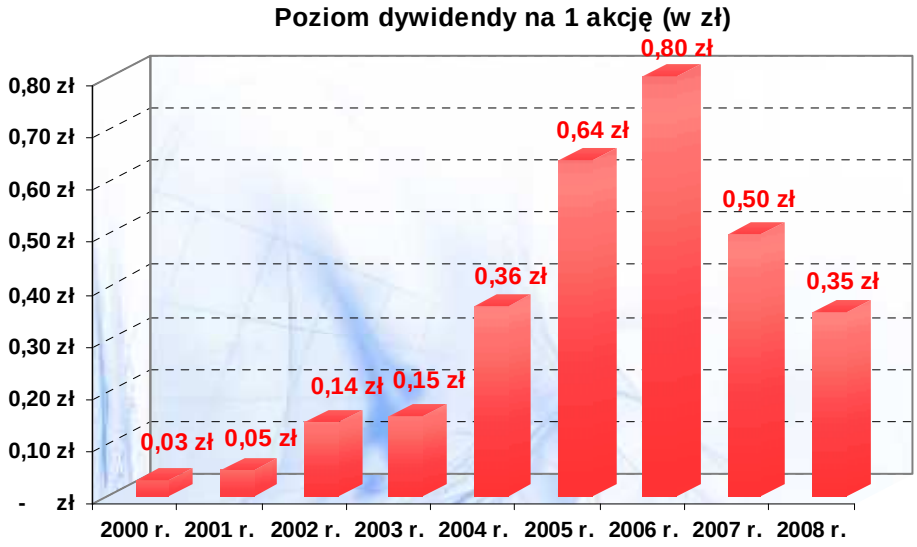
- rozwój Grupy APATOR, w wyniku którego budowana jest długoterminowa wartość dla akcjonariuszy,
- politykę wypłaty dywidendy.

W dniu 16 marca 2007 roku Zarząd Spółki określił politykę dywidendy APATOR SA., w której zdeklarowano coroczną wypłatę dywidendy w wysokości 75% zysku netto spółki APATOR SA wypracowanego za dany rok obrotowy. Wypłata dywidendy następować będzie w dwóch częściach: w formie zaliczki w danym roku obrotowym oraz pozostała część po zatwierdzeniu ostatecznej wysokości dywidendy przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Jednocześnie Zarząd APATOR SA zastrzegł, że w przypadku realizacji istotnych zamierzeń inwestycyjnych, spółka może podjąć decyzję o innym podziale zysku za dany rok obrotowy. Powyższa polityka dywidendy zaczęła obowiązywać od podziału zysku za rok obrotowy 2007.

Wypłata dywidendy z zysku za 2007 rok w wysokości 0,50 zł na akcję została zatwierdzona przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 23 czerwca 2008 r. Wypłata zaliczki na poczet tej dywidendy w wysokości 0,20 zł na akcję dokonana została w dniu 13 grudnia 2007 roku. Pozostała część w wysokości 0,30 zł na akcję została wypłacona w dniu 25 lipca 2008 roku.

W marcu 2009 roku Zarząd APATOR SA zadeklarował wypłatę dywidendy z zysku wypracowanego w 2008 roku w wysokości 0,35 zł na akcję. W IV kwartale 2008 roku wypłacona została zaliczka na poczet tej dywidendy w wysokości 0,10 zł na akcję.

Niższy poziom dywidendy za 2008 r. w stosunku do poprzednich dwóch lat jest zgodny z polityką dywidendy Spółki i uwzględnia znaczne nakłady finansowe na rozszerzenie grupy kapitałowej w 2008 r. W styczniu 2008 r. APATOR SA nabył 70% udziałów firmy informatycznej RECTOR sp. z o. o. za łączną kwotę 21.000 tys. zł. Również od stycznia 2008 r. zawierane były warunkowe umowy nabycia akcji spółki POWOGAZ SA. Do końca 2008 r. spółka APATOR SA nabyła łącznie 99,42% akcji spółki APATOR POWOGAZ SA za łączną kwotę 72.658 tys. zł.

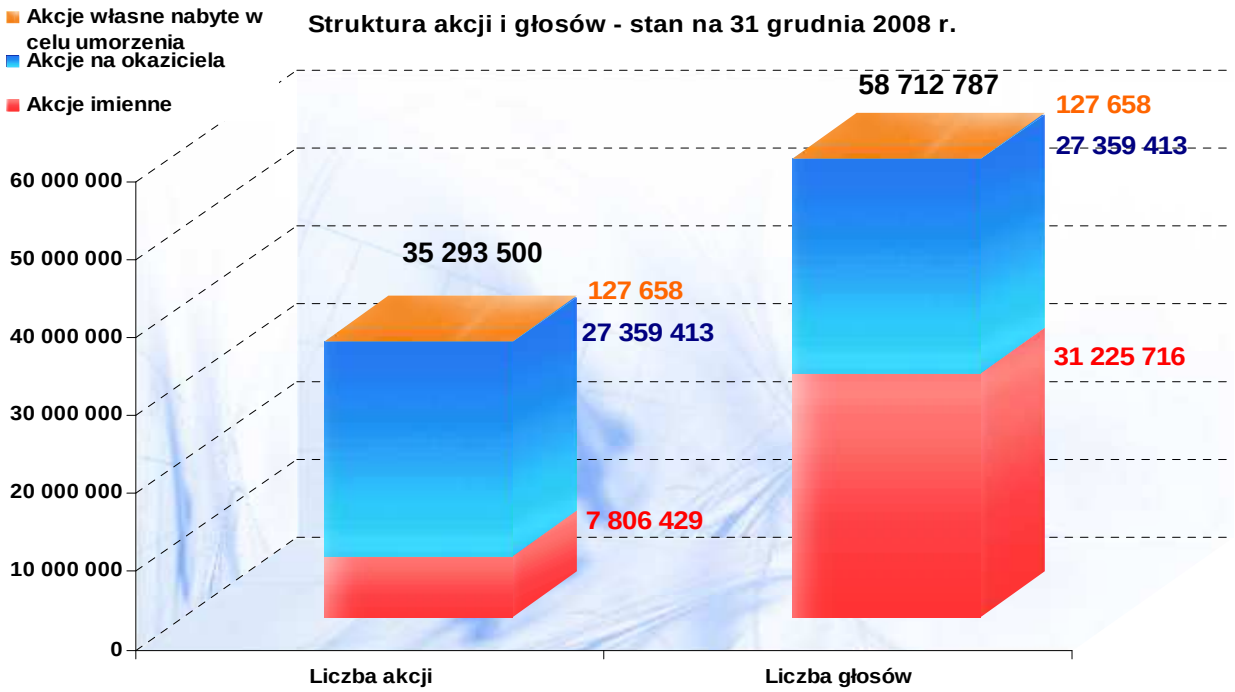
APATOR SA systematycznie wypłaca dywidendę, której wysokość wzrosła z poziomu 0,03 zł na akcję w 2000 r. do poziomu 0,80 zł na akcję w 2006 r. W latach 2007 - 2008 poziom wypłaty był niższy (0,50 zł na akcje w 2007 r. i 0,35 zł na akcję w 2008 r.) z uwagi na realizację zadań inwestycyjnych.

6.5 Wykazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Żaden z posiadaczy papierów wartościowych wyemitowanych przez APATOR SA nie posiada specjalnych uprawnień kontrolnych wobec Spółki.
Na dzień 31 grudnia 2008 roku kapitał zakładowy spółki składał się z 35.293.500 akcji o wartości nominalnej 0,10 zł każda i dzielił się na:

Akcje i głosy	Liczba akcji	Struktura akcji %	Liczba głosów	Struktura głosów %
Akcje imienne	7 806 429	31 225 716	22,12%	53,18%
Akcje na okaziciela	27 359 413	27 359 413	77,52%	46,60%
Akcje własne nabyte w celu umorzenia	127 658	127 658	0,36%	0,22%
Ogółem akcje	**35 293 500**	**58 712 787**	**100,00%**	**100,00%**
Ogółem akcje bez akcji własnych	35 165 842	58 585 129	-	-

Każda akcja na okaziciela daje prawo do jednego głosu, natomiast akcje imienne są akcjami uprzywilejowanymi w ten sposób, że jedna akcja daje prawo do czterech głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania (10 kwietnia 2009 r.) po konwersji akcji w dniu 5 stycznia 2009 r., akcje uprzywilejowane stanowią 22,09% kapitału zakładowego oraz 53,14% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy APATOR SA. Zasady zbywania akcji imiennych reguluje Statut APATOR SA.

6.6 Wykazanie wszelkich ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Nie występują jakiekolwiek ograniczenia w zakresie wykonywania prawa głosu przypadające na akcje APATOR SA.
Spółka jest w trakcie realizacji (do 30 czerwca 2009 r.) Programu skupu akcji własnych w celu umorzenia. Skup akcji realizowany jest na podstawie Uchwały nr 14 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy APATOR SA z dnia 11 czerwca 2007 r. oraz Uchwały nr 18 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy APATOR SA z dnia 23 czerwca 2008 r. Od 23 kwietnia 2008 r. (rozpoczęcie skupu akcji własnych) do momentu sporządzenia niniejszego sprawozdania (10 kwietnia 2009 r.) spółka APATOR SA nabyła łącznie 186.472 akcji własnych w celu umorzenia. Akcje te stanowiły 0,5283% kapitału zakładowego i dawały 186.472 głosów (0,3178%) na WZA. Średnia cena zakupionych akcji własnych wynosiła 10,87 zł. Zgodnie z art. 364, par. 2 Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka nie wykonuje z nich prawa głosu na WZA oraz nie uczestniczą one w wypłacie dywidendy.

6.7 Wykazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta

Kapitał zakładowy APATOR SA na dzień 31 grudnia 2008 r. dzielił się na 35.293.500 akcji w tym 7.806.429 akcji imiennych uprzywilejowanych w ten sposób, że jedna akcja daje prawo do czterech głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

Akcje imienne uprzywilejowane podlegają ograniczeniom w ich zbywaniu. Zasady zbywania wyżej wymienionych akcji reguluje Statut APATOR SA, zgodnie z zapisami którego akcjonariusze chcący dokonać zamiany akcji, powinni złożyć Zarządowi pisemny wniosek o zezwolenie na dokonanej tej czynności prawnej. Zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela dokonuje się na wniosek akcjonariuszy w styczniu każdego roku. W przypadku zgłoszenia w trakcie roku do zamiany łącznie powyżej 100.000 akcji imiennych Zarząd Spółki jest zobowiązany do ustaleniu dodatkowego terminu konwersji w terminie 90 dni. Akcje imienne mogą być zbywane przez akcjonariuszy oraz ich spadkobierców lub następców prawnych jedynie na rzecz akcjonariuszy posiadających akcje imienne Zbycie akcji imiennych na rzecz innych osób niż akcjonariusze posiadający akcje imienne wymaga zezwolenia Zarządu. Jeżeli Zarząd nie wyrazi zgody na przeniesienie akcji powinien w terminie 60 dni: wskazać innego nabywcę, określić cenę zgodną z kursem akcji na

okaziciela z dnia złożenia wniosku. Jeżeli Zarząd w ciągu 60 dni od dnia pisemnego złożenia wniosku o zezwolenie na zbycie akcji nie zajmie stanowiska, to zbycie akcji nie podlega żadnym ograniczeniom.

Akcje imienne i akcje na okaziciela mogą być umarzane za zgodą akcjonariusza w drodze ich nabycia przez Spółkę. Nabywanie przez Spółkę akcji w celu ich umorzenia oraz umarzanie akcji wymaga odrębnych uchwał Walnego Zgromadzenia. Nabywanie własnych akcji Spółki powinno być dokonane w taki sposób, aby żadna z grup akcjonariuszy nie była uprzywilejowana.

Zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne jest niedopuszczalna.

6.8 Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Członkowie Zarządu APATOR SA są powoływani i odwoływani zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych oraz postanowieniami Statutu Spółki. Zarząd APATOR SA składa się z jednego do trzech członków powołanych na trzy lata przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w sprawie:

- ustalenia liczby członków Zarządu Spółki,
- powoływania i odwoływania Zarządu Spółki,
- mianowania Prezesa Zarządu,
- zawieszania w czynnościach z ważnych powodów wszystkich lub poszczególnych członków Zarządu,
- delegowania członków Rady Nadzorczej do czasowego, wykonywania czynności członków Zarządu,
- ustalenia dla Zarządu wynagrodzenia z uwzględnieniem jego charakteru motywacyjnego

Zarząd kieruje całokształtem działalności Spółki, reprezentuje Spółkę na zewnątrz, zarządza jej majątkiem i wszelkimi sprawami nie zastrzeżonymi dla innych organów, odpowiada za należyte prowadzenie księgowości Spółki oraz ściśle przestrzega postanowień Statutu, Regulaminu Zarządu i uchwał władz Spółki. Zarząd w swych działaniach ma na względzie przede wszystkim interes Spółki. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu.

Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych Spółki i składania podpisów upoważnieni są każdy członek Zarządu samodzielnie lub Prokurent. Każdy z członków Zarządu ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw Spółki, nie przekraczających zakresu zwykłych czynności Spółki.

Zarząd Spółki nie ma uprawnień do podejmowania decyzji o emisji lub wykupie akcji.

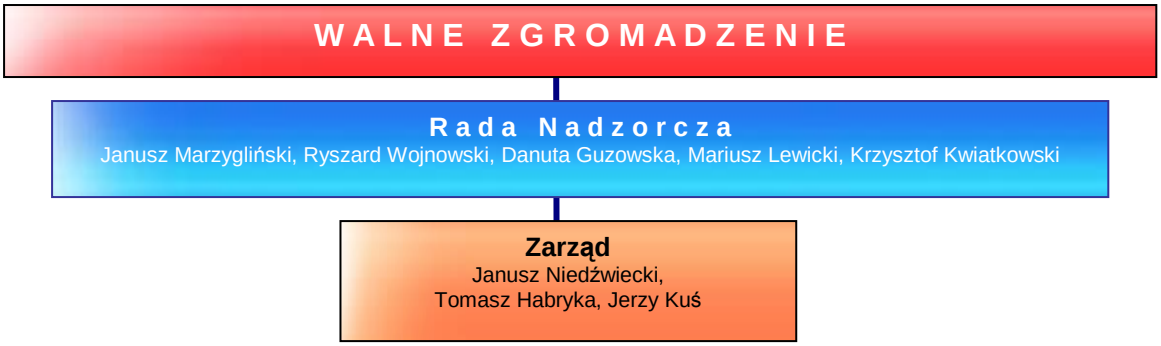
6.9 Opis zasad zmiany Statutu APATOR SA

Zmiana Statutu APATOR SA należy zgodnie z par. 14 pkt 13 Statutu Spółki do kompetencji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy APATOR SA. Zmiana statutu może być uchwalona przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy większością trzech czwartych głosów. W przypadku zamierzonej zmiany Statutu, w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy powołuje się dotychczas obowiązujące postanowienia, jak również treść projektowanych zmian. W uchwale zmieniającej Statut, Walne Zgromadzenia może upoważnić Radę Nadzorczą do ustalenia jednolitego tekstu zmienionego Statutu lub wprowadzenia innych zmian o charakterze redakcyjnym.

Zmiana Statutu staje się skuteczną z chwilą wpisu zmian do KRS. Obowiązek zgłoszenia zmian Statutu spoczywa na Zarządzie Spółki. Zarząd zobowiązany jest zgłosić zmianę Statutu w ciągu 3 miesięcy od powzięcia odpowiedniej uchwały.

6.10 Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania , w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia , jeżeli taki regulamin został uchwalony, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa

Struktura władz Spółki przedstawia się następująco:

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy APATOR SA działa w oparciu o przepisy Kodeksu Spółek Handlowych, Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia APATOR SA.
Walne Zgromadzenia zwołuje się przez ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.
W Walnym Zgromadzeniu mają prawo uczestniczenia:

- akcjonariusze posiadający akcje imienne oraz zastawnicy i użytkownicy, którym przysługuje prawo głosu, jeżeli zostali wpisani do księgi akcyjnej co najmniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia,
- akcjonariusze posiadający akcje na okaziciela, jeżeli złożyli co najmniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia w siedzibie Spółki imienne świadectwa depozytowe wystawione przez podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych. Papiery wartościowe w liczbie wskazanej w treści świadectwa nie mogą być przedmiotem obrotu od chwili jego wydania do zakończenia Walnego Zgromadzenia. Na imiennym świadectwie depozytowym zawarta musi być informacja o dokonaniu blokady powyższych akcji przez podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych do czasu zakończenia Walnego Zgromadzenia

Na Walnym Zgromadzeniu powinni być obecni:

- członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Spółki w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie walnego zgromadzenia,
- biegły rewident, jeżeli przedmiotem obrad mają być sprawy finansowe Spółki.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, za wyjątkiem uchwał w sprawach porządkowych, które mogą dotyczyć tylko kwestii związanych z prowadzeniem obrad. Uchwala o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad może zapaść jedynie w przypadku, gdy przemawiają za nią istotne i rzeczowe powody. Wniosek w takiej sprawie musi być szczegółowo umotywowany. Zdjęcie z porządku obrad bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy wymaga podjęcia uchwały Walnego Zgromadzenia, po uprzednio wyrażonej zgodzie przez wszystkich obecnych akcjonariuszy, którzy zgłosili taki wniosek, popartej 75% głosów Walnego Zgromadzenia
Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów. Głosowania są jawne za wyjątkiem sytuacji określonych w art. 420 KSH, tj. tajne głosowania zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie Członków organów Spółki, wnioskami o pociągnięcie ich do odpowiedzialności jak również w sprawach osobowych oraz na żądanie choćby jednego akcjonariusza lub pełnomocnika obecnego na Walnym Zgromadzeniu.

W dniu 23 czerwca 2008 r. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy APATOR SA, które:

- Zatwierdziło sprawozdanie Zarządu z działalności spółki i grupy kapitałowej za rok obrotowy 2007;
- Zatwierdziło sprawozdanie finansowe spółki APATOR SA i grupy kapitałowej za rok obrotowy 2007;
- Udzieliło absolutorium członkom zarządu spółki z wykonania przez nich obowiązków w roku obrotowym 2007;
- Zatwierdziło sprawozdanie rady nadzorczej spółki za rok obrotowy 2007;
- Udzieliło absolutorium członkom rady nadzorczej spółki z wykonania przez nich obowiązków w roku obrotowym 2007;
- Podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2007 oraz wypłaty dywidendy;
- Podjęło uchwałę w sprawie podziału niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych;
- Podjęło uchwałę w sprawie ustanowienia na rzecz Banku Handlowego w Warszawie SA hipoteki zwykłej i kaucyjnej;
- Podjęło uchwałę w sprawie anulowania uchwały nr 12/2007 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki APATOR SA z dnia 11 czerwca 2007 r. dotyczącej sprzedaży prawa

użytkowania wieczystego gruntu oraz budynków i budowli stanowiących odrębny od gruntu przedmiot własności o wartości przekraczającej 10% kapitałów własnych spółki;
- Podjęło uchwałę w sprawie sprzedaży prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz budynków i budowli stanowiących odrębny od gruntu przedmiot własności o wartości przekraczającej 10% kapitałów własnych spółki;
- Podjęło uchwałę w sprawie zmiany uchwały nr 14/2007 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia APATOR SA z dnia 11 czerwca 2007 roku, dotyczącej zgody na nabywanie przez spółkę akcji własnych w celu umorzenia;
- Podjęło uchwałę w sprawię podwyższenia funduszu umorzenia akcji;
- Podjęło uchwałę w sprawie zmian w statucie APATOR SA;
- Podjęło uchwałę w sprawie upoważnienia rady nadzorczej do ustalenia jednolitego tekstu statutu APATOR SA;
- Podjęło uchwałę w sprawie zmiany regulaminu walnych zgromadzeń APATOR SA;
- Podjęło uchwałę w sprawie zmiany regulaminu rady nadzorczej APATOR SA;
- Podjęło uchwałę w sprawie deklaracji przestrzegania Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW;
- Nie podjęło uchwały w sprawie powołania i zbadania przez rewidenta do spraw szczególnych zagadnień związanych z prowadzeniem jej spraw w spółce zależnej FAP PAFAL SA w Świdnicy, między innymi w celu przedstawienia wyników finansowych, tj. zysków/strat w wyniku zawartych umów w latach 2004-2007, tj. umowy na dostawę liczników energii elektrycznej dla niemieckiej Grupy E.ON, umowy na dostawę liczników energii elektrycznej dla niemieckiego koncernu EnBW i ENSO - został zgłoszony w trybie art. 413 KSH przez Pana Zbigniewa Jaworskiego, który uważa, że Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej nie powinni brać udziału w głosowaniu nad powyższą uchwałą, ponieważ dotyczy ona, między innymi, sprawowanych przez nich funkcji. Sprzeciw został zgłoszony zanim Przewodniczący Walnego Zgromadzenia ogłosił wyniki głosowania ustalające, że uchwała nie została podjęta;
- Nie podjęło uchwały w sprawie powołania i zbadania przez rewidenta do spraw szczególnych zagadnienia związanego z prowadzeniem spraw w spółce APATOR SA a szczególnie opłacalności inwestycji celowej w półprzewodniki pn „Ograniczniki przepięć" -został zgłoszony w trybie art. 413 KSH przez Pana Zbigniewa Jaworskiego, który uważa, że Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej nie powinni brać udziału w głosowaniu nad powyższą uchwałą, ponieważ dotyczy ona, między innymi, sprawowanych przez nich funkcji. Sprzeciw został zgłoszony zanim Przewodniczący Walnego Zgromadzenia ogłosił wyniki głosowania ustalające, że uchwała nie została podjęta;
- Nie podjęło uchwały w sprawie powołania i zbadania przez rewidenta do spraw szczególnych zagadnienia związanego z prowadzeniem jej spraw w spółce APATOR SA w szczególności rozliczenie opłacalności transakcji utworzonej spółki APATOR GmbH w Niemczech;
- Nie podjęło uchwały w sprawie powołania i zbadania przez rewidenta do spraw szczególnych zagadnienia związanego z prowadzeniem jej spraw w spółce APATOR-KFAP Sp. z o.o. w Krakowie.

Realizując Uchwałę nr 14 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy APATOR SA z dnia 11 czerwca 2007 r. oraz Uchwałę nr 18 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy APATOR SA z dnia 23 czerwca 2008 r., Spółka APATOR SA nabyła w 2008 r. (od 23 kwietnia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r.) łącznie 127.658 akcji własnych w celu umorzenia. Akcje te stanowiły 0,3617% kapitału zakładowego i dawały 127.658 głosów (0,2175%) głosów na WZA. Średnia cena zakupionych akcji własnych wynosiła 11,52 zł.

6.11 Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego oraz opis działania organów zarządzających i nadzorujących APATOR SA

6.11.1 Rada Nadzorcza

W okresie sprawozdawczym 2008 r. nie miały miejsca zmiany w składzie Rady Nadzorczej APATOR SA. Skład Rady Nadzorczej spółki APATOR SA w 2008 r. był następujący:
- Janusz Marzygliński - Przewodniczący RN,
- Ryszard Wojnowski - Zastępca Przewodniczącego RN,
- Danuta Guzowska - Członek RN,
- Mariusz Lewicki - Członek RN,
- Krzysztof Kwiatkowski - Członek RN.

Rada Nadzorcza została powołana przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 6 czerwca 2005 roku na kadencję pięcioletnią, która trwa do 2010 r. (do dnia odbycia Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy w 2010 r.). Rada Nadzorcza APATOR SA działa w oparciu o przepisy Kodeksu Spółek Handlowych. Statutu Spółki oraz Regulaminu Rady Nadzorczej APATOR SA. Statut Spółki oraz Regulamin Rady Nadzorczej

APATOR SA dostępny jest na stronie internetowej APATOR SA pod adresem: www.apator.eu w sekcji Relacje Inwestorskie.
Zgodnie ze Statutem Rada Nadzorcza składa się z 5 do 7 członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie, na okres 5 lat. Członków Rady Nadzorczej powołuje się na wspólną kadencję. Zmniejszenie się liczby Członków Rady Nadzorczej w trakcie kadencji do nie mniej niż 5 członków nie powoduje konieczności uzupełnienia składu Rady Nadzorczej. Do ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest zaproszenie wszystkich jej Członków i obecność: przy składzie pięcioosobowym Rady co najmniej trzech członków, a przy składzie powyżej pięciu osób co najmniej czterech członków. Uchwały Rady zapadają bezwzględną większością głosów obecnych. W przypadku równości głosów, decyduje głos Przewodniczącego Rady Nadzorczej.
Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy APATOR SA z dnia 23 czerwca 2008 r. Uchwałą nr 24/2008 zadeklarowało stosowanie w spółce APATOR SA zasad ładu korporacyjnego zawartych w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW, wprowadzonych na podstawie Uchwały 12/1170/2007 Rady Giełdy z dnia 4 lipca 2007r. za wyjątkiem zasady nr III pkt 6 dotyczącej dobrych praktyk stosowanych przez przynajmniej dwóch członków rad nadzorczych w zakresie niezależności od spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze spółką. Walne Zgromadzenie nie rekomenduje stosowania zasady nr III pkt 6 z uwagi na fakt, iż w skład Rady Nadzorczej APATOR SA wchodzą cztery osoby, które są jednocześnie znaczącymi akcjonariuszami spółki oraz jeden niezależny Członek Rady. Działanie Rady Nadzorczej w takim składzie zapewnia stały, prawidłowy i skuteczny nadzór nad funkcjonowaniem spółki.

Stan posiadania akcji przez Członków Rady Nadzorczej kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2008 roku			
	akcje	głosy	%akcji	%głosów
Mariusz Lewicki	2 008 200	5 501 976	5,69%	9,37%
Danuta Guzowska	1 509 311	4 362 953	4,28%	7,43%
Ryszard Wojnowski	1 145 334	1 145 334	3,25%	1,95%
Janusz Marzygliński	1 060 568	3 514 844	3,00%	5,99%
Krzysztof Kwiatkowski	0	0	0,00%	0,00%
Podsumowanie	**5 723 413**	**14 525 107**	**16,22%**	**24,74%**

Członkowie Rady Nadzorczej APATOR SA pełnią funkcje w organach nadzorujących spółek zależnych:
– Mariusz Lewicki - Przewodniczący Rady Nadzorczej APATOR MINING Sp. z o.o. oraz Przewodniczący Rady Nadzorczej APATOR METRIX SA;
– Janusz Marzygliński - Przewodniczący Rady Nadzorczej FAP PAFAL SA, Przewodniczący Rady Nadzorczej APATOR RECTOR sp. z o. o., Przewodniczący Rady Nadzorczej APATOR POWOGAZ SA;
– Ryszard Wojnowski - Przewodniczący Rady Nadzorczej APATOR CONTROL sp. z o. o.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej nie stanowiły istotnej pozycji kosztów działalności Spółki i nie wpływały w poważny sposób na jej wynik finansowy. Wynagrodzenie uzyskane w 2008 roku kształtuje się następująco:

Imię i Nazwisko	Wynagrodzenie APATOR SA	Wynagrodzenie spółki zależne	Łączne wynagrodzenie
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Danuta Guzowska	106	0	**106**
Mariusz Lewicki	54	72	**126**
Janusz Marzygliński	60	88	**148**
Ryszard Wojnowski	54	36	**90**
Krzysztof Kwiatkowski	54	0	**54**
Suma	**328**	**196**	**524**

Według postanowień Statutu APATOR SA Rada zbiera się raz na kwartał lub w miarę potrzeb częściej, na zaproszenie Przewodniczącego Rady. W 2008 r. odbyło się 11 posiedzeń Rady Nadzorczej APATOR SA. Uczestniczyli w niej członkowie Zarządu APATOR SA. Zarząd dostarczał Radzie Nadzorczej wyczerpujących informacji o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności spółki APATOR SA i

Grupy APATOR. Na posiedzeniach Rady Nadzorczej zapadały uchwały w sprawach, które były wymieniane w porządku obrad przesłanym członkom Rady Nadzorczej w zawiadomieniu o posiedzeniu.
Działalność Rady Nadzorczej koncentrowała się wokół spraw mających istotne znaczenie dla działalności spółki APATOR SA i Grupy APATOR.

6.11.2 Zarząd

W okresie sprawozdawczym 2008 r. nie miały miejsca zmiany w składzie Zarządu APATOR SA Zarząd spółki APATOR SA działał w następującym składzie (stan na 31 grudnia 2008 r.):

– Janusz Niedźwiecki - Prezes Zarządu,
– Tomasz Habryka - Członek Zarządu.

Rada Nadzorcza APATOR SA w dniu 24 października 2008 roku podjęła uchwałę, zgodnie z którą od dnia 1 stycznia 2009 roku zarząd APATOR SA działa w składzie trzyosobowym. Rada Nadzorcza APATOR SA powołała z dniem 1 stycznia 2009 roku pana Jerzego Kusia w skład zarządu APATOR SA, na wspólną kadencję 2007-2009 kończącą się w dniu odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki APATOR SA w 2010 roku. Rada Nadzorcza powierzyła panu Jerzemu Kusiowi funkcję członka zarządu – dyrektora ds. marketingu i sprzedaży aparatury pomiarowej i systemów. Informacja ta została podana do publicznej wiadomości raportem bieżącym nr 126/2008 w dniu 27 października 2008 r.
Zarząd APATOR SA działa w oparciu o przepisy Kodeksu Spółek Handlowych, Statut Spółki oraz Regulamin Zarządu APATOR SA. Statut Spółki oraz Regulamin Zarządu APATOR SA dostępny jest na stronie internetowej APATOR SA pod adresem: www.apator.eu w sekcji Relacje Inwestorskie.

Członkowie Zarządu wchodzą w skład organów nadzorujących spółek zależnych (stan na 31 grudnia 2008 r.):

– Janusz Niedźwiecki - Zastępca Przewodniczącego RN w FAP PAFAL SA i APATOR METRIX SA, Członek RN APATOR POWOGAZ SA,
– Tomasz Habryka - Zastępca Przewodniczącego RN w APATOR CONTROL sp. z o. o.

Wynagrodzenia Członków Zarządu były ustalane na podstawie przejrzystych procedur i zasad, z uwzględnieniem jego charakteru motywacyjnego oraz zapewnienia efektywnego i płynnego zarządzania Spółką. Wynagrodzenia odpowiadały kryteriom zakresu odpowiedzialności wynikającej z pełnionej funkcji, pozostając w rozsądnej relacji do poziomu wynagrodzenia członków zarządu w podobnych spółkach na porównywalnym rynku. Wynagrodzenie Członków Zarządu uzyskane w 2008 r. kształtuje się następująco:

Imię i Nazwisko	Wynagrodzenie APATOR SA w tys. zł	Premia / nagroda APATOR SA w tys. zł	Wynagrodzenie spółki zależne w tys. zł	Łączne wynagrodzenie w tys. zł
Janusz Niedźwiecki	468	245	59	**772**
Tomasz Habryka	292	66	8	**366**
Suma	**760**	**311**	**67**	**1 138**

Stan posiadania akcji spółki APATOR SA przez Członków Zarządu przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2008 roku			
	akcje	głosy	%akcji	%głosów
Janusz Niedźwiecki	434 570	1 732 691	1,23%	2,95%
Tomasz Habryka	0	0	0	0
Podsumowanie	**434 570**	**1 732 691**	**1,23%**	**2,95%**

Przy podejmowaniu decyzji w sprawach spółki członkowie Zarządu działają w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, tzn. po rozpatrzeniu wszystkich informacji, analiz i opinii, które w ocenie Zarządu powinny być w danym przypadku wzięte pod uwagę ze względu na interes Spółki. Przy ustaleniu interesu Spółki brali pod uwagę uzasadnione w długookresowej perspektywie interesy akcjonariuszy, wierzycieli, pracowników oraz innych podmiotów i osób współpracujących ze Spółką w zakresie działalności gospodarczej, a także interesy społeczności lokalnych. Zarząd działał ze szczególną starannością, aby transakcje z akcjonariuszami oraz innymi osobami, których interesy wpływały na interes Spółki, były dokonywane na warunkach rynkowych.

7. Nagrody, działalność charytatywna, współpraca z uczelniami

7.1 Nagrody i wyróżnienia

Spółka APATOR SA w 2008 roku otrzymała następujące nagrody i wyróżnienia:

- Elektroprodukt 2007,
- Lider Polskiego Biznesu - III Diament do Złotej Statuetki BCC,
- Spółka zajęła wysoką pozycję w rankingu „Gazele Biznesu".
- Perły Polskiej Gospodarki w kategorii PERŁY DUŻE - za konsekwentną realizację polityki i strategii przedsiębiorstwa oraz pozycję lidera wśród najbardziej dynamicznych i najbardziej efektywnych przedsiębiorstw w Polsce.
- Nagroda I stopnia w konkursie PRZEGLĄD OSIĄGNIĘĆ TECHNICZNYCH TORUNIA w kategorii przedsiębiorstw dużych za wdrożone w roku 2007 w firmie APATOR S.A. w Toruniu rozwiązanie techniczne pt. ,,URUCHOMIENIE PRODUKCJI ROZŁĄCZNIKÓW IZOLACYJNYCH TYPU RBK-2 NA ZNAMIONOWY PRĄD CIEPLNY 400A,NAPIĘCIE IZOLACJI 1000V,PRZYSTOSOWANYCH DO WKŁADEK BEZPIECZNIKOWYCH WIELKOŚCI 2''

7.2 Działania promocyjno-marketingowe i sponsoring

Działania promocyjno-marketingowe kontynuowane w 2008 roku zmierzają w kierunku wzmacniania pozytywnego wizerunku marki i jej skojarzeń z podstawowymi wartościami: elastycznością, nowoczesnością i kompetencjami technicznymi. Spółka wzmacnia promocję marki i produktów na rynkach europejskich (udział w najważniejszych wydarzeniach pomiarowych i zwiększenie wydatków na reklamę aparatury i systemów pomiarowych). Poprzez sponsoring wspierane są przedsięwzięcia ważne społecznie. Spółka koncentruje się na promowaniu kultury. Jest mecenasem wielu znaczących wydarzeń artystycznych o charakterze lokalnym, jak i zasięgu ogólnopolskim. Jedną z inicjatyw jest utworzenie na terenie firmy - Galerii "A". Na wystawach prezentowane są: malarstwo, grafika, fotografia, rzeźba i wzornictwo przemysłowe. APATOR SA wspiera muzyków. Jednym z filarów strategii sponsoringowej jest sport, który dynamizuje obraz firmy. Podkreśla takie cechy, jak: współpraca, zasady fair play, mobilność, siła, jak również umiejętność planowania strategii, podejmowania szybkich decyzji. APATOR SA podejmuje wiele odpowiedzialnych społecznie działań, o czym świadczy obecność między innymi w konferencjach dotyczących likwidowania problemu ubóstwa. Jednym ze strategicznych celów 2008 roku stała się promocja nowoczesnych, energooszczędnych rozwiązań szczególnie w segmencie pomiarowym. Mając na uwadze promowanie idei zrównoważonego rozwoju wdrażanej przez wszystkie kraje Unii Europejskiej (dyrektywa 3x20) APATOR SA podjął współpracę z Urzędem Regulacji Energetyki oraz Miejskimi Ośrodkami Pomocy Społecznej w celu propagowania „oszczędności zużycia mediów energetycznych dzięki zastosowaniu inteligentnych systemów pomiarowych". Dzięki poszerzeniu Grupy APATOR o firmy APATOR RECTOR i APATOR POWOGAZ Grupa dysponuje kompleksową ofertą obejmującą nie tylko liczniki wszystkich mediów, ale także inteligentne systemy zarządzania informacją. Opracowane zostały wspólne plany promocji z nowymi podmiotami Grupy APATOR mające na celu komunikowanie potencjalnym klientom i interesariuszom o osiągnięciu „nowej jakości" w pomiarach. Dzięki wspólnym przedsięwzięciom marketingowym obejmującym wszystkie elementy „MARKETINGU-MIX" spółka dąży do osiągnięcia efektu synergii oraz do szybkiej integracji nowych podmiotów w ramach Grupy APATOR. W pierwszym półroczu 2008 roku największy nacisk został położony na osiągnięcie wspólnego wizerunku nowych podmiotów, zgodnego ze strategią marketingową Grupy. Kontynuowano też działania mające na celu kreowanie wspólnej kultury organizacyjnej w ramach Grupy APATOR.

Firma rozpoczęła realizację ambitnego programu działań, którego celem będzie stworzenie lub unowocześnienie ustawodawstwa dotyczącego „inteligentnych układów pomiarowych". Celem jest stworzenie w Polsce spójnych przepisów promujących rozwój systemów zdalnego odczytu i zarządzania informacjami pomiarowymi, procedur wymiany informacji pomiarowych oraz zasad funkcjonowania instytucji operatora pomiarów.

Wspólnie z największymi klientami APATOR SA angażuje się w realizację zasad odpowiedzialnego biznesu. Podjęto działania mające na celu zintegrowanie informacji o kolejnych podmiotach w ramach nowoczesnego portalu korporacyjnego Grupy APATOR. Prowadzone obecnie działania zmierzają do zapewnienia jak najwyższej pozycji portalu we wszystkich ważniejszych wyszukiwarkach internetowych oraz opracowania kilku wersji językowych portalu. Grupowy portal internetowy dostępny jest pod adresem z rozszerzeniem *.eu (www.apator.eu). Równolegle wprowadzanie są poważne modyfikacje -rewitalizacja portalu mająca na celu uzyskanie łatwego wyszukiwania potrzebnych informacji oraz uzyskanie spójności w ramach całej Grupy APATOR

Kontynuując rozwój na rynkach zagranicznych i mając na celu osiągnięcie pozycji lidera Europy Środkowo Wschodniej na swoich głównych rynkach APATOR SA w 2008r. brał udział w następujących targach krajowych i zagranicznych:

- Elektrotechnika – Warszawa,
- Expopower – Poznań,
- Aquatherm - Ukraina/Kijów,
- Elcom - Ukraina/Kijów,
- Elektriku Jonines - Litwa/Wilno,
- METERING/CIS Central & Eastern Europe - Praga,
- METERING/CIS Europe - Amsterdam
- Amper - Czechy/Praga,
- Targi Techniczne - Serbia/Belgrad,
- Elektro - Rosja/Moskwa.
- ENERGETAB 2008 – Bielsko-Biała,
- Międzynarodowe Targi TWIS ,,Infrastruktura Wodno-Ściekowa -Kielce,
- Międzynarodowe Targi Techniczne INTERNATIONAL TECHNICAL FAIR – Płovdiv Bułgaria.

Spółka APATOR SA pełni funkcję integratora i organizatora wspólnych dla podmiotów należących do Grupy APATOR wystąpień targowych szczególnie na różnego rodzaju targach i konferencjach pomiarowych. Wspólne działania w segmencie pomiarowym zwiększają efektywność promocyjno-marketingową obniżając jednocześnie koszty. Jednak ich najważniejszym celem jest dążenie do budowy silnej marki, która będzie wspierała wszystkie podmioty Grupy APATOR.
APATOR SA uczestniczył także w następujących konferencjach:

- Mikorzyn k./Konina „Od pomiarów do zarządzania informacją”,
- ECOLIM –Międzynarodowa konferencja prac pod napięciem,
- Konferencja dotycząca likwidowania problemów ubóstwa w społeczeństwie polskim - Gniezno
- EURO POWER - XI Międzynarodowa Konferencja Energetyczna ,,Dylematy Polskiej Energetyki ’’- Warszawa,
- Top Konsulting Conferences & Trainings S.A. Zliberyzowany rynek energii elektrycznej fakt czy teoria? - Warszawa.

APATOR SA sponsoruje:

- sekcję żużlową,
- drużynę koszykarską kobiet,
- Klub Tenisa Ziemnego,
- turniej tenisowy Bella Cup,
- Międzyszkolny Klub Sportowy „Katarzynki”
- Międzyszkolny Klub Sportowy „Axel”.

W 2008 roku do imprez sponsorowanych przez APATOR SA należały między innymi:

- Olimpiada Elektryczna i Elektroniczna EUROELEKTRA,
- Turniej Tenisowy Bella Cup 2008,
- Seminarium nt. Przegląd Osiągnięć Technicznych Torunia na przestrzeni lat 1990-2006 i promocji wdrożeń w zakładzie oraz osiągnięć w konkursie POTT w 2007 roku,
- Festiwal Robotów CybAiBot 2008 w Poznaniu,
- Festiwal Robotów 2008 w Warszawie,
- VII Toruński Festiwal Nauki i Sztuki,
- Festiwal Harmonijki Ustnej,
- konkurs na rysunek satyryczno - humorystyczny Tuba Satyrica w Toruniu.

APATOR SA od kilku lat jest sponsorem strategicznym Toruńskiego Komitetu Lokalnego AIESEC Polska.

Ponadto spółka APATOR SA aktywnie wspiera działalność charytatywną na rzecz:

- Domów Dziecka - 31 maja 2008 r. APATOR S.A sponsorował piknik z okazji Dnia Dziecka,
- Toruńskiego Centrum CARITAS,
- Fundacji Społeczno-Charytatywnej „Pomoc Rodzinie i Ziemi”,
- Polskiego Związku Niewidomych,
- Fundacji „Dzieciom Zdążyć z Pomocą”,
- Miejskiego Ośrodka Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży w Toruniu,
- Stowarzyszenia nad Dziećmi Opuszczonymi „Oratorium”,

– Toruńskie Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci z Wadą Słuchu.

Spółka włącza się również w dofinansowanie organizacji technicznych, organizowanie wycieczek technicznych, fundowanie sprzętu sportowego i wsparcie finansowe dla szkół.

7.3 Współpraca z uczelniami

Współpraca z uczelniami pozwala na nawiązanie ściślejszych związków między nauką polską a przemysłem. Spółka podpisała umowy z kilkoma polskimi uczelniami technicznymi. Współpraca z Politechniką Wrocławską rozszerzyła się o członkostwo w Radzie Programowej uczelni. Celem Rady Programowej jest stworzenie platformy wymiany poglądów, dotyczących jakości kształcenia inżynierów elektryków oraz stworzenia warunków głębszego powiązania środowiska naukowego i dydaktycznego z zakładami pracy i instytucjami branżowymi. Ponadto APATOR SA współpracuje z Akademią Techniczno-Rolniczą w Bydgoszczy i Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Również w 2008 roku APATOR SA kontynuował wdrożony w 2006 roku program o nazwie „APATOR – dołącz do najlepszych", którego celem jest wzmocnienie wizerunku wśród młodej kadry elektryków polskich oraz pozyskanie najzdolniejszych fachowców z tej dziedziny. Wśród celów strategicznych programu najważniejszym jest zbudowanie świadomości marki APATOR wśród przyszłych pracowników i potencjalnych klientów. Równie istotna jest bezpośrednia współpraca techniczna z nauką polską dotycząca wdrożenia innowacyjnych rozwiązań oraz zastosowania wyników badań podstawowych w zakresie elektrotechniki, elektroniki i telekomunikacji.
Inne ważne cele programu to:

– współpraca przy rozwiązywaniu istotnych dla obu stron problemów technicznych;
– unowocześnianie treści kształcenia zgodnie z postępami nauki i techniki,
– promowanie przez Grupę APATOR nowoczesnych rozwiązań technicznych stanowiących wynik prac studenckich i dyplomowych,
– współpraca w zakresie praktyk studenckich w podmiotach należących do Grupy APATOR,
– wspólne działania lobbyingowe.

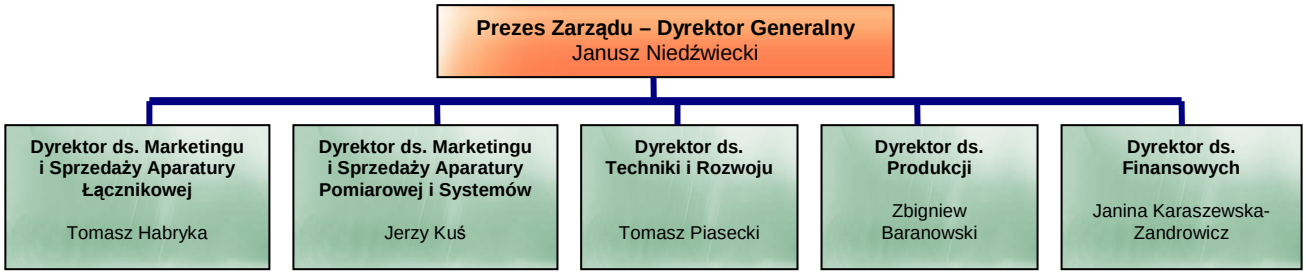
APATOR w ramach programu „APATOR – „dołącz do najlepszych" wspierał coroczną organizację Olimpiady Elektrycznej i Elektronicznej EUROELEKTRA. Firma zapewniła miesięczną praktykę zawodową dla laureatów Olimpiady Elektrycznej i Elektronicznej. Celem programu jest promocja marki APATOR wśród elektryków i elektroników na poziomie technikum elektrycznego.

8. Struktura organizacyjna spółki APATOR SA

APATOR SA w 2008 r. funkcjonował w oparciu o pięć pionów organizacyjnych:
– marketingu i sprzedaży,
– techniki,
– produkcji,
– finansów,
– komórki organizacyjne podlegające Dyrektorowi Generalnemu.

Od 1 stycznia 2009 r. nastąpiła zmiana w strukturze organizacyjnej spółki. Marketing i sprzedaż został rozdzielony na dwa oddzielne piony:
– pion marketingu i sprzedaży aparatury łącznikowej,
– pion marketingu i sprzedaży aparatury pomiarowej i systemów.

Obecnie poszczególne piony zarządzane są w następujący sposób:

Dyrektorzy pięciu pionów podlegają Prezesowi Zarządu – Dyrektorowi Generalnemu, który ponadto kieruje bezpośrednio komórkami zajmującymi się systemem zarządzania, wdrożeniem Dyrektywy MID, kadrami, informatyką, jakością, inwestycjami i administracją oraz zarządzaniem i nadzorem korporacyjnym.

9. System zarządzania

W APATOR SA funkcjonuje zintegrowany system zarządzania, który składa się z:
- systemu zarządzania jakością wg normy ISO 9001:2000,
- systemu zarządzania środowiskowego wg ISO 14001:2004,
- systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy wg PN-N-18001:2004.

Spełnianie wymagań klientów jest podstawowym zadaniem wynikającym z norm systemu zarządzania. Koncentracja na klientach oznacza nie tylko spełnianie obecnych oczekiwań klientów, lecz również oferowanie nowych, innowacyjnych rozwiązań. Celem spółki APATOR SA, oprócz spełniania wymagań klientów w zakresie jakości wyrobów, jest również być firmą przyjazną dla środowiska naturalnego.
W dniu 8 kwietnia 2008 spółka przeszła z pozytywnym wynikiem audit sprawdzający. Audit został przeprowadzony przez auditorów zewnętrznych z Biura Certyfikacji Polskiego Rejestru Statków i obejmował wszystkie trzy systemy.
W związku ze zmieniającymi się procesami technologicznymi a w raz z nimi znaczącymi aspektami środowiskowymi, na przełomie 2007/2008 APATOR SA otrzymał trzy nowe decyzje: pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, pozwolenie na wytwarzanie odpadów oraz realizując wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska Dz. U. nr 233 poz. 1988 (przełożenie dyrektywy 76/464/EWG) – pozwolenie wodno-prawne. Ponadto, w odniesieniu do wyżej przedstawionych zmian, przeprowadzono analizę istotności aspektów środowiskowych, która zakończyła się opracowaniem oceny istotności aspektów znaczących.
Zgodnie z wymogami systemu zarządzania BHP, określone zostały zasady bezpiecznej pracy. Stosowne procedury i instrukcje pracy określają normy bezpiecznego wytwarzania wyrobów. Oceniane jest również ryzyko zawodowe pracowników APATOR SA.
W celu usprawnienia nadzoru nad dokumentami systemu zarządzania wdrażany jest program oparty o Lotus Notes. Program ten ułatwi komunikację wewnętrzną oraz opracowywanie i nadzór nad dokumentami.

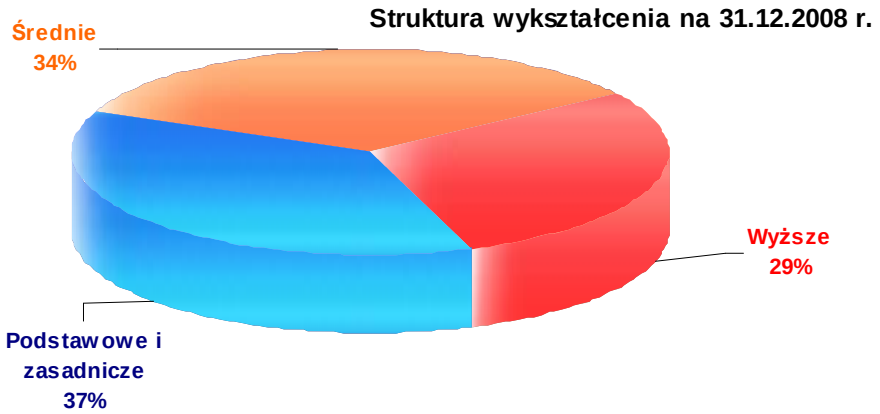
10. Zatrudnienie

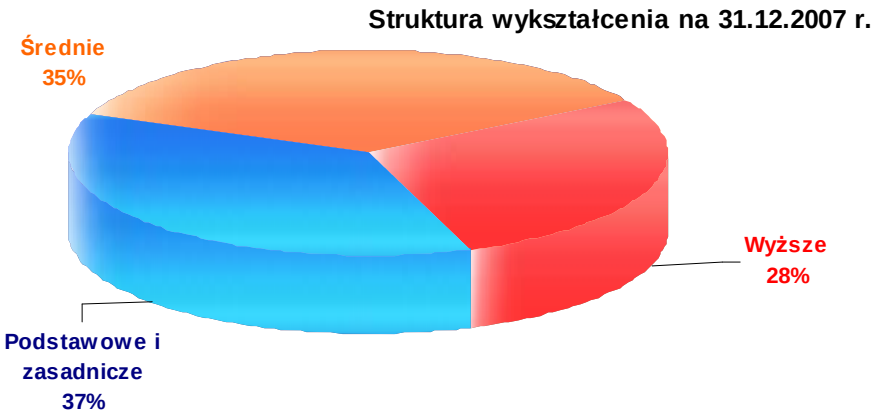
10.1 Stan i struktura zatrudnienia

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2008 r. wyniosło 398 osób (w tym 120 kobiet), czyli zmniejszyło się o 38 osób w stosunku do poziomu z dnia 31 grudnia 2007 r.

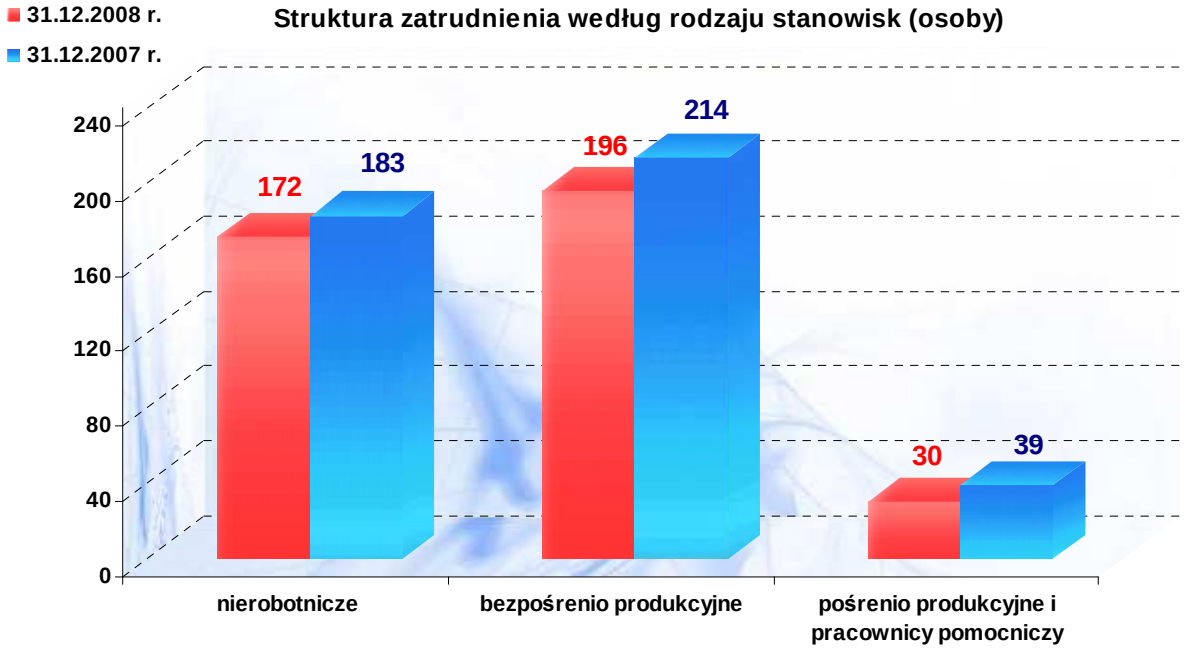
Zmiany w zakresie zatrudnienia obejmowały:
- spadek liczby pracowników w związku z reorganizacją stanowisk,
- naturalne przejścia na emeryturę i rentę (17 osób) nie kompensowane w 2008 r. nowym zatrudnieniem, a jedynie przesunięciami reorganizacyjnymi stanowisk.

Struktura wykształcenia pracowników kształtuje się następująco:

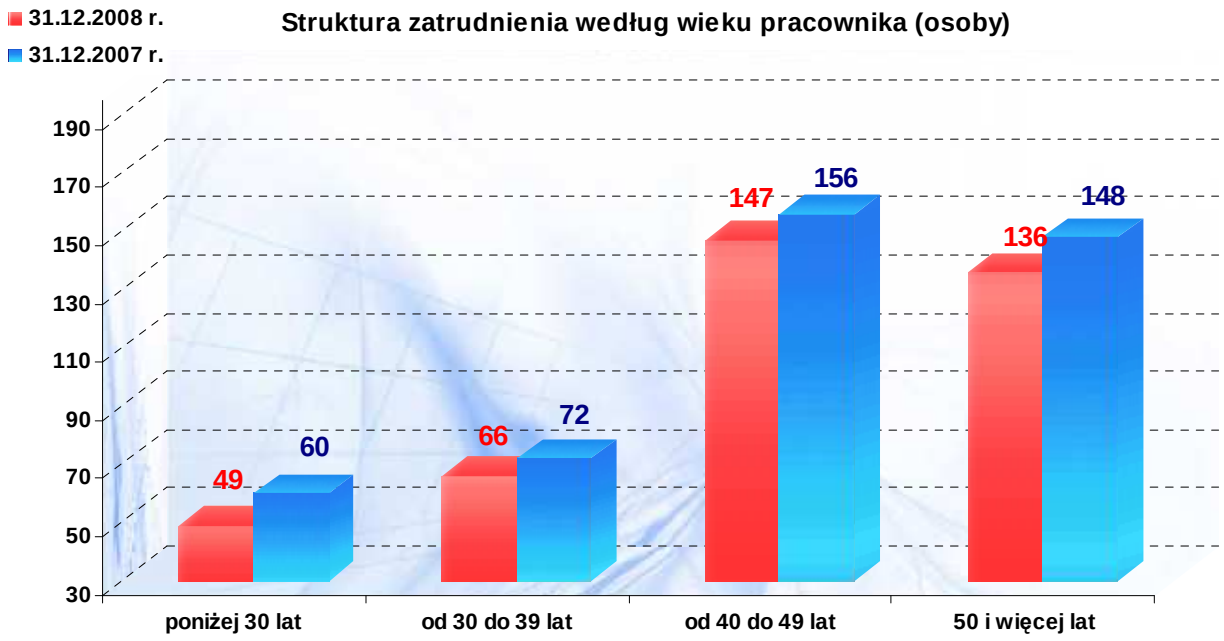

Pomimo zmniejszenia zatrudnienia w 2008 r. w stosunku do 2007 r. struktura wykształcenia pracowników Spółki została zachowana. Podobnie jest w przypadku struktury zatrudnienia pod względem rodzaju stanowiska.

Według stanu na 31 grudnia 2008 r. w APATOR SA zatrudnionych było łącznie 53 konstruktorów i technologów oraz 31 sprzedawców (handlowców). W stosunku do końca 2007 r. oznacza to spadek o 4 osobę z grupy konstruktorzy i technolodzy oraz utrzymanie tego samego poziomu zatrudnienia w grupie sprzedawców.

Koszty wynagrodzeń za 2008 r. wyniosły 19.315 tys. zł, co w stosunku 2007 r. oznacza wzrost o 5,7%.

10.2 Szkolenia

W 2008 r. zrealizowano szkolenia na kwotę 259 tys. zł., co stanowi wzrost o 2,8% w stosunku do nakładów na szkolenia w 2007. Średni koszt szkolenia pracownika w analizowanym roku obrotowym ukształtował się na poziomie 623 zł na osobę (w 2007 r.: 564 zł).

Wyszczególnienie	2008 r.	2007 r.	Dynamika
Zrealizowany budżet szkoleniowy w tys. zł	259	252	102,8%
Zrealizowany budżet na 1 osobę w zł (średnia zatrudnienia w półroczu)	623	564	110,4%

Podnoszenie kwalifikacji realizowane było w ramach szkoleń zamkniętych dedykowanych wyłącznie dla pracowników APATOR SA oraz szkoleń otwartych. W ramach podnoszenia kwalifikacji pracownicy byli kierowani na szkolenia z zakresu wykonywanych obowiązków. Podnoszenie kwalifikacji finansowane było ze środków własnych oraz dofinansowane przez Europejski Fundusz Społeczny (szkolenia otwarte). Ponadto przez cały rok pracownicy uczestniczyli w kursach języków obcych (w szczególności język angielski) oraz w zajęciach na studiach inżynierskich, magisterskich i podyplomowych.

Na początku 2008 roku spółka APATOR SA podjęła działania w celu pozyskania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego na rzecz podniesienia kwalifikacji pracowników APATOR SA. Wniosek o dofinansowanie opracowała firma szkoleniowa FPL Sp. z o.o., posiadająca w tym zakresie duże doświadczenie. Przeprowadzone zostało badanie potrzeb szkoleniowych w Spółce. Następnie został napisany projekt szkoleniowy, który został złożony do Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w lipcu 2008r. W grudniu APATOR podpisał umowę o realizację projektu szkoleniowego "Wzrost konkurencyjności Grupy APATOR poprzez rozwój kompetencji jej pracowników". Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Program Operacyjny Kapitał Ludzki, realizowany jest pod nadzorem Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Projekt obejmuje 122 dni szkoleniowe (790 osobo-szkoleń), uczestniczy w nim 190 osób (170 osób ze spółki APATOR SA, 9 osób z APATOR METRIX SA oraz 11 osób z FAP PAFAL SA). Czas realizacji projektu obejmuje okres: od stycznia 2009 r. do października 2010 r. wartość projektu: 1.739 tys. zł (przy wkładzie gotówkowym Grupy APATOR: 186 tys. zł). Cały cykl szkoleń przeprowadzony jest przez firmę FPL Sp. z o.o.
Ponadto w 2008 r. dla całej kadry kierowniczej APATOR SA zostały przeprowadzone warsztaty szkoleniowe w zakresie przeprowadzenia konstruktywnej rozmowy oceniającej z podwładnym. Z kolei wszyscy pozostali pracownicy zostali przeszkoleni na temat jak przygotować się do rozmowy oceniającej z przełożonym.

11. Technologia

11.1 Podział procesów produkcyjnych

W ramach procesów wytwarzania wyrobów wyodrębnione są procesy podstawowe, pomocnicze oraz wykonywane u kooperantów.

Procesy podstawowe są to strategiczne procesy, które firma wykonuje samodzielnie. Wymagają one stałego rozwoju technologicznego oraz nakładów inwestycyjnych i obejmują:

- obróbkę plastyczną części z materiałów nieżelaznych (miedź i aluminium),
- przetwórstwo tworzyw sztucznych,
- montaż mechaniczny aparatów,
- tamponowanie i techniki nadruku tuszem,
- montaż elektroniki (techniki SMD oraz PTH),
- produkcję ograniczników,
- legalizację wyrobów.

Procesy pomocnicze dotyczą prostych operacji, wykonywanych również zamiennie z kooperantami:

- obróbka plastyczna części ze stali,
- obróbka wiórowa części ze stali i materiałów nieżelaznych (miedź i aluminium),
- spawanie i zgrzewanie części ze stali i materiałów nieżelaznych,
- gratowanie detali.

Część procesów, niezbędnych w produkcji wyrobów firmy, wykonują kooperanci. Są to procesy, których APATOR SA nie wykonuje (np. wykonywanie pokryć galwanicznych czy malowanie) oraz procesy występujące w APATOR SA, lecz w przypadkach braku mocy produkcyjnych zlecane kooperantom (przetwórstwo tworzyw sztucznych, montaż elektroniki SMD i PTH czy montaż aparatury łącznikowej).

11.2 Nowe technologie

W roku 2008 spółka APATOR SA podobnie jak w latach poprzednich poniosła znaczne nakłady związane z rozwojem technologii umożliwiających obniżenie kosztów produkcji oraz dalszy rozwój. W rezultacie:

- zmodernizowano proces przygotowania gęstwy warystorowej i prasowania warystorów, w tym dzięki wdrożeniu kilku pomysłów pracowniczych, co pozwoliło obniżyć zużycie materiałów i zmniejszyć pracochłonność,
- zakupiono elementy i rozpoczęto prace nad automatycznymi urządzeniami do testów funkcjonalnych pakietów elektroniki liczników oraz gotowych aparatów z grupy liczników energii elektrycznej, w oparciu o technologię LabView,
- opracowano i wdrożono do produkcji kolejne testery funkcjonalne dla produkowanych w APATOR SA płytek elektroniki, w tym testery do liczników energii elektrycznej Pafalu,
- zakupiono i wdrożono do technologii PTH urządzenia do formowania elementów elektronicznych,
- zakupiono i wdrożono do produkcji stanowisko montażu PTH przed falą,
- wykonano i wdrożono ramki do selektywnego lutowania na fali pcb's zasilaczy zegarów,
- wykonano i wdrożono stanowisko do testu WN aparatów RA,
- wykonano i wdrożono stanowisko przenumerowania, znakowania i pakowania liczników LEW,
- w oparciu o analizę procesu wykonywania szyn i po rozpoznaniu dostępnych na rynku urządzeń zamówiono w firmie EHRT sterowane numerycznie urządzenie do dziurkowania i cięcia płaskowników. Zakup urządzenia spowoduje znaczne obniżenie kosztów produkcji i przyczyni się do skrócenia czasu realizacji zleceń,
- zaprojektowano i wykonano nową linię montażową elektronicznych liczników kredytowych wg. zasady ciągłego przepływu materiałów i zapewnienia poprawy warunków BHP podczas pracy,
- zaprojektowano i wykonano modernizację urządzenia do metalizacji warystorów z możliwością metalizacji nie do końca, co, dzięki wyeliminowaniu malowania, wpłynie na obniżkę pracochłonności,
- zlecono wykonanie i wdrożono automat do nitowania styków do łączników 4G16/25,
- zlecono wykonanie form i wykonano w firmie Interplast partię próbną wyprasek dwukomponentowych dla licznika ELF,
- opracowano i wdrożono program zlecania i nadzorowania napraw i obiegu form.

12. Lean Manufacturing

W ramach kontynuacji procesu restrukturyzacji firmy zgodnie z filozofią Lean Manufacturing w 2008 r. zaprojektowano i wykonano:

- nową linię montażową elektronicznych liczników kredytowych wg. zasady ciągłego przepływu materiałów i zapewnienia poprawy warunków BHP podczas pracy,

Ponadto aktywnie rozwija się Program Pomysłów Pracowniczych motywujący pracowników do samodzielnego usprawniania pracy na odcinkach produkcyjnych. Obecnie zarejestrowane są 24 zespoły, które w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r. wdrożyły 54 pomysły dające oszczędności na kwotę około 120 tys. zł. rocznie. Zgłoszone i wdrożone projekty dotyczyły:

- zaprojektowanie i wykonanie modernizacji urządzeń (np. modernizacja mieszadła w Disolwerze do gęstwy warystorowej),
- zaprojektowania i wykonania różnorodnych szablonów i przyrządów usprawniających pracę (np. przymiar do szyn dla GEVEA, sortowniki detali i odpadów przy wykrawaniu),
- propozycji zmian konstrukcyjnych w produkowanych wyrobach, (np. zmiana ilości styków w RBK-3 i RBK-3S).
- zaprojektowanie i wykonanie sortowników do detali
- zmiana opakowań do ARS i PBS 00/100

Wdrożono 5S na części obszaru O-PL (magazyn kooperacyjny), obecnie trwają prace nad rozszerzeniem obszaru na magazyn wyrobów gotowych.

13. Inwestycje w niefinansowe aktywa trwałe

Wydatki inwestycyjne w 2008 r. osiągnęły poziom 4.208 tys. zł i kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2008 r. (tys. zł)	Wykonanie 2007 r. (tys. zł)	Dynamika (%)
maszyny i urządzenia	1 672	2 340	71,45%
przyrządy	1 409	2 624	53,70%
wartości niematerialne i prawne	919	490	187,55%
zadania budowlane, pozostałe	208	1 397	14,89%
Ogółem	**4 208**	**6 851**	**61,42%**

Główne zadania inwestycyjne zrealizowane w 2008 r.:

1. Maszyny i urządzenia, w tym:
   - urządzenia na potrzeby wydziału elektroniki:
     - stanowiska do testu funkcjonalnego,
     - urządzenia do krępowania i obcinania elementów elektronicznych,
     - linia montażu liczników kredytowych,
     - urządzenia do kalibracji liczników,
     - urządzenie do montażu elementów elektronicznych,
     - testery płytek drukowanych,
   - automat do nitowania styków aparatów 4G,
   - urządzenia do nadruków na aparatach,
   - sprzęt komputerowy,
   - owijarka do kompletacji opakowań o małych gabarytach,
   - samochody,
   - nowe uruchomienia – stanowiska wykonane w ramach projektów wewnętrznych.

2. Oprzyrządowania w zakresie form wtryskowych i przyrządów:
   - do aparatury łącznikowej,
   - do ciepłomierza ELF,
   - modernizacje przyrządów.

3. Wartości niematerialne i prawne, w tym:
   - prace badawczo – rozwojowe aparaty RBK,
   - prace badawczo – rozwojowe aparaty PBS,

- prace badawczo – rozwojowe aparaty ARS,
- prace badawczo – rozwojowe AMR System,
- oprogramowanie dla biur rozwoju i licencje zintegrowanego systemu BaaN.

4. Pozostałe:
   - prace budowlane - modernizacja Ośrodka Wczasowego w Rowach.

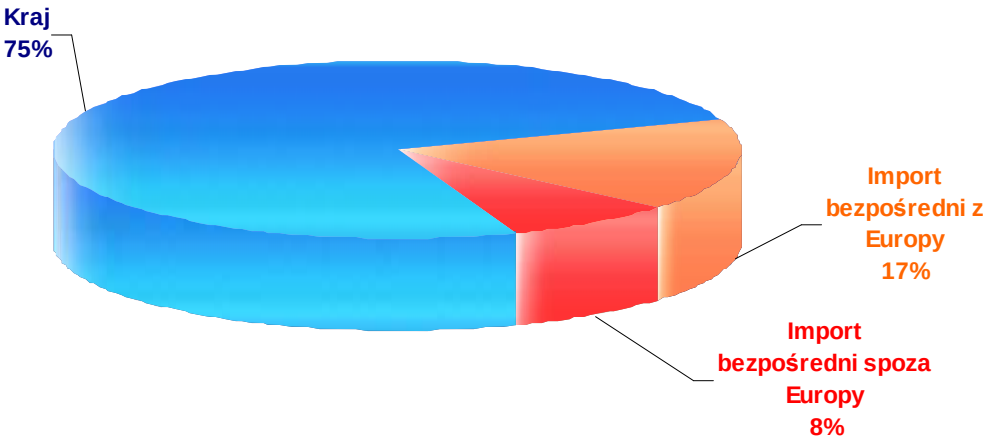
14. Proces zakupów, źródła zaopatrzenia

W 2008 roku spółka APATOR SA kontynuowała działania mające na celu utrzymywanie prawidłowej gospodarki zaopatrzeniowej oraz dalsze obniżanie kosztów zakupu materiałów, usług produkcyjnych i towarów. W związku z tym:

- realizowano wspólne zakupy wraz ze spółkami zależnymi wyrobów hutniczych, tworzyw sztucznych i komponentów elektronicznych,
- renegocjowano warunki handlowe z dostawcami o dużym wolumenie obrotów,
- prowadzono stały nadzór nad realizacją podpisanych umów,
- dokonywano cyklicznej oceny wiarygodności dostawców strategicznych,
- prowadzono ofertyzację oraz wybór dostawców.

W odniesieniu do miejsca zakupu materiałów, usług produkcyjnych i towarów 74,9% (wartościowo) zostało nabytych w kraju, tj. od podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Polsce. Natomiast import bezpośredni stanowił 25,1% (16,9% z Europy i 8,2% spoza Europy).
W rzeczywistości wartość importu jest większa niż wskazane 25,1%, gdyż istnieje import pośredni, tzn. od firm – importerów, jak również wielu dostawców - producentów krajowych importuje surowce. Stąd kursy walutowe, głównie EUR do PLN, mają znaczący wpływ na zmianę cen nabywanych dóbr. APATOR SA w swojej polityce zakupowej przyjął zasadę stałego nadzoru nad cenami w PLN, które oparte są o walutę obcą. W przypadku zakupów od krajowych strategicznych producentów, kontrolowane są importowane składniki wchodzące w skład kupowanych materiałów i w przypadku przekroczenia określonego progu korygowana jest cena złotówkowa. W przypadku importu pośredniego ustalane są z dostawcami ceny w obcej walucie (głównie EUR) i przeliczane w chwili zakupu na PLN według aktualnego kursu walutowego. Podejście takie pozwala na zabezpieczenie interesów zarówno APATORA (w przypadku deprecjacji złotego) jak i dostawców (w przypadku aprecjacji złotego).

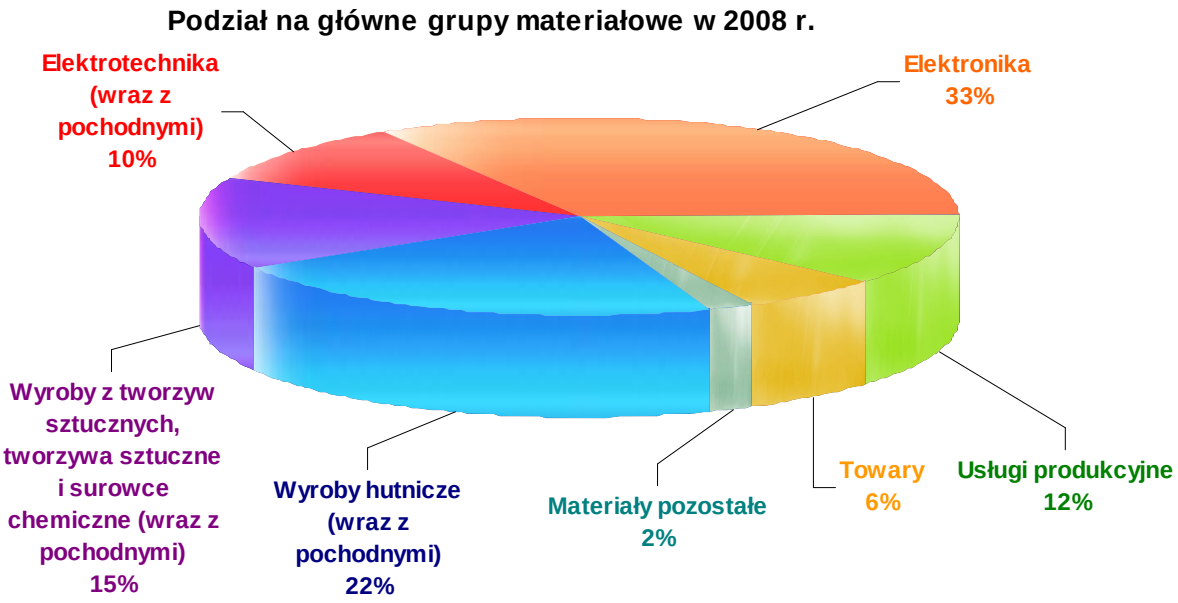
Podział ze względu na miejsce zakupu materiałów w 2008 r.

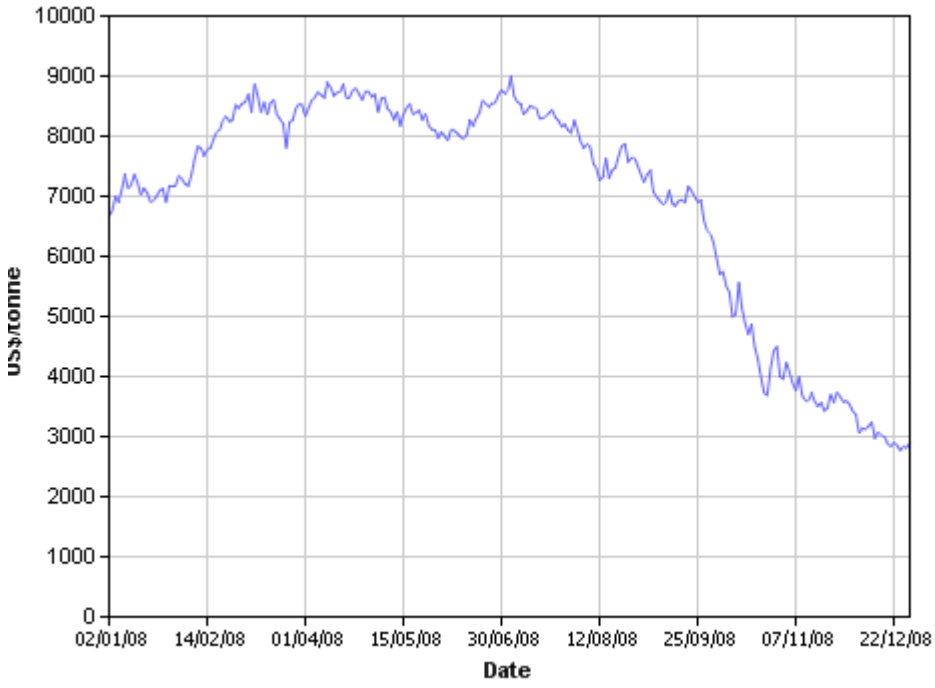
Do największych dostawców spółki APATOR SA w zakresie materiałów, usług i towarów należały:

- Hutmen SA Wrocław – wyroby hutnicze – metale nieżelazne,
- SABIC INNOVATIVE PLASTICS POLAND – tworzywa sztuczne,
- Pafal SA Świdnica – komponenty elektroniki (z tytułu przejęcia zakupów komponentów elektroniki przez Apator SA).

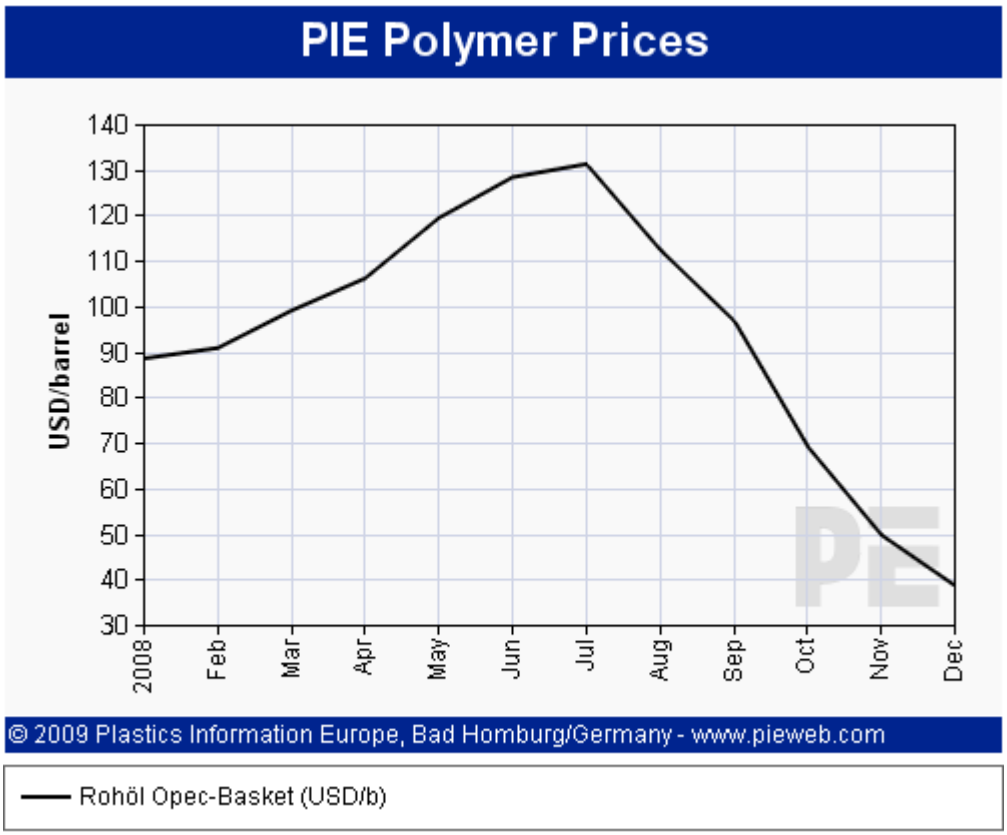
Największym dostawcą usług związanych z produkcją wyrobów było Alco Electronics Sp. z o.o. z Wołowa, która wykonywała usługi montażu elektronicznego.
Obroty z żadnym z wyżej wymienionych dostawców nie przekroczyły 10% kapitałów własnych spółki APATOR SA.

Wyroby hutnicze (metale nieżelazne, stal, elementy złączne, itd.) oraz wyroby z tworzyw sztucznych, tworzywa sztuczne i surowce chemiczne (stanowiące odpowiednio 22% oraz 15% wartości zakupów) wykorzystywane były głównie do produkcji aparatury łącznikowej. Przy czym wysoki udział zakupów wyrobów hutniczych spowodowany był wysokimi światowymi cenami miedzi (notowanych w USD na London Metal Exchange). Dopiero w IV kwartale nastąpiła drastyczna obniżka ceny miedzi, przy czym efekt redukcji został w znaczącym stopniu osłabiony przez deprecjację złotego względem dolara. Poniżej zaprezentowano wykres notowań miedzi w USD/tonę w 2008 roku.

W odniesieniu do tworzyw sztucznych, które są materiałami ropopochodnymi, przy wzrastającej cenie ropy, tylko dzięki zawartym wcześniej kontraktom utrzymano ceny w walutach obcych w pierwszym półroczu bez zmian. Z kolei W drugim półroczu cena ropy została znacznie obniżona, co spowodowało obniżki cen najbardziej masowych tworzyw. Poniżej zaprezentowano wykres notowań ropy w USD/baryłkę w 2008 roku.

W odniesieniu do 2007 roku należy wskazać na znaczący wzrost zakupów elektroniki, z 10% do 33%. Wynika to z faktu, iż APATOR SA przejął w drugim kwartale 2008 roku od spółki zależnej FAP PAFAL SA zakupy komponentów elektroniki do produkcji liczników energii elektrycznej. Komponenty elektroniki kupowane są od zakwalifikowanych producentów i dystrybutorów, głównie przy wykorzystaniu aplikacji przetargowej Proffer. Pozwala to dostawcom w systemie on-line 24 godziny/dobę składać oferty, znając najniższą aktualną cenę, wymagania jakościowe i logistyczne Apatora. Dostawca po złożeniu najlepszej oferty i otrzymaniu pierwszego zamówienia ma również dostęp w aplikacji Proffer do potrzeb materiałowych w całym horyzoncie planowania Apatora.

15. Sprzedaż

15.1 Strategia sprzedaży

Realizowane przez spółkę APATOR SA działania handlowo-marketingowe skierowane są na:
- budowanie silnej marki APATOR w oparciu o rozszerzoną Grupę APATOR i jej marki produktowe: PAFAL, METRIX, POWOGAZ, RECTOR, KFAP, MINING, CONTROL,
- budowanie stabilnej bazy klientów,
- wzrost eksportu,
- podkreślanie wizerunku nowoczesnej, elastycznej i kompetentnej technologicznie firmy działającej w branży opomiarowania i aparatury łącznikowej
- podkreślanie wizerunku uczciwego partnera biznesowego,
- podkreślanie wizerunku firmy dbającej o jakość wytwarzanych produktów oraz szanującej środowisko i zasoby naturalne.

Strategicznym celem w zakresie aparatury pomiarowej jest przygotowanie polskiego odbiorcy do rozliczania mediów przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwa multienergetyczne. W związku z powyższym prace rozwojowe w tym segmencie skierowane są przede wszystkim na rozwój kompleksowych systemów pomiarowych, nowoczesne rozwiązania w zakresie odczytu i przesyłu informacji dostosowanych do obsługi odbiorców na zliberalizowanym konkurencyjnym rynku energii.

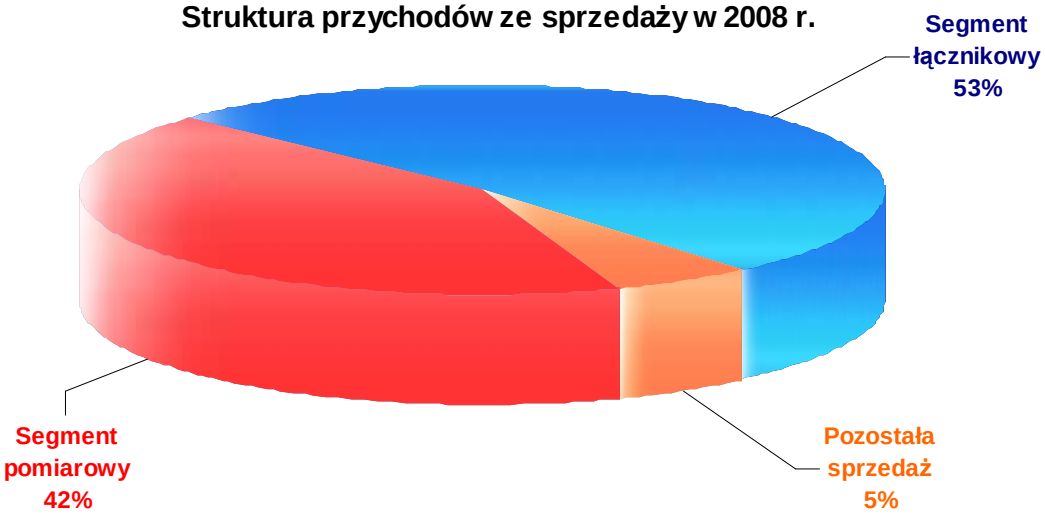
W zakresie aparatury łącznikowej APATOR SA dąży do utrzymania pozycji ważnego dostawcy dobrych jakościowo produktów przy utrzymaniu niskich kosztów wytwarzania i szerokiej oferty wyrobów.

15.2 Struktura sprzedaży

Przychody ze sprzedaży ogółem spółki APATOR SA ukształtowały się w 2008 r. na poziomie 100.031 tys. zł, co oznacza wzrost o 10.000 tys. zł, czyli o 11,11% w stosunku do 2007 r., w tym:

- sprzedaż produktów - 95.199 tys. zł,
- sprzedaż towarów i materiałów - 4.832 tys. zł.

Struktura sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2008 r. charakteryzuje się przewagą segmentu łącznikowego, który stanowi 53% (w 2007 r.: 70%) całkowitej sprzedaży. Segment pomiarowy natomiast ma 42% (w 2007 r.: 24%) udziału w obrotach firmy. W 2008 r. w stosunku do 2007 r. nastąpił znaczny wzrost udziału segmentu pomiarowego w sprzedaży ogółem.

Poniższa tabela przedstawia strukturę sprzedaży produktów według grup asortymentowych w ujęciu wartościowym:

	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008 r. (tys. zł)	Wykonanie 2007 r. (tys. zł)	Dynamika (%)
1	segment pomiarowy	42 456	22 047	192,57%
2	segment łącznikowy	52 080	62 669	83,10%
3	pozostała sprzedaż	5 495	5 315	103,39%
	Ogółem	**100 031**	**90 031**	**111,11%**

Głównym źródłem zmian w przychodach ogółem ze sprzedaży (wzrost 10.000 tys. zł) spółki APATOR SA w 2008 r. w stosunku 2007 r. jest:

- zakończenie w 2008 r. w APATOR SA produkcji aparatury górniczej i przekazanie jej do spółki zależnej APATOR MINING sp. z o. o. (prezentowana w 2008 r. jako działalność zaniechana) - przychody z tego tytułu w 2008 roku wyniosły 1.233 tys. zł i w stosunku 2007 r. spadły one o 4.628 tys. zł – wpływ na spadek przychodów ze sprzedaży segmentu łącznikowego;
- zmiany charakteru wykonawstwa płyt elektroniki dla spółki zależnej PAFAL SA: w 2007 r. przez APATOR SA wykonywana była wyłącznie usługa montażu płyt elektroniki, natomiast od II kwartału 2008 r. w APATOR SA odbywał się cały proces produkcyjny tego wyrobu, począwszy od zakupu materiału do sprzedaży gotowego produktu - przychody na skutek tej zmiany w 2008 r. osiągnęły wartość 19.342 tys. zł i były wyższe o 16.610 tys. zł w stosunku do 2007 r. – wpłynęło to znacząco na wzrost przychodów z segmentu pomiarowego;
- wzrost przychodów ze sprzedaży w segmencie pomiarowym z tytułu sprzedaży eksportowej – głównie przez realizację dostaw systemu przedpłatowego energii elektrycznej do Sierra Leone – w efekcie nastąpił wzrost sprzedaży eksportowej całego segmentu pomiarowego do poziomu 4.164 tys. zł (w 2007 r.: 192 tys. zł);
- zmniejszenie sprzedaży w segmencie łącznikowym z tytułu sprzedaży eksportowej – spółka APATOR SA pod koniec 2008 r. na skutek trudności w egzekwowaniu należności od sprzedaży do

krajów objętych kryzysem gospodarczym (m.in. Rosja, Bułgaria, Ukraina – tradycyjni odbiorcy aparatury łącznikowej), świadomie ograniczyła eksport do tych krajów; ponadto przez większą część 2008 r. niski kurs euro na poziomie średnim 3,28 zł nie sprzyjał wzrostowi przychodów ze sprzedaży.

16. Segment pomiarowy

16.1 Rozwój systemów i aparatury pomiarowej

Rozwój systemów i aparatury pomiarowej spółki APATOR SA jest ściśle powiązany z rozwojem tego segmentu w Grupie APATOR i jest jego częścią. Grupa APATOR posiada w swojej ofercie szereg liczników mediów energetycznych. Są to:

- liczniki energii elektrycznej zarówno elektroniczne jak i elektromechaniczne (APATOR SA, FAP PAFAL SA),
- ciepłomierze (APATOR SA, APATOR-KFAP Sp. z o.o.),
- gazomierze (APATOR METRIX SA),
- wodomierze (APATOR POWOGAZ SA).

Wszystkie te urządzenia spełniają wymagane w Europie normy i posiadają odpowiednie certyfikaty. Są również odporne na oddziaływanie silnymi zewnętrznymi polami magnetycznymi i wyposażone w sygnalizatory obecności tego pola.

W dobie globalnej komunikacji od liczników mediów energetycznych wymagana jest, oprócz właściwości metrologicznych, możliwość zdalnego przekazywania danych pomiarowych, zdalna parametryzacja przyrządu lub sterowanie dopływem medium. W tym celu zaprojektowano liczniki wyposażone w interfejsy komunikacyjne, za pomocą których można skomunikować się zdalnie z licznikiem. Elementem umożliwiającym odczyt i procesy zarządzania wszystkimi rodzajami liczników (liczniki energii elektrycznej, wodomierze, gazomierze, ciepłomierze) jest AMRsystem Apator. Jest to nowoczesny, autorski system spółki APATOR SA. Podstawowe cechy tego systemu to: pełna dwukierunkowość protokołu komunikacyjnego (pomiędzy licznikiem a dostawcą mediów energetycznych), co pozwala na realizację przez system wielu zadań, w tym zdalny odczyt wskazań pomiarowych, zarządzanie pracą stycznika (otwarcie/zamknięcie), zdalne konfigurowanie licznika, w przypadku integracji z systemem przedpłatowym LEWsystem APATOR – zdalne doładowanie wartościami zakupionej energii (rozliczenie w kWh) bądź kwoty wydatkowanej na zakup energii (rozliczenie w pieniądzu), obsługę zgłoszeń sytuacji alarmowych inicjowanych ze strony licznika (powiadamianie on-line o zdarzeniu ingerencji polem magnetycznym, monitoring linii: zanik którejkolwiek z faz czy też odcięcie przewodu „zerowego"). Zaprojektowano następujące interfejsy komunikacyjne:

1. Radio krótkiego zasięgu (SRD) - bez konieczności uzyskania zezwoleń, w ogólnie dostępnym paśmie możliwa jest budowa sieci liczników energii elektrycznej, ciepła, gazu i wody. Dwukierunkowa łączność z koncentratorem jest następnie przenoszona na platformie GPRS do centrum zbierania danych. Uruchomione instalacje pilotażowe w ilości kilkuset sztuk potwierdziły w pełni zakładaną funkcjonalność i zalety systemu. W planie jest jego rozbudowa o repeatery zwiększające zasięg oraz integracja liczników produkowanych przez FAP PAFAL SA.

2. Komunikacja poprzez sieć energetyczną (PLC). Szczególnie promowana dla liczników energii elektrycznej gdyż oprzewodowanie występuje tu w sposób naturalny. Poprzez sieć niskiego napięcia realizowana jest komunikacja z koncentratorem i analogicznie do metody poprzedniej przez GPRS dalej do hurtowni danych. Działają instalacje pilotażowe.

3. Magistrala M-Bus - prosty dwuprzewodowy system komunikacji szczególnie rozpowszechniony w ciepłownictwie. Za pomocą skrętki przewodów łączone są poszczególne elementy systemu gromadzenia danych i sterowania. Ponieważ jest to sieć wydzielona stanowi pewny i odporny na zakłócenia element systemu. Koszty, szczególnie w budownictwie wielorodzinnym są zminimalizowane.

4. Modem GSM montowany bezpośrednio w liczniku zapewnia łączność, gdy inne systemy są nieopłacalne z powodu dużego rozproszenia lub technicznie trudne do realizacji z powodu przewidywanych źródeł zakłóceń.

5. Sieć Ethernet - dynamiczny rozwój infrastruktury opartej o sieci lokalne Ethernet oraz sieci telewizji kablowej udostępnił dodatkowe medium transmisyjne do wykorzystania w systemach telemetrii. Podstawową zaletą tego kanału komunikacyjnego jest dostęp do Internetu, dlatego jednym z elementów systemu jest konwerter RS232/Ethernet wykorzystywany do łączności z licznikami i koncentratorami danych.

6. Lokalne sieci bezprzewodowe - istnieje możliwość wykorzystania infrastruktury bezprzewodowych sieci lokalnych typu WLAN (WiFi) oraz Bluetooth dzięki zastosowanym w AMRSystem APATOR modułom

konwersji RS232/WiFi i RS232/Bluetooth zarówno do koncentratorów danych jak i liczników energii elektrycznej. Zasięgi – zgodnie ze specyfiką mediów: Bluetooth – do 100 m, WLAN (WiFi) – zależy od zastosowanych anten, w najprostszych przypadkach do 10 m w budynkach / 100 m w terenie otwartym, natomiast przy zastosowaniu anten kierunkowych – kilka, a nawet kilkadziesiąt km.

W 2007 r. opracowano urządzenia infrastruktury telekomunikacyjnej (koncentratory, repeatery, konwertery mediów i protokołów) umożliwiające zbudowanie sieci zdalnego odczytu. Uruchomiono oprogramowanie definiujące topologię sieci odczytowej i zarządzające odczytami. Dalsze prace koncentrowały się na usprawnieniu mechanizmów zdalnego odczytu poprzez wprowadzenia mechanizmów autokonfiguracji sieci. Autokonfiguracja znacznie skraca czas potrzebny na uruchomienie sieci i pozwala na zmianę jej topologii w czasie pracy bez osobowego udziału obsługi lub serwisu. Ponadto wprowadzono możliwość zwiększenia funkcjonalności systemu poprzez tworzone archiwa i profile zatrzaskiwane w licznikach, odczyt danych archiwalnych i profilowych, odczyt logu zdarzeń, zaprojektowanie i realizację licznika bilansującego umożliwiającego bilansowanie stacji, zdalne przełączanie w tryby pracy przedpłatowy/kredytowy). Wprowadzono też system radiowej wymiany informacji z licznikami energii elektrycznej – informacje mogą być przekazywane za pośrednictwem innych liczników Pozwala to na zwiększenie zasięgu odczytu radiowego liczników energii i zmniejszenie ilości niezbędnych do poprawnego działania dodatkowych elementów takich jak koncentratory i repetery. Jako rozwinięcie mechanizmów autokonfiguracji sieci przy wykorzystaniu modułów komunikacyjnych liczników do retransmisji powstała pierwsza generacja liczników pracujących w topologii sieci komunikacyjnej „krata" (ang. „mesh"). Znacznie zwiększa to elastyczność i niezawodność instalacji odczytowej, przy istotnym zmniejszeniu narzutu prac wdrożeniowych. W połączeniu z uruchomieniem mechanizmu synchronizacji czasu w urządzeniach sieci odczytowej daje to wysokowydajny, pewny i autonomicznie działający system.

Kolejne działania koncentrowały się na obniżeniu kosztów infrastruktury odczytowej. Trwają prace nad nowymi technologiami telemetrycznymi (w zakresie radia SRD i sieci energetycznej PLC) zapewniającymi większe możliwości techniczne i obniżenie kosztów. Niezależnie od tego rozpoczęto prace nad implementacją modułów bezprzewodowych w zastosowaniach bateryjnych (moduły radiowe dla gazomierzy, ciepłomierzy i wodomierzy). Inne prace zmierzają do opracowania nowych wersji urządzeń nadzorujących pracę infrastruktury teleinformatycznej (koncentratory, repeatery sieci – nowoczesna modularna konstrukcja przy jednoczesnej obniżce kosztów).

Szczególnego znaczenia w tym względzie nabiera włączenie od stycznia 2008 r. do Grupy APATOR, spółki informatycznej APATOR RECTOR sp. z o. o. z Zielonej Góry. Spółka APATOR RECTOR Sp. z o.o. jest czołowym dostawcą oprogramowania dla przedsiębiorstw użyteczności publicznej oraz zakładów przemysłowych. Specjalizuje się w produkcji, dostawie i wdrażaniu rozwiązań informatycznych służących do ewidencji (paszportyzacji) i zarządzania dystrybucyjnymi sieciami branżowymi. Oferuje kompleksowe rozwiązania dla dostawców mediów (energetyka, gazownictwo, przedsiębiorstwa wodociągów i kanalizacji oraz energetyki cieplnej), a także dla telekomunikacji, ratownictwa i administracji samorządowej. Szczególną cechą oferowanych systemów jest rozszerzenie funkcjonalności poprzez wzbogacenie opisu o informację przestrzenną GIS, co znacznie ułatwia interpretację i prezentację danych. Spółka APATOR RECTOR nadal rozwija swoje dotychczasowe produkty oraz równolegle współpracuje ze spółkami z Grupy APATOR, w zakresie systemów zarządzania infrastrukturą i danymi pomiarowo-odczytowymi. Trwają prace nad rozbudową modułu analitycznego SIPO będącego modułem systemu wspomagania zarządzania siecią dystrybucji mediów SID. Tworzony moduł to system klasy BI („business intelligence") zintegrowany z dotychczasowymi rozwiązaniami, zachowujący wszystkie atuty już istniejących rozwiązań (w tym wizualizacja z wykorzystaniem warstw mapy GIS). Niezależnie od tego trwają prace nad nowym rozwiązaniem adresowanym do odbiorców mediów (system SZOP), który pozwoli optymalizować konsumpcję mediów jak i umożliwi bieżące monitorowanie ich poboru.

Rozwojowi podlega też sposób obróbki uzyskanych informacji. Opracowany i wyróżniony w 2006 roku Godłem „Teraz Polska" LEWsystem APATOR pozwala na współpracę z wszystkimi systemami bilingowymi używanymi w Polsce. Jest z nimi w pełni zintegrowany i umożliwia pełną obsługę liczników przedpłatowych wraz z udostępnieniem zakupu energii poprzez telefon, e-mail, SMS czy w sklepowej kasie. Opracowany też został nowocześniejszy model energomatu – automatu zapewniającego 24-godzinny zakup energii. Następuje również dalszy rozwój funkcjonalności systemu przedpłatowego LEWSystem - opracowano rozwiązanie taniego i uniwersalnego urządzenia (projekt OKO) przenoszącego informacje między licznikiem a systemem bilingowym (optotoken). Urządzenie wielkości breloczka do kluczy umożliwia dwukierunkową komunikację z każdym licznikiem energii elektrycznej (dowolnego producenta) bez konieczności instalowania w nim dodatkowych interfejsów. Może służyć do wpisywania kodów, parametryzacji i odczytu tych urządzeń. Zwarta konstrukcja, przenośność i uniwersalność stanowią o zaletach i innowacyjności tego sposobu komunikacji. Jest ona niezastąpiona tam, gdzie nie ma rozbudowanej struktury sieciowej a jej instalacja jest nieopłacalna z technicznego lub finansowego punktu widzenia. Sposób komunikacji z wykorzystaniem OKA jest zgłoszony do patentu europejskiego. Niezależnie od integracji z systemami

bilingowymi istniejącymi w spółkach istnieje możliwość wykorzystania również dedykowanego do systemu przedpłatowego LEWsystem APATOR autorskiego systemu rozliczenia sprzedaży porcji energii (system Vending). System wspiera aktualnie sprzedaż energii elektrycznej i gazu.

Zasadniczy zakres odczytywanych liczników obejmuje obecnie liczniki energii elektrycznej produkowane przez APATOR i PAFAL. W ramach rozszerzania zakresu odczytywanych mediów - włączono do systemu odczyty gazomierzy z liczydłem elektronicznym produkowanych przez APATOR METRIX SA. W trakcie opracowania jest system oparty o gazomierze spółki APATOR METRIX SA z przystawką przedpłatową APATORA. Standardowo wyposażony będzie w moduł radiowy do zdalnej komunikacji oraz klawiaturę do wprowadzania kodów. System przedpłatowej sprzedaży gazu został wstępnie przetestowany wspólnie z Pomorską Spółką Gazownictwa. APATOR SA wraz z APATOR METRIX SA planuje dalszy rozwój systemów przedpłatowych i zdalnego odczytu (AMR/AMM) zarówno dla rynku krajowego jak również rynków zagranicznych.

W APATOR SA także konstrukcje urządzeń pomiarowych są stale unowocześniane.

Trwają prace projektowe (współpraca z PAFAL SA) nad nowym, systemowym trójfazowym licznikiem energii elektrycznej (jednocześnie podjęto działania na rzecz ujednolicenia wzornictwa liczników produkcji APATOR i PAFAL). Jest to wspólna linia liczników przemysłowych, systemowych i przedpłatowych. Zachowane zostaną dotychczasowe funkcje rozszerzone o wymienne interfejsy komunikacyjne. Ich ujednolicenie umożliwia konstrukcję homogenicznej sieci odczytowej dla produktów Grupy APATOR.

Trwają prace nad nowym ciepłomierzem kompaktowym (współpraca APATOR SA, APATOR KFAP sp. z o. o. i APATOR POWOGAZ SA). Przeznaczony ma być dla spółdzielni mieszkaniowych, „tbsów" itp. do rozliczania indywidualnych klientów. Główne cechy nowej konstrukcji to: mniejsza niż dotychczas i nowoczesna obudowa, pełen zakres interfejsów komunikacyjnych, sposób pomiaru wody całkowicie odporny na stałe pole magnetyczne (magnesy neodymowe). Wprowadzenie tego produktu przewidywane jest na czwarty kwartał 2008 r. Równolegle trwają prace nad wodomierzem elektronicznym o funkcjonalnościach analogicznych do nowego ciepłomierza. Prace nad nim są w chwili obecnej kończone.

W trakcie konstruowania jest licznik energii elektrycznej ze zdalną komunikacją i możliwością zdalnej kontroli zainstalowanego obciążenia. Jest przeznaczony do obsługi planów taryfowych, których zastosowanie wymusza deregulacja rynku energii. Z jednej strony klient końcowy będzie wiedział, jaka jest aktualnie cena energii i dostosowywał do niej swoje zużycie, z drugiej strony dostawca może poprzez zdalne załączanie odbiorników bilansować swoje zapotrzebowanie na energię i tym samym redukować koszty. Reagując na potrzeby rynku wprowadzono modyfikacje licznika LEW. Licznik przełączany przedpłatowo-kredytowy ma możliwość zdalnego wyboru trybu pracy. Umożliwia to elastyczną gospodarkę licznikową w zakładach energetycznych i zmniejszenie kosztów obsługi przy zmianie sposobu rozliczania energii u końcowego klienta (brak konieczności wymiany licznika). Z kolei do bilansowania sieci energetycznej wyprodukowano licznik półpośredni. W połączeniu z systemem odczytowym liczników u odbiorców końcowych i swobodnie programowanym systemem archiwizacji i rejestracji umożliwia on pełną diagnostykę sieci energetycznej, między innymi nielegalnych poborów a co za tym idzie ograniczenie start pozatechnicznych

Wszystkie nowo opracowywane produkty i systemy mają na celu kompleksową obsługę dostawców mediów energetycznych. Za ich pomocą możliwe jest budowanie dużych systemów odczytu, rozliczania, analizowania i bilansowania wszystkich nośników energii. Efektem tego jest wzrost efektywności gospodarowania zasobami energetycznymi zarówno w skali makro – widzianej od strony dostawców, jak i mikro – od strony końcowego konsumenta.

16.2 Sprzedaż systemów pomiarowych i przedpłatowych liczników energii elektrycznej

Sprzedaż systemów i kredytowo - przedpłatowych liczników energii elektrycznej przyniosła w 2008 roku spółce APATOR SA przychody na poziomie 14.047 tys. zł. Jest to poziom wyższy niż w analogicznym okresie 2007 roku o 1.381 tys. zł. Przychody ze sprzedaży mogły osiągnąć jeszcze wyższy poziom, jednakże z powodu przeciągających się problemów z dostosowaniem infrastruktury teleinformatycznej w poszczególnych Oddziałach K.E. ENERGA SA, nie wprowadzono wszystkich planowanych wdrożeń LEWsystem i AMRsystem.
Poniższa tabela ilustruje sprzedaż liczników energii elektrycznej przez APATOR SA w poszczególnych kwartałach lat 2007 – 2008.

Przychody ze sprzedaży liczników energii elektrycznej APATOR SA	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika r/r (%)
I kwartał	576	1 951	29,52%
II kwartał	4 966	4 118	120,59%

Przychody ze sprzedaży liczników energii elektrycznej APATOR SA	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika r/r (%)
III kwartał	4 304	4 346	99,03%
IV kwartał	4 201	2 251	186,63%
Rok	**14 047**	**12 666**	**110,90%**

Najsłabsza sprzedaż w 2008 r. nastąpiła w I kwartale, z powodu braku możliwości prowadzenia legalizacji wyrobów aparatury pomiarowej. Przyczyną tej sytuacji był brak rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakresu tej kontroli. Sytuacja znacznie poprawiła się w II kwartale 2008 r.
Liczniki przedpłatowe cieszą się pozytywną opinią w zakładach energetycznych, jako dobre narzędzie windykacyjne. W wielu miejscach Polski liczniki te znajdują klientów wśród właścicieli mieszkań pod wynajem oraz domków letniskowych. Pojawiają się także grupy odbiorców, dla których taka forma zakupu energii elektrycznej pozwala oszczędzać. Wprowadzane zmiany w licznikach (np. możliwość obsługi licznika poprzez pilot TV) w sposób ciągły poszerzają funkcjonalność i bezpieczeństwo liczników.

LEWsystem Apator umożliwiający zakup energii poza Biurami Obsługi Klienta utrzymywanymi przez zakłady energetyczne zyskuje zwolenników.

Dotychczas opracowano i wdrożono następujące moduły LEWsystem Apator:

1. LEW-Terminal: sprzedaż energii poprzez sieć terminali w sklepach, hipermarketach i na stacjach benzynowych,
2. LEW–Internet: sprzedaż energii poprzez stronę internetową,
3. LEW–Generator: sprzedaż energii w biurach obsługi klienta na podstawie kodów generowanych centralnie w APATOR SA,
4. LEW–Energomat: zakup energii w urządzeniu podobnym do bankomatu,
5. LEW–GSMserwis obsługujący wymianę legalizacyjną liczników z wykorzystaniem iPAQ (mobilnego komputera typu palmtop).

Do największych odbiorców systemów i liczników przedpłatowych należała Energa KE SA. Poniższa tabela przedstawia wdrożenia LEWsystem Apator:

Moduł	Miejsce wdrożenia
LEW-Generator, LEW-Terminal, LEW-Internet, LEW-GSMserwis	Vattenfall
LEW-Generator, LEW-Terminal, LEW-Internet, LEW-Energomat, LEW-GSMserwis	K.E. Energa SA
LEW-GSMserwis	K.E. Enea SA
LEW-Energomat	Enion O/Częstochowa
LEW-Energomat	Enion O/Będzin
LEW-Energomat	EnergiaPro O/Wrocław
LEW-Energomat	Enea O/Szczecin
LEW-Energomat	Łódzki ZE
LEW-Energomat	ZE Łódź Teren

Prowadzone są również zaawansowane rozmowy na temat dalszych wdrożeń w:

- Łódzki ZE (LEW-Generator, LEW-GSMserwis, LEW-Terminal),
- ZE Łódź – Teren (LEW-Generator, LEW-GSMserwis, LEW-Terminal),
- PGE (LEW-Generator, LEW-Terminal, LEW-Internet, LEW-GSMserwis),
- Enea (LEW-Generator, LEW-Terminal, LEW-Internet),
- EnergiaPro (LEW-Generator, LEW-Internet, LEW-Terminal).

Planowane jest również uruchomienie wpłatomatu (automatu pełniącego funkcję dotychczas oferowanego energomatu oraz obsługi rachunków energetycznych w Łódzkim Zakładzie Energetycznym SA,
Spółka APATOR SA prowadzi również 24 godzinny serwis gwarancyjny i pogwarancyjny w zakresie LEWsystem Apator i energomatów

W latach poprzednich poza LEWsystem, rozpoczęto sprzedaż AMRsystem (technologia zdalnego odczytu). Do chwili obecnej uruchomiono programy pilotażowe, które funkcjonują w KE Energa O/Gdańsk, O/Kalisz, O/Elbląg, O/Koszalin, KE EnergiaPro O/Legnica, O/Opole.

Początkowo AMRsystem funkcjonował w oparciu o tzw. koncentratory mobilne (iPaq z modułem radiowym), natomiast od listopada 2006 r. zaczęto rozbudowywać AMRsystem o koncentratory stacjonarne i repeatery.

Prowadzone są dalsze prace zmierzające do wyposażenia liczników w repeatery i funkcję samoauto-konfigurowania w sieci AMR. Oprogramowanie pozwala na bieżący odczyt wskazań i profili, jak również odczyt archiwów z okresu rozliczeniowego.

Trwają prace nad wdrożeniem systemu zdalnego odczytu liczników gazu w ramach AMRsystem Apator. Uruchomiono pilotażowe partie liczników energii elektrycznej w systemie AMR (z transmisją danych). Wdrożenia dotyczyły systemu AMR z wykorzystaniem w pierwszym etapie koncentratorów mobilnych, a w dalszym koncentratorów i bazy danych stacjonarnych.

16.3 Sprzedaż liczników energii cieplnej

Przychody ze sprzedaży liczników energii cieplnej osiągnęły w 2008 r. wartość 4.234 tys. zł i były niższe od przychodów za 2007 r. o 978 tys. zł ze względu na włączenie od II półrocza 2008 r. do Grupy APATOR POWOGAZ i położenie większego nacisku na realizację projektów związanych ze spółka APATOR POWOGAZ SA. Jedynym odbiorcą ciepłomierzy jest spółka APATOR - KFAP sp. z o.o., która prowadzi kompletację, legalizację i sprzedaż tych urządzeń do klientów zewnętrznych.

Dla wody i ciepła realizowane są również projekty związane ze zdalnym odczytem. Główną technologią komunikacyjną wykorzystywaną przy odczycie wskazań wodomierzy i ciepłomierzy jest technologia M-Bus.

16.4 Sprzedaż płyt elektronicznych do liczników energii elektrycznej

Przychody ze sprzedaży płyt elektronicznych do kredytowych liczników energii elektrycznej w 2008 r. osiągnęły wartość 19.342 tys. zł i były wyższe o 16.610 tys. zł. Wzrost wartości przychodów ze sprzedaży wynika ze zmiany charakteru wykonawstwa tych płyt dla spółki zależnej PAFAL SA od II kwartału 2008 w stosunku do 2007 r. W 2007 r. w APATOR SA wykonywana była wyłącznie usługa montażu płyt elektroniki, natomiast w od II kwartału 2008 r. w APATOR SA odbywa się cały proces produkcyjny tych podzespołów, począwszy od zakupu materiału do sprzedaży gotowej płyty elektroniki.
Jedynym odbiorcą tych podzespołów jest spółka FAP PAFAL SA, producent kredytowych liczników energii elektrycznej.

17. Segment łącznikowy

17.1 Aparatura łącznikowa

APATOR SA produkuje aparaturę łącznikową niskiego napięcia z napędem ręcznym, która może być wyposażona w bezpieczniki topikowe w celu podniesienia parametrów zwarciowych. Aparaty te służą do załączenia i rozłączania oraz zabezpieczania obwodów elektrycznych i stosowane są w podstacjach elektroenergetycznych, rozdzielnicach przemysłowych. Odbiorcami tych urządzeń są spółki dystrybucyjne energii elektrycznej, oraz przemysł. Sprzedaż odbywa się za pośrednictwem sieci dystrybutorów oraz kontraktów realizowanych bezpośrednio do największych producentów rozdzielnic.
Pomimo faktu, że APATOR SA jest jedynym liczącym się krajowym producentem aparatury łącznikowej to działa na bardzo konkurencyjnym rynku. APATOR SA konkuruje ze spółkami importującymi rozłączniki do Polski (ABB, Legrand, GE, Schneider Electric, Jean Muller, Efen, Weber, ETI, M. Schneider).
Spółka APATOR SA posiada około 40% - 45% udział w rynku polskim, przy czym w zależności od rodzaju aparatury udział ten osiąga nawet poziom 80%. Mocna pozycja spółki APATOR SA jest efektem:

- siły marki APATOR,
- bezpośredniego kontaktu z producentami rozdzielnic i projektantami urządzeń rozdzielczo sterowniczych,
- rozbudowanej sieci dystrybucji,
- dobrej współpracy z zakładami energetycznymi.

17.1.1 Rozwój aparatury łącznikowej

W 2008 r. kontynuowano prace rozwojowe i wdrożeniowe w zakresie aparatury łączeniowej. Głównym ich celem jest spełnianie wymagań klientów, stosowanie nowych rozwiązań technicznych ułatwiających eksploatację, podnoszących bezpieczeństwo obsługi oraz zmniejszających zużycie materiałów na jednostkę wyrobu i zmniejszenie pracochłonności produkcji. W ramach rozwoju aparatury łącznikowej:

- kontynuowano prace konstrukcyjne nad nowym rozłącznikiem typu RBK 00, którego uruchomienie produkcji przewidywane jest w II kwartale 2009 r. m.in. zakupiono oprogramowanie (Moldflow) do analiz: rozpływu tworzyw termoplastycznych w formie w celu optymalizacji zużycia tworzywa, deformacji wypraski, procesu wtrysku oraz skrócenia czasu uruchomienia produkcji seryjnej

- zakończono badania certyfikacyjne dla nowego rozłącznika izolacyjnego, bezpiecznikowego, listwowego typu ARS 1, 2, 3; sprzedaż rozpoczęto w IV kwartale 2008 r. równolegle przygotowano konstrukcję i uruchomiono produkcję odmian ARS 910A i ARS 1000A;
- w celu obniżki kosztów wytwarzania lub stworzenia alternatywy w przypadku wzrostu cen materiałów prowadzono próby technologiczne i badania nowych tworzyw sztucznych, materiałów stykowych, prowadzono prace konstrukcyjno technologiczne zmierzające do obniżenia kosztów wytwarzania rozłączników

17.1.2 Ograniczniki przepięć

W 2008 kontynuowano prace konstrukcyjno technologiczne zmierzające do obniżenia kosztów wytwarzania ograniczników przepięć niskiego i średniego napięcia. Po przeprowadzeniu badań i uzyskaniu pozytywnych wyników wprowadzono zmiany w ogranicznikach niskiego napięcia.

Kontynuowano współpracę z IEL O/Wrocław w zakresie opracowania nowej konstrukcji ograniczników przepięć średniego napięcia ASM. Wykonywane są badania nowych próbek. Równolegle podjęto działania w zakresie obniżenia kosztów materiałowych i robocizny dla aktualnej konstrukcji.

17.1.3 Krajowa sprzedaż aparatury łącznikowej i ograniczników przepięć

W 2008 r. wartość sprzedaży aparatury łącznikowej i ograniczników przepięć na terenie kraju osiągnęła poziom 32.000 tys. zł, co oznacza utrzymanie dokładnie takiej samej wartości jak osiągnięta w 2007 r.
W 2008 r. we wszystkich oferowanych grupach wyrobów aparatury łącznikowej, spółka APATOR SA utrzymała swoje udziały rynkowe. Cały czas prowadzone są intensywne działania marketingowe, mające na celu wpisanie wyrobów APATOR SA z zakresu aparatury łącznikowej do standardów technicznych w nowo powstałych skonsolidowanych zakładach energetycznych. Prowadzone są również prace nad umieszczeniem wyrobów APATOR SA jako standardowo stosowanych w katalogach znaczących producentów rozdzielnic.
Przychody ze sprzedaży ograniczników przepięć średniego i niskiego napięcia wyniosły łącznie 3.360 tys. zł. (w tym 983 tys. zł na eksport), a w 2007 r.: 2.919 tys. zł (w tym 817 tys. zł na eksport). Jest to wzrost sprzedaży o 15,11%.

17.2 Łącznikowa aparatura górnicza

Łącznikowa aparatura górnicza w 2008 r. została zakwalifikowana jako działalność zaniechana ze względu na całkowite przesunięcie tej działalności ze spółki APATOR SA do spółki zależnej APATOR MINING sp. z o. o. w Katowicach. Przychody w 2008 r. dla spółki APATOR SA wyniosły 1.233 tys. zł, a w 2007 r. 5.861 tys. zł.

18. Eksport

Wzrost eksportu zarówno w zakresie aparatury łącznikowej jak i w szczególności pomiarowej jest strategicznym celem spółki APATOR SA.
W 2008 r. nastąpił spadek przychodów ze sprzedaży eksportowej w stosunku do 2007 r. Spółka APATOR SA w 2008 r. uzyskała w wyniku sprzedaży produktów, towarów i materiałów na rynkach zagranicznych przychody na poziomie 23.484 tys. zł. Jest to spadek o 2.384 tys. zł, czyli o 9,22% w stosunku do 2007 r. Spowodowane to było głownie spadkiem sprzedaży na dotkniętych kryzysem finansowym rynkach Rosji i Bułgarii. Nie bez wpływu, na niską sprzedaż, pozostał także niski, dochodzący w połowie 2008 r. do poziomu 3,28 zł., kurs euro.

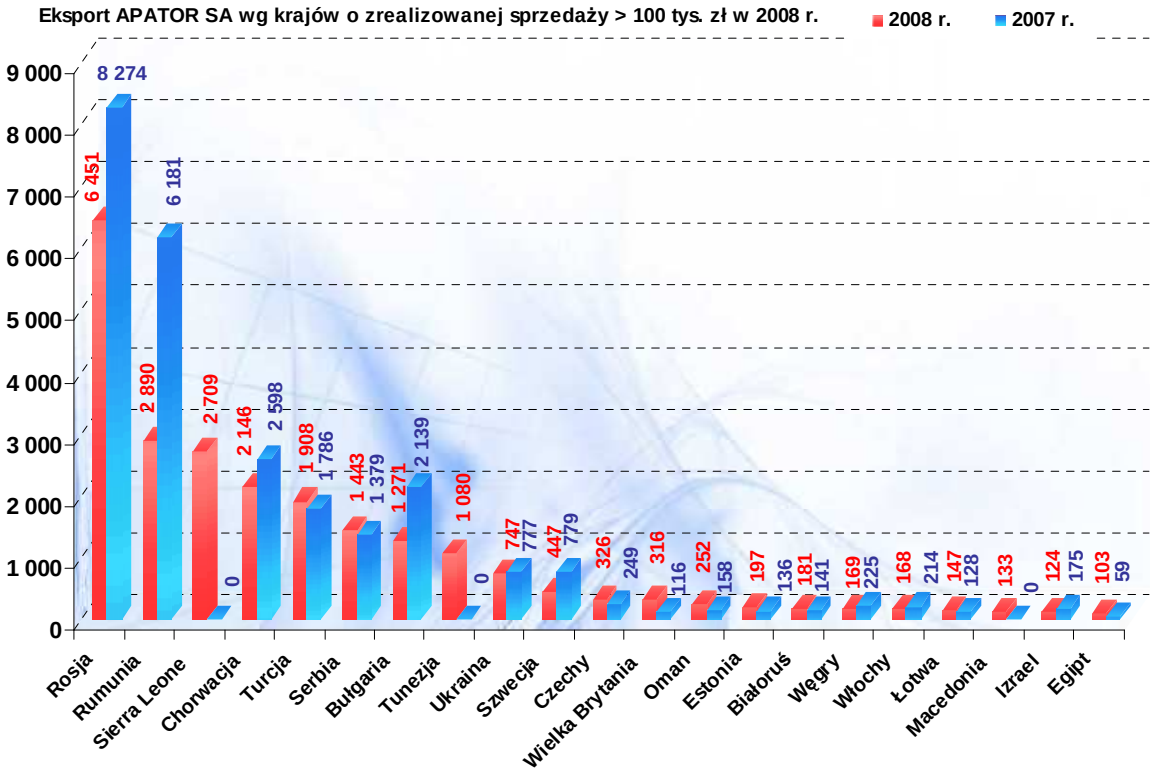
Struktura terytorialna przychodów	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika (%)
Kraj	76 547	64 163	119,30%
Eksport	**23 484**	**25 868**	**90,78%**
Przychody ogółem	100 031	90 031	111,11%
Udział eksportu w przychodach ogółem	**23,48%**	**28,73%**	**-**

Eksport całej Grupy APATOR jest zdominowany od paru lat przez aparaturę pomiarową, natomiast sprzedaż wyrobów na rynkach zagranicznych spółki APATOR SA to w dalszym ciągu aparatura łączeniowa, ograniczniki przepięć, wyższa sprzedaż ciepłomierzy i liczników do pomiaru energii cieplnej, ale także

znacząca w 2008 r. sprzedaż aparatury do pomiaru energii elektrycznej. Poniższa tabela obrazuje zmianę w segmentach branżowych eksportu spółki APATOR SA.

Segmenty eksportu spółki APATOR SA	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika (%)
Segment pomiarowy	4 164	192	2168,75%
Segment łącznikowy	19 320	25 676	75,25%
Razem eksport	**23 484**	**25 868**	**90,78%**

Wzrost eksportu w segmencie pomiarowym spółki APATOR SA w 2008 roku wynika z realizacji nowego kontraktu sprzedaży przedpłatowych liczników energii elektrycznej do Tunezji i Sierra Leone (3-letni kontrakt). Zrealizowane dostawy na rynek afrykański otworzyły nowy, interesujący rynek zbytu dla systemu przedpłatowego. W obecnej chwili Grupa APATOR ubiega się o projekty przedpłatowe w Indonezji, Iraku (Kurdystan), Kenii, Beninie, Togo, Nigerii i Liberii.

W zależności od rynku sprzedaży rok 2008 to kolejny etap umacniania pozycji i marki firmy na dotychczasowych rynkach aparatury łączeniowej obejmujących rynek rosyjski i kraje bałkańskie. To kolejny rok wzrostu sprzedaży eksportowej aparatury łączeniowej w Turcji, Rumunii, na Ukrainie oraz w Serbii. Ponadto odnotowano znaczący wzrost sprzedaży liczników i systemów do pomiaru energii elektrycznej, w szczególności w Afryce. Na mapie sprzedaży pojawiły się także w roku 2008 nowe kraje, takie jak Kazachstan, Słowenia i Macedonia. Na razie są to niezbyt duże sprzedaże, ale o dużych możliwościach ze względu na ich umowy z Unią Europejską lub w przypadku Słowenii w ramach Unii. Na rynkach Chorwacji, Czech, na Węgrzech i w Krajach Bałtyckich utrzymany został zeszłoroczny poziom sprzedaży. W Czechach odnotowano znaczący wzrost sprzedaży ograniczników przepięć. Niestety sprzedaż na rynkach Rosji, Bułgarii oraz Szwecji spadła z wspomnianych powyżej powodów. Rok 2008 to również kontynuacja sprzedaży na rynki Krajów Arabskich, do Włoch i Wielkiej Brytanii.

Zwiększenie sprzedaży w tych krajach spowodowane jest stałą penetracją rynków, dotarciem do coraz większej liczby odbiorców i przede wszystkim kontynuacją montażu wyrobów w tych krajach. Wyroby Apatora docierają szybciej do klienta, są na bieżąco dostępne na rynkach. W spółce APATOR ELEKTRO SA w Moskwie, w Belgradzie (Serbia), w Płowdiw (Bułgaria) na Ukrainie i Białorusi funkcjonują uruchomione stanowiska montażowe łączników krzywkowych i aparatów listwowych, głównie rozłączników ARS. Przyrosty sprzedaży w stosunku do roku 2007 odnotowały podstawowe grupy wyrobów, takie jak: łączniki 4G (110%),

ciepłomierze (aż 188%), ograniczniki przepięć średniego napięcia (171%) oraz przede wszystkim systemy do pomiaru energii elektrycznej. Na zbliżonym do 2007 roku poziomie pozostały rozłączniki RBK, ARS oraz podstawy PBD.

W zakresie aparatury pomiarowej APATOR SA zwiększył bardzo znacząco sprzedaż ciepłomierzy na Ukrainę, do Włoch, Wielkiej Brytanii. Stała penetracja rynku ciepłowniczego w tych krajach, przy pomocy silnych lokalnych reprezentantów, przynosi coraz bardziej wymierne efekty w postaci zwiększenia sprzedaży. Prowadzone bardzo intensywnie działania marketingowo – promocyjne w wyżej wymienionych krajach będą przynosiły jeszcze lepsze efekty w następnych latach.

W zakresie eksportu ograniczników przepięć przewiduje się sprzedaż zarówno z wykorzystaniem dotychczasowych kanałów dystrybucji jak i współpracę z firmami europejskimi, które nie mają w swojej ofercie aparatury przeciwprzepięciowej napowietrznej. Wysoki poziom sprzedaży ograniczników w dalszym ciągu odnotowuje Serbia, reeksportując ograniczniki niskiego napięcia do Bośni i Hercegowiny. Największym jednak rynkiem sprzedaży ograniczników NN w 2008 r. zostały Czechy. W przypadku ograniczników SN największym odbiorcą jest Rumunia. W dalszym ciągu wykonuje się certyfikację ograniczników w innych krajach, a także testy tych wyrobów w Chorwacji i Rosji.

Kierunki dalszego rozwoju eksportu obejmą:

- sprzedaż liczników energii elektrycznej w systemie przedpłatowym na rynki krajów Afryki,
- stały wzrost sprzedaży aparatów listwowych oraz złącz kablowych w Turcji, byłej Jugosławii, Rumunii, na Ukrainę i do krajów bałtyckich,
- wzrost sprzedaży ograniczników przepięć NN i SN do Czech, Rumunii i krajów byłej Jugosławii,
- uruchomienie dalszego montażu wyrobów aparatury łączeniowej niskiego napięcia na Ukrainie i Białorusi (obecnie montaż odbywa się w Rosji, Serbii, na Ukrainie, Białorusi i Bułgarii),
- występowanie pośrednio i bezpośrednio w przetargach międzynarodowych zarówno na aparaturę łącznikową, jak i przeciwprzepięciową,
- dalsze działania promocyjne systemów opomiarowania w Afryce Płn., w Niemczech, w Czechach, na Słowacji, Wielkiej Brytanii, Włoszech i Rumunii.

19. Omówienie podstawowych wielkości ekonomicznych

19.1 Rachunek zysków i strat

Wyniki działalności spółki APATOR SA za rok 2008 kształtują się następująco:

Rachunek zysków i strat	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika (%)
Przychody ze sprzedaży	**100 031**	**90 031**	**111,11%**
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	63 547	53 364	119,08%
Zysk brutto na sprzedaży	**36 484**	**36 667**	**99,50%**
Koszty sprzedaży	10 564	9 656	109,40%
Koszty ogólnego zarządu	15 410	14 964	102,98%
Zysk na sprzedaży	**10 510**	**12 047**	**87,24%**
Pozostałe przychody operacyjne	3 874	1 820	212,86%
Pozostałe koszty operacyjne	2 312	2 050	112,78%
Zysk na działalności operacyjnej	**12 072**	**11 817**	**102,16%**
EBITDA	**17 121**	**17 055**	**100,39%**
Przychody finansowe	44 587	27 975	159,38%
Koszty finansowe	20 199	1 734	1164,88%
Zysk brutto	**36 460**	**38 058**	**95,80%**
Podatek dochodowy	1 853	2 440	75,94%
Zysk netto	**34 607**	**35 618**	**97,16%**

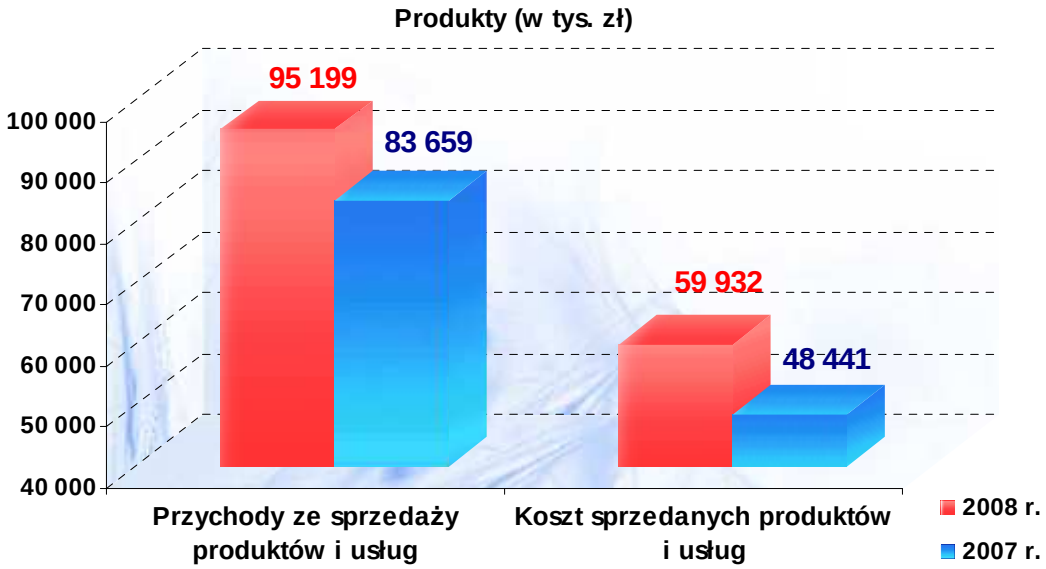
19.1.1 Przychody i koszty działalności podstawowej

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2008 r. wyniosły 100.031 tys. zł i były wyższe o 10.000 tys. zł w stosunku do przychodów w 2007 roku. Natomiast koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów wyniósł 63.547 tys. zł i był wyższy o 10.183 tys. zł od kosztu w analogicznym okresie poprzedniego roku obrotowego.

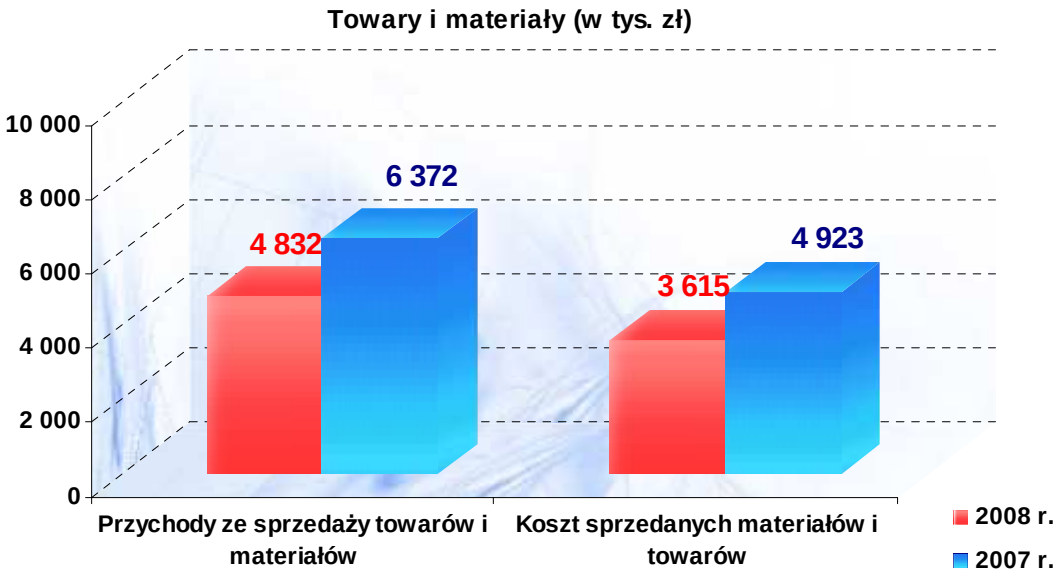
Wzrost poziomu obrotów (zarówno po przychodach jak i kosztach) wynika ze wzrostu obrotów w krajowym segmencie pomiarowym. Spowodowany jest głównie zwiększeniem sprzedaży płyt elektronicznych do liczników energii elektrycznej o 16.610 tys. zł, wzrostu przychodów ze sprzedaży przedpłatowych liczników energii elektrycznej o 1.381 tys. zł. Zwiększenie wartości sprzedaży płyt elektronicznych spowodowane jest zmianą charakteru wykonawstwa tych produktów. Od II kwartału 2008 r. w APATOR SA zamiast samej usługi montażu, odbywa się cały proces produkcyjny, począwszy od zakupu materiału do sprzedaży gotowej płyty elektroniki.
Spadek przychodów w segmencie łącznikowym (o 10.589 tys. zł) wynika z dwóch podstawowych przyczyn:

- zmniejszenia sprzedaży górniczej aparatury łącznikowej, która w 2008 r. traktowana była jako działalność zaniechana w związku z całkowitym przeniesieniem jej produkcji i sprzedaży do spółki zależnej APATOR MINING sp. z o. o. w Katowicach (spadek przychodów o 4.629 tys. zł);
- spadku przychodów z eksportu aparatury łącznikowej – wynika to z świadomego ograniczenia przez Spółkę eksportu tej aparatury w IV kwartale 2008 r. do krajów objętych kryzysem gospodarczym (Ukraina, Bułgaria, Rosja), ze względu na realną groźbę niemożliwości ściągnięcia należności z tytułu tej sprzedaży (spadek przychodów o 5.960 tys. zł)

Wyszczególnienie	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika (%)
Przychody ze sprzedaży	**100 031**	**90 031**	**111,11%**
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	95 199	83 659	113,79%
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	4 832	6 372	75,83%
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	**63 547**	**53 364**	**119,08%**
Koszt sprzedanych produktów i usług	59 932	48 441	123,72%
Koszt sprzedanych materiałów i towarów	3 615	4 923	73,43%
Zysk brutto ze sprzedaży	**36 484**	**36 667**	**99,50%**

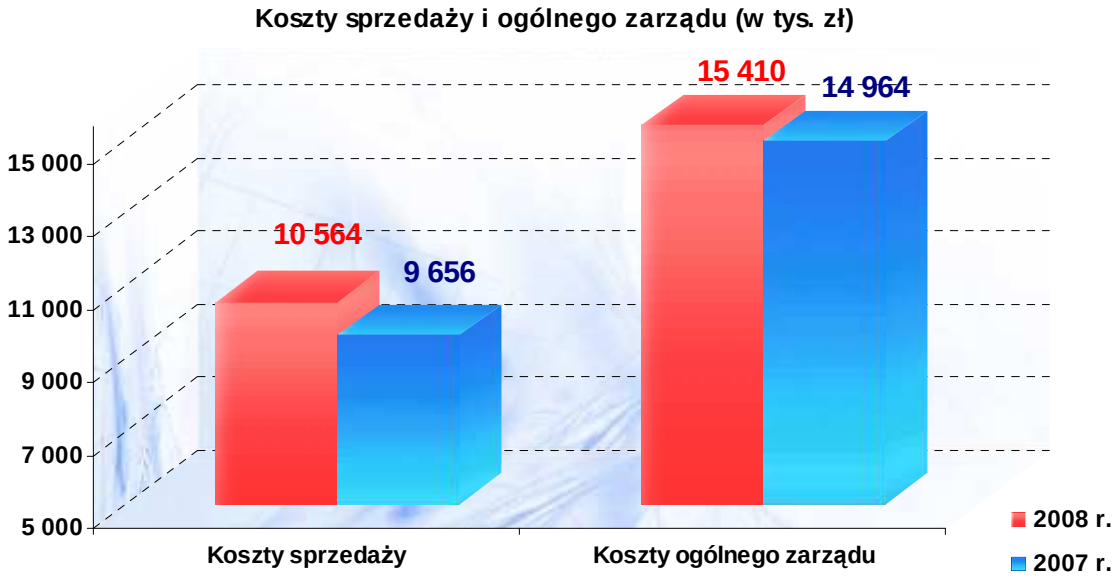
W 2008 roku 95,17% przychodów ogółem to przychody ze sprzedaży produktów (w 2007 roku było to 92,92%).
Zysk brutto na sprzedaży produktów spadł z kwoty 36.667 tys. zł w 2007 do kwoty 36.484 tys. zł w 2008 (o 0,50% przy wzroście przychodów sprzedaży o 11,11%). Wpływ na tę sytuację miała głównie zmiana struktury asortymentowej sprzedaży: znaczny wzrost przychodów ze sprzedaży z tytułu płyt elektronicznych do liczników energii elektrycznej – produktów, które charakteryzują się niską marżą oraz nie tak silny wzrost przychodów ze sprzedaży liczników energii elektrycznej (10,91%) – produktów, które charakteryzują się wyższą marżą. W efekcie nastąpił spadek rentowności tego segmentu (aparatura pomiarowa) z 46,91% za 2007 r. do 35,49% za 2008 r.

Zysk brutto na sprzedaży towarów i materiałów spadł z kwoty 1.449 tys. zł w 2007 r. do kwoty 1.217 tys. zł w 2008 r., czyli o 16,01% przy spadku sprzedaży materiałów i towarów o 24,17%.

Wyszczególnienie	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika (%)
Przychody ze sprzedaży	**100 031**	**90 031**	**111,11%**
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	63 547	53 364	119,08%
Zysk brutto na sprzedaży	**36 484**	**36 667**	**99,50%**

Zysk brutto na sprzedaży ogółem spadł o 183 tys. zł. (o 0,50%).

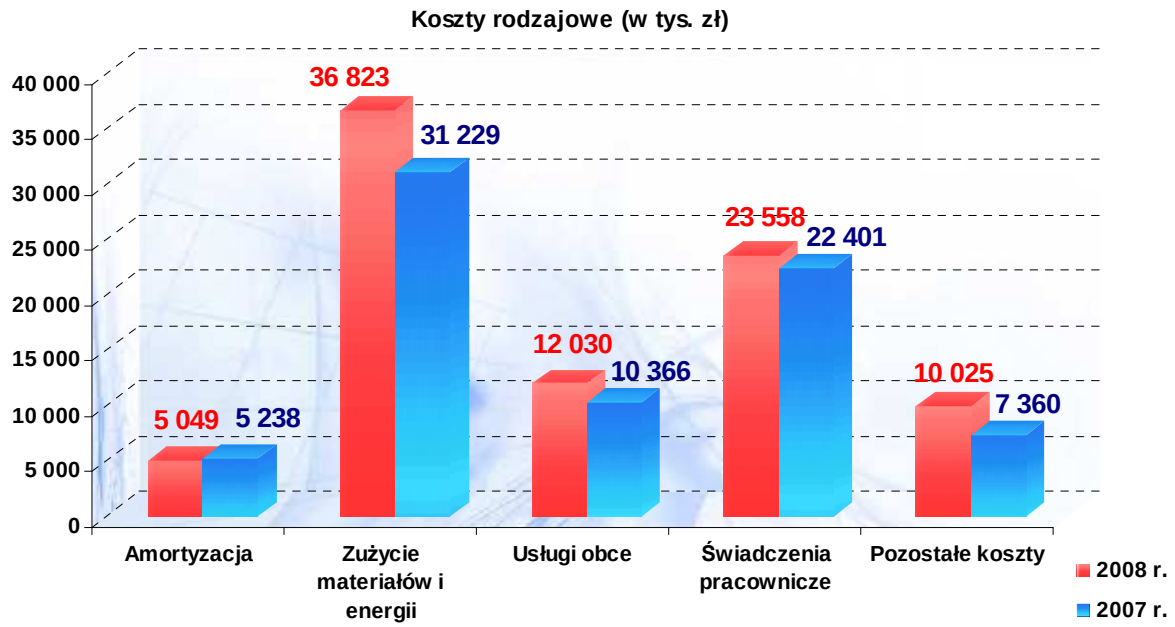

Koszty sprzedaży w 2008 r. wzrosły o 908 tys. zł (o 9,40%) w stosunku do 2007 r., natomiast koszty ogólnego zarządu wzrosły o 446 tys. zł (o 2,98%).

Koszty rodzajowe spółki w 2008 r. wyniosły 87.485 tys. zł i były wyższe o 10.891 tys. zł (o 14,22%) od kosztów poniesionych w 2007 r.
Największy wzrost kosztów rodzajowych nastąpił w zakresie:

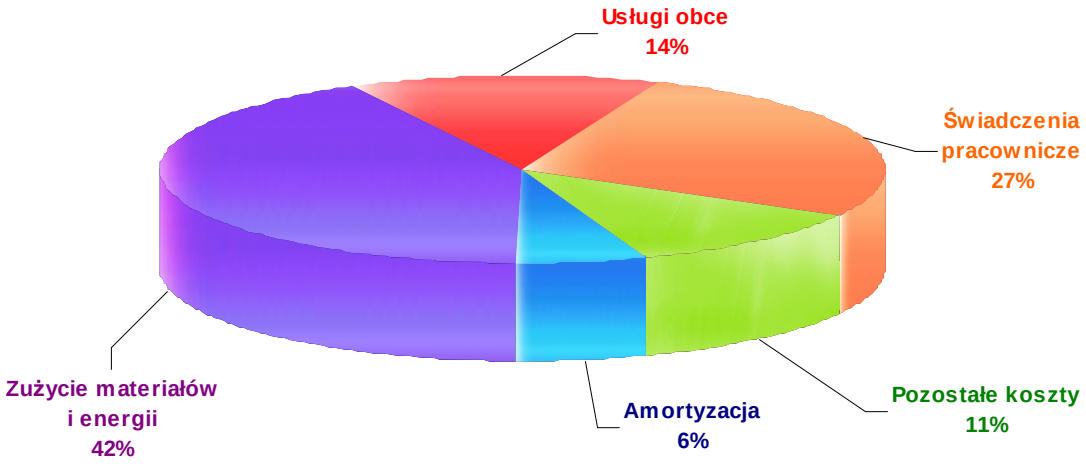
- zużycia materiałów i energii – o 5.594 tys. zł (o 17,91%), co wynika przede wszystkim ze wzrostu przychodów ze sprzedaży produktów o 10.000 tys. zł (głównie z tytułu sprzedaży materiałochłonnych płyt elektronicznych do liczników energii elektryczne),
- usług obcych o 1.664 tys. zł (o 16,05%), co wynika głównie ze wzrostu kosztów usług kooperacyjnych w zakresie obróbki.

Wyszczególnienie	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika (%)
Amortyzacja	5 049	5 238	96,39%
Zużycie materiałów i energii	36 823	31 229	117,91%
Usługi obce	12 030	10 366	116,05%
Świadczenia pracownicze	23 558	22 401	105,16%
Pozostałe koszty	10 025	7 360	136,21%
Ogółem	**87 485**	**76 594**	**114,22%**

Zjawisko szybszego wzrostu kosztów niż przychodów w APATOR SA w dłuższej perspektywie mogłaby zagrażać realizacji założonych prognoz. Należy jednak podkreślić, że jest ona rezultatem wyłącznie decyzji strategicznych zmierzających do porządkowania zakresu odpowiedzialności poszczególnych spółek Grupy APATOR. Dlatego właśnie przeniesiono produkcję wysoko rentownej aparatury górniczej do APATOR MINING a dostawy płyt elektroniki do elektronicznych liczników energii elektrycznej dla FAP PAFAL są realizowane z minimalnymi marżami. Wszystkie działania Zarządu APATOR SA są nakierowane na poprawę efektywności działania Grupy APATOR wyrażanej w wynikach skonsolidowanych.

Struktura kosztów rodzajowych w 2008 r.

19.1.2 Przychody i koszty pozostałej działalności operacyjnej

Wynik na pozostałej działalności operacyjnej zamknął się zyskiem w wysokości 1.562 tys. zł.

Działalność operacyjna	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika (%)
Przychody operacyjne	**3 874**	**1 820**	**212,86%**
Przychody ze sprzedaży środków trwałych	1 409	129	1092,25%
Rozwiązanie odpisów na zapasy	146	106	137,74%
Sprzedaż wyrobów deprecjonowanych	106	50	212,00%
Wykorzystanie rezerw na świadczenia pracownicze	1 680	1 089	154,27%
Otrzymane odszkodowania	107	96	111,46%
Rozwiązanie rezerwy na marżę	96	45	213,33%
Refundacja kosztów targi	11	31	35,48%
Rozwiązanie rezerwy na naprawy gwarancyjne	17	14	121,43%
Otrzymane darowizny	98	79	124,05%
Zwrot podatku VAT	0	91	0,00%
Wycena nieruchomości	164	0	-
Pozostałe przychody	40	90	44,44%
Koszty operacyjne	**2 312**	**2 050**	**112,78%**
Wartość netto sprzedanych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych oraz koszty związane ze sprzedażą	445	91	489,01%
Dokonanie odpisów na zapasy	295	178	165,73%
Ostrożna wycena zapasów	25	98	25,51%
Utworzenie rezerw na świadczenia pracownicze	964	1 049	91,90%
Szkody w składnikach majątku	31	78	39,74%
Przekazane darowizny	81	100	81,00%
Złomowanie zapasów	249	107	232,71%
Utworzenie rezerwy na naprawy gwarancyjne	82	162	50,62%
Utworzenie rezerwy na marżę	68	121	56,20%
Wycena nieruchomości	36	0	-
Pozostałe koszty	36	66	54,55%
Przychody (koszty) operacyjne netto	**1 562**	**-230**	**779,13%**

Przychody operacyjne w 2008 r. wzrosły o 2.054 tys. zł. Główny wzrost w strukturze przychodów nastąpił z tytułu przychodu ze sprzedaży środków trwałych – o 1.280 tys. zł w stosunku do 2007 r.
Koszty operacyjne w 2008 r. roku wzrosły o 12,78% w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Podobnie jak w przypadku przychodów operacyjnych, wzrost kosztów operacyjnych spowodowany był sprzedażą środków trwałych odniesionych po kosztach jako księgowa wartość tych środków. Wzrost kosztów operacyjnych wyniósł 262 tys. zł w stosunku do 2007 r., w tym o 354 tys. zł z tytułu

wartości netto sprzedanych środków trwałych.

19.1.3 Przychody i koszty działalności finansowej

Wynik na działalności finansowej zamknął się kwotą 24.388 tys. zł. Jest to spadek o 1.853 tys. zł, czyli o 7,06%.

Działalność finansowa	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika (%)
Przychody finansowe	**44 587**	**27 975**	**159,38%**
Dywidendy (od jednostek powiązanych)	27 641	26 172	105,61%
Odsetki od pożyczki	30	25	120,00%
Odsetki (od pozostałych jednostek)	223	163	136,81%
Sprzedaż udziałów	12 596	0	-
Sprzedaż papierów wartościowych	0	0	-
Odpisy aktualizujące finansowy majątek obrotowy	209	145	144,14%
Otrzymane dyskonto	15	53	28,30%
Dodatnie różnice kursowe	2 541	203	1251,72%
Przychody z tytułu kontraktów terminowych i opcji	1 332	1 201	110,91%
realizacja	1 784	749	238,18%
wycena na koniec okresu	0	452	-
wycena na początek okresu	-452	0	-
Wycena należności - wartość bieżąca	0	4	-
Odpisy aktualizujące wartość udziałów	0	8	-
Pozostałe	0	1	-
Koszty finansowe	**20 199**	**1 734**	**1164,88%**
Odsetki od kredytów i pożyczek	3 097	124	2497,58%
Gwarancje i prowizje bankowe	192	81	237,04%
Cena nabycia sprzedanych udziałów	7 176	0	-
Odsetki od zobowiązań	7	0	-
Odsetki karne do budżetu	2	6	33,33%
Płacone dyskonto	0	0	-
Ujemne różnice kursowe	3 019	1 437	-
Koszty z tytułu kontraktów terminowych i opcji	6 524	31	21045,16%
realizacja	228	-1	22900,00%
wycena na koniec okresu	6 329	33	19178,79%
wycena na początek okresu	-33	-1	-3300,00%
Utworzone odpisy aktualizujące finansowy majątek obrotowy	169	45	375,56%
Umorzone odsetki	13	9	-
Pozostałe	0	1	0,00%
Przychody (koszty) finansowe netto	**24 388**	**26 241**	**92,94%**

Wzrost przychodów finansowych o 16.612 tys. zł (o 59,38%) w stosunku do 2007 r. został zrealizowany głównie z tytułu:

- wzrostu dodatnich różnic kursowych (wzrost o 2.338 tys. zł),
- wzrostu uzyskanych dywidend od jednostek powiązanych (przyrost o 1.469 tys. zł),
- ze sprzedaży udziałów spółki zależnej APATOR KFAP sp. z o. o. na rzecz spółki APATOR POWOGAZ SA oraz sprzedaży 1.050 akcji własnych APATOR POWOGAZ SA na rzecz APATOR POWOGAZ SA w celu umorzenia (łączna kwota przychodów z tych transakcji wyniosła 12.596 tys. zł).

W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się wpływów z tytułu dywidend od spółek zależnych za 2008 r. i 2007 r.

Dywidenda uzyskana przez APATOR SA od spółek Grupy APATOR	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika
APATOR CONTROL Sp. z o. o.	2 000	1 000	200,00%
APATOR METRIX SA	3 002	5 947	50,48%
APATOR MINING Sp. z o. o.	11 033	13 377	82,48%
APATOR KFAP Sp. z o. o.	1 606	848	189,39%

Dywidenda uzyskana przez APATOR SA od spółek Grupy APATOR	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika
APATOR RECTOR Sp. z o. o.	0	-	-
FAP PAFAL SA	10 000	5 000	200,00%
APATOR POWOGAZ SA	0	-	-
APATOR GmbH	0	0	-
APATOR ELEKTRO SA	0	0	-
Dywidenda ogółem	**27 641**	**26 172**	**105,62%**

Po stronie kosztów finansowych istotnymi elementami powodującymi wzrost całych kosztów o 18.465 tys. zł (o 1.064,88%) w stosunku do 2007 r. były:

- wartość nabycia sprzedanych udziałów w APATOR KFAP sp. z o.o. oraz wartość sprzedanych akcji własnych APATOR POWOGAZ SA w celu umorzenia (łączna kwota kosztów z tych transakcji wyniosła 7.176 tys. zł),
- wzrost kosztów odsetek od kredytów na sfinansowanie zakupu spółki APATOR RECTOR sp. z o. o. i APATOR POWOGAZ SA (wzrost o 2.973 tys. zł),
- wzrost ujemnych różnic kursowych (wzrost o 1.582 tys. zł),
- koszty z tytułu kontraktów terminowych i opcji (wzrost o 6.493 tys. zł).

Wysokie, w 2008 r., koszty z tytułu kontraktów terminowych, głównie opcji walutowych (na poziomie 6.524 tys. zł) wynikają z ujemnej wyceny tych opcji (6.329 tys. zł) dokonanych na 31 grudnia 2008 r. jako pochodna aprecjacji złotówki (szczególnie względem Euro) w ostatnim kwartale 2008 r. Wycena nie miała wpływu na płynność gotówkową spółki APATOR SA. Wycena została dokonana przez niezależną firmę Financial Markets Center Management Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.
W spółce APATOR SA i w Grupie APATOR umowy na kontrakty walutowe i opcje zawierane są w ramach polityki zabezpieczeń przed ryzykiem kursowym. Eksport stanowi istotne źródło przychodów spółki APATOR SA (23% w 2008 r., w Grupie APATOR jest to 25%). W związku z tym kontrakty terminowe i opcje walutowe są stałym elementem działalności biznesowej spółki APATOR SA oraz posiadają pokrycie w eksporcie. Poziom eksportu na dany rok jest szacowany na podstawie przewidywań handlowców działających na poszczególnych rynkach zagranicznych.
Umowy na kontrakty terminowe i opcje walutowe zawierane były na podstawie aktualnej sytuacji, prognoz kształtowania się kursów walut pochodzących z renomowanych źródeł oraz doradztwa uznanych instytucji finansowych współpracujących ze spółką APATOR i całą Grupą APATOR. Zawierano je w celu zabezpieczenia eksportu w obliczu prognozowanego wzmocnienia złotówki.
Spółka APATOR SA na dzień 31 grudnia 2008 roku posiadała kontrakty zabezpieczające na wartość 11.500 tys. EURO, w tym z terminem realizacji w 2009 roku na kwotę 8.100 tys. EURO oraz z terminem realizacji w 2010 roku na kwotę 3.400 tys. EURO.

19.1.4 Wynik finansowy

Poziom zysku netto w 2008 r. spadł o 1.011 tys. zł, czyli o 2,84%. Na ten spadek istotny wpływ miała finansowa działalność Spółki.
Wynik na sprzedaży brutto spadł o 183 tys. zł (o 0,50%). Wynika to z kumulacji dwóch podstawowych czynników związanych ze zmianą w strukturze asortymentowej sprzedaży. Nastąpił znaczny wzrost przychodów ze sprzedaży z tytułu płyt elektronicznych do liczników energii elektrycznej (wzrost o 707,88%) – produktów, które charakteryzują się niską marżą oraz nie tak silny wzrost przychodów ze sprzedaży liczników energii elektrycznej (10,91%) – produktów, które z kolei charakteryzują się wysoką marżą. W efekcie nastąpił spadek rentowności zysku brutto na sprzedaży z 40,73% za 2007 r. do 36,47% za 2008 r.

Na poziom zysku na sprzedaży wpływają koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu. Marża zysku na sprzedaży w 2008 r. (10,51%) była niższa niż w 2007 r. (13,38%). Przyczyny spadku tych marż nie tkwią w kosztach stałych ogólnego zarządu czy kosztach sprzedaży a w zmianach asortymentowych sprzedaży (zmiana charakteru wykonawstwa płyt elektroniki, zaniechanie produkcji i sprzedaży łącznikowej aparatury górniczej, zmiany w kierunkach eksportu – ograniczenie do krajów objętych kryzysem). Udział kosztów ogólnych zarządu i kosztów sprzedaży oraz kosztów sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów liczony do przychodów ze sprzedaży prezentuje poniższa tabela.

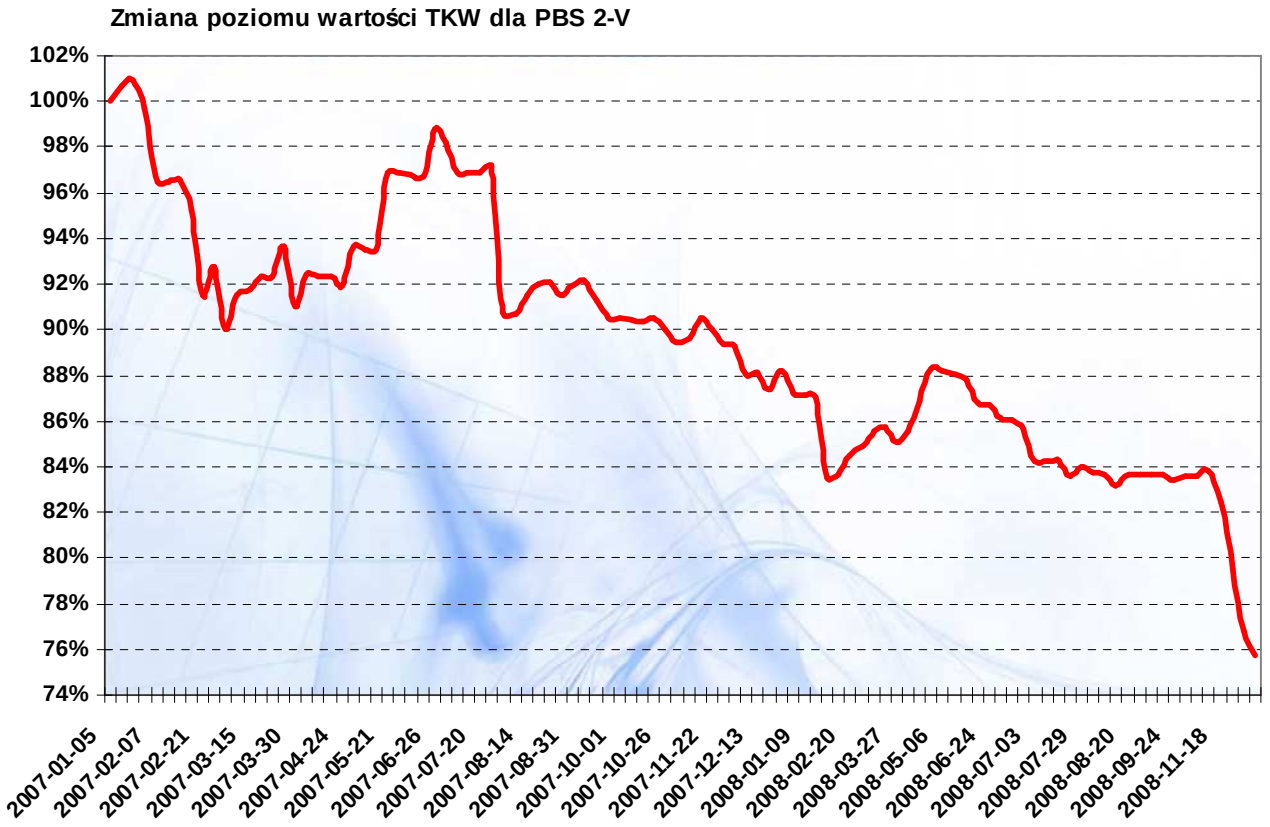
Wyszczególnienie	Wartość (tys. zł)		Dynamika (%)	Zmiana
	2008 r.	2007 r.	r/r	r/r
Przychody ze sprzedaży ogółem	100 031	90 031	111,11%	+10 000
Koszt sprzedanych produktów, usług,	63 547	53 364	119,08%	+10 183

Wyszczególnienie	Wartość (tys. zł)		Dynamika (%)	Zmiana
	2008 r.	2007 r.	r/r	r/r
towarów i materiałów				
Koszty sprzedaży	10 564	9 656	109,40%	+908
Koszty ogólnego zarządu	15 410	14 964	102,98%	+446
Udział kosztu sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów do przychodów ze sprzedaży	63,53%	59,27%	-	wzrost
Udział kosztów sprzedaży do przychodów ze sprzedaży	10,56%	10,73%	-	spadek
Udział kosztów ogólnego zarządu do przychodów ze sprzedaży	15,41%	16,62%	-	spadek

W relacji do przychodów ze sprzedaży udział kosztów sprzedaży i kosztów ogólnego zarządu w 2008 r. spadł w stosunku do 2007 r. Szczególnie mocno zostały ograniczone w 2008 r. koszty ogólnego zarządu. Zmiana struktury sprzedaży w postaci wzrostu sprzedaży płyt elektroniki, które charakteryzują się niższą marżą brutto na sprzedaży zmusza do prowadzenia działań z jednej strony obniżających koszty stałe spółki (koszty ogólnego zarządu i koszty sprzedaży), a z drugiej strony do poszukiwania technologii obniżających sam koszt wytwarzania zarówno płyt jak i pozostałych wyrobów. Szczególnego znaczenia nabiera to w ramach aparatury łącznikowej sprzedawanej w kraju i na eksport. Poniżej zaprezentowano zmianę (spadki) kosztów wytwarzania na przełomie lat 2007 - 2008 r. dwóch przykładowych produktów z segmentu łącznikowego spółki APATOR SA: RBK 00 i PBS 2-V.

Zmiana poziomu wartości TKW dla RBK00

Wszystkie wspomniane wyżej czynniki wpłynęły na ukształtowanie się pozycji wynikowych rachunku zysków spółki APATOR SA za 2008 r.
Ponadto na wynik brutto i netto Spółki znaczny wpływ miała działalność finansowa:

- przychody finansowe głównie z tytułu wpływu dywidend (27.641 tys. zł) oraz wpływu ze sprzedaży aktywów finansowych na rzecz APATOR POWOGAZ SA: udziałów w spółce APATOR KFAP sp. z o. o. i akcji własnych spółki APATOR POWOGAZ SA w celu umorzenia (łączny wpływ: 12.596 tys. zł);
- koszty finansowe głównie z tytułu wartości nabycia sprzedanych do APATOR POWOGAZ SA aktywów finansowych (7.176 tys. zł), kosztów z tytułu kontraktów terminowych i opcji walutowych (6.524 tys. zł), odsetek od kredytów (3.097 tys. zł) oraz kosztów z tytułu powstania ujemnych różnic kursowych (3.019 tys. zł).

W poniższej tabeli zaprezentowano kształtowanie się różnic kursowych i zabezpieczeń spółki APATOR SA za 2008 r. i za 2007 r.

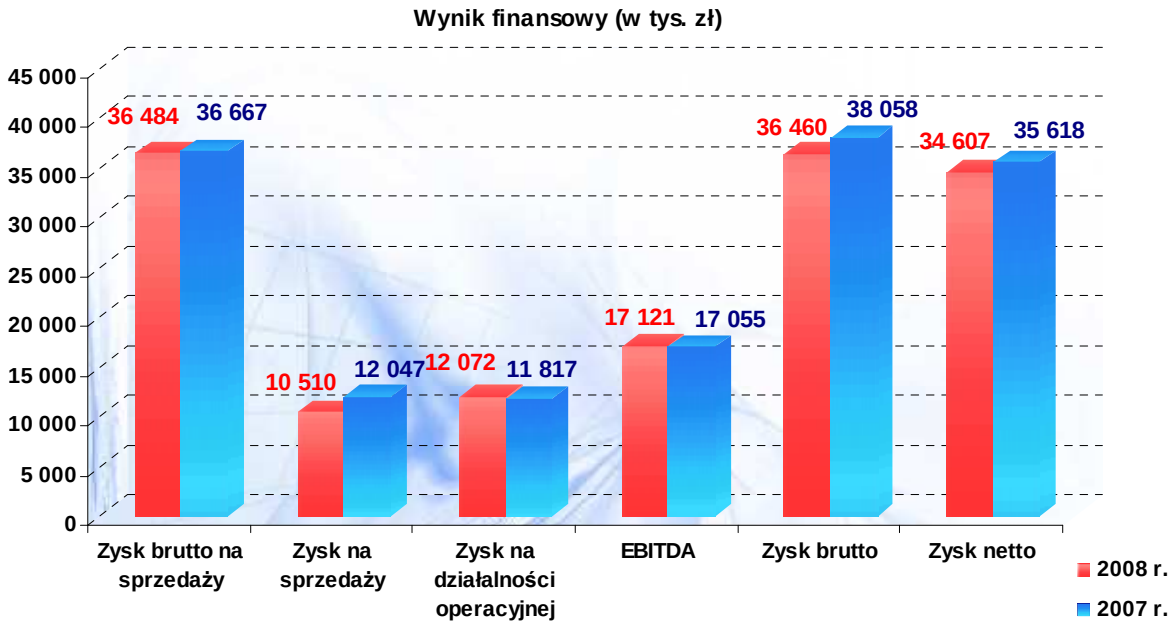
Wyszczególnienie (tys. zł)	2008 r.	2007 r.
Dodatnie różnice kursowe	2 541	203
Ujemne różnice kursowe	3 019	1 437
Saldo	**-478**	**-1 234**
Wynik zrealizowanych kontraktów terminowych w danym roku pomniejszony o wycenę z roku ubiegłego	1 137	751
Wycena kontraktów terminowych i opcji walutowych	-6 329	419
Wynik na kontraktach terminowych i opcjach	**-5 192**	**1 170**
Wynik na walutach	**-5 670**	**-64**

W poniższych tabelach przedstawione zostały wartości wyników z poszczególnych działalności spółki APATOR SA oraz poziomy marż na tych działalnościach.

Wynik finansowy	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika (%)
Zysk brutto na sprzedaży	36 484	36 667	99,50%
Zysk na sprzedaży	10 510	12 047	87,24%

Wynik finansowy	2008 r. (tys. zł)	2007 r. (tys. zł)	Dynamika (%)
Zysk na działalności operacyjnej	12 072	11 817	102,16%
EBITDA	17 121	17 055	100,39%
Zysk brutto	36 460	38 058	95,80%
Zysk netto	**34 607**	**35 618**	**97,16%**

Wskaźniki rentowności	Sposób liczenia	2008 r. (%)	2007 r. (%)
Marża zysku brutto ze sprzedaży	relacja zysku brutto ze sprzedaży do przychodów ze sprzedaży ogółem	36,47%	40,73%
Marża zysku ze sprzedaży	relacja wyniku na sprzedaży do przychodów ze sprzedaży ogółem	10,51%	13,38%
Marża operacyjna	relacja zysku na działalności operacyjnej do przychodów ze sprzedaży ogółem	12,07%	13,13%
Marża EBITDA	relacja EBITDA do przychodów ze sprzedaży ogółem	17,12%	18,94%
Marża zysku netto	relacja wyniku netto do przychodów ze sprzedaży ogółem	34,60%	39,56%
Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE)	relacja wyniku netto do kapitału własnego	28,73%	35,12%
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)	relacja wyniku netto do aktywów ogółem	17,12%	30,67%

19.2 Bilans

Suma bilansowa na dzień 31 grudnia 2008 r. wynosiła 202.160 tys. zł, co oznacza wzrost o 86.027 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2007 r. Tak znaczny wzrost sumy bilansowej jest wynikiem włączenia do majątku APATOR SA spółek APATOR RECTOR sp. z o. o. i APATOR POWOGAZ SA.

Bilans	31.12.2008 r. (w tys. zł)	31.12.2007 r. (w tys. zł)
Aktywa razem	**202 160**	**116 133**
Aktywa trwałe	165 604	80 420
Aktywa obrotowe	36 556	35 713

Bilans	31.12.2008 r. (w tys. zł)	31.12.2007 r. (w tys. zł)
Pasywa razem	**202 160**	**116 133**
Kapitał własny	120 448	101 419
Zobowiązania	81 712	14 714

19.2.1 Aktywa trwałe i obrotowe

Wartość aktywów spółki na dzień 31 grudnia 2008 r. wynosiła 202.160 tys. zł.
W ogólnej strukturze aktywów przeważają aktywa trwałe, które stanowią 81,92% ogólnej wartości aktywów. Wzrosły one w stosunku do 31 grudnia 2007 r. o 85.184 tys. zł, tj. do poziomu 165.604 tys. zł.
Główne zmiany w ramach aktywów trwałych dotyczyły:

- wzrostu długoterminowych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży o 87.906 tys. zł (wzrost zawiera zakup udziałów w APATOR RECTOR sp. z o. o. i APATOR POWOGAZ SA i sprzedaż APATOR KFAP sp. z o. o.);
- spadku rzeczowych aktywów trwałych o 603 tys. zł,

Aktywa trwałe	30.12.2008 r. (w tys. zł)	30.12.2007 r. (w tys. zł)	dynamika (%)	struktura 2008 r. (%)
Wartości niematerialne	1 739	1 543	112,70%	1,05%
Rzeczowe aktywa trwałe	34 257	34 860	98,27%	20,69%
Nieruchomości inwestycyjne	1 381	1253	110,22%	0,83%
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych konsolidowane metodą praw własności	0	0	-	-
Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	124 762	36 856	338,51%	75,34%
Inne inwestycje długoterminowe w jednostkach powiązanych	0	3 272	0,00%	0,00%
Udzielone pożyczki długoterminowe	671	1017	65,98%	0,41%
Należności długoterminowe	0	0	-	-
Inne długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	1	0	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 793	1 619	172,51%	1,69%
Suma	**165 604**	**80 420**	**205,92%**	**100,00%**

Aktywa obrotowe na koniec 2008 r. wynoszą 36.556 tys. zł i stanowią 18,08% aktywów ogółem.
Wzrosły one w stosunku do 2007 r. o 843 tys. zł. Zmiany dotyczyły głównie:

- wzrostu wartości zapasów o 2.267 tys. zł – wzrost o 22,95% w stosunku 2007 r.;
- spadku należności z tytułu dostaw i usług o 1.565 tys. zł.

Aktywa obrotowe	31.12.2008 r. (w tys. zł)	31.12.2007 r. (w tys. zł)	dynamika (%)	struktura 2008 r. (%)
Zapasy	12 143	9 876	122,95%	33,22%
Należności z tytułu dostaw i usług	18 443	20 008	92,18%	50,45%
Należności z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	507	412	123,06%	1,39%
Przedpłaty - zaliczki na zakup usług	507	37	1370,27%	1,39%
Pozostałe należności krótkoterminowe	137	253	54,15%	0,37%
Krótkoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0	-	-
Krótkoterminowe aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	50	453	-	0,14%
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0	452	-	0,00%
Udzielone pożyczki krótkoterminowe	579	0	-	1,58%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 671	2 671	100,00%	7,31%
Rozliczenia międzyokresowe	1 519	1 284	118,30%	4,16%
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	0	267	-	0,00%
Aktywa obrotowe	**36 556**	**35 713**	**102,36%**	**100,00%**

Wzrost poziomu zapasów związany jest głównie z:

- wzrostem zapasów materiałowych (o 2.291 tys. zł) – wzrost wynika ze zmiany charakteru wykonawstwa płyt elektroniki dla liczników energii elektrycznej w latach 2007 - 2008 – zamiast usługi montażu wykonywany jest w 2008 r. cały proces produkcyjnych tych płyt;

– wzrostem produkcji w toku (o 764 tys. zł), który jest kompensowany spadkiem zapasów wyrobów gotowych (o 952 tys. zł).

Cykl obrotu materiałami wynosił 45 dni, cykl produkcji w toku 20 dni a cykl wyrobów gotowych 6 dni (cykle liczone średniorocznie dla okresu od stycznia 2008 do grudnia 2008 r.).

Stan zapasów	31.12.2008 r. (w tys. zł)	31.12.2007 r. (w tys. zł)	dynamika (%)	struktura 2008 r. (%)
Materiały	4 467	2 176	205,28%	36,79%
Produkcja w toku	5 010	4 246	117,99%	41,26%
Wyroby gotowe	970	1 922	50,47%	7,99%
Towary	1 075	1 473	72,98%	8,85%
Zaliczki na dostawy	621	59	1052,54%	5,11%
Zapasy ogółem	**12 143**	**9 876**	**122,95%**	**100,00%**

Stan należności netto na 31 grudnia 2008 r. wyniósł 19.594 tys. zł i zmniejszył się o 1.116 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2007 r. Główną pozycję w należnościach ogółem stanowią należności bieżące nieprzeterminowane w wysokości 14.485 tys. zł, które w porównaniu do roku 2007 spadły o 2.356 tys. zł (o 13,99%).

Stan należności	31.12.2008 r. (w tys. zł)	31.12.2007 r. (w tys. zł)	dynamika (%)	struktura 2008 r. (%)
Należności z tytułu dostaw i usług	**18 443**	**20 008**	**92,18%**	**94,13%**
Należności bieżące	14 485	16 841	86,01%	73,93%
Należności przeterminowane do 1 miesiąca	1 757	2 270	77,40%	8,97%
Należności przeterminowane od 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 884	831	226,71%	9,62%
Należności przeterminowane od 3 miesięcy do 6 miesięcy	316	85	371,76%	1,61%
Należności przeterminowane od 6 miesięcy do 1 roku	4	20	20,00%	0,02%
Należności przeterminowane powyżej 1 roku	346	433	79,91%	1,77%
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	-349	-472	73,94%	-1,78%
Pozostałe należności	**1 151**	**702**	**163,96%**	**5,87%**
Należności z tytułu sprzedaży udziałów - długoterminowe	0	0	-	0,00%
Należności z tytułu sprzedaży udziałów - krótkoterminowe	0	90	-	0,00%
Należności z tytułu podatku VAT	420	279	150,54%	2,14%
Należności z tytułu podatku od osób prawnych	87	133	65,41%	0,44%
Inne należności	137	163	84,05%	0,70%
Przedpłaty - zaliczki na zakup usług	507	37	1370,27%	2,59%
Roszczenia sporne	0	0	-	0,00%
Wycena należności - wartość bieżąca	0	0	-	0,00%
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności	0	0	-	0,00%
Należności ogółem	**19 594**	**20 710**	**94,61%**	**100,00%**

19.2.2 Pasywa - kapitały i zobowiązania

Kapitał własny na 31 grudnia 2008 r. wyniósł 120.448 tys. zł i zwiększył się o 19.029 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2007 r. w wyniku wzrostu:

– kapitału zapasowego,
– wyniku finansowego bieżącego okresu.

Ponadto z kapitału zapasowego zwiększono z 4.000 tys. zł do kwoty 20.000 tys. zł kapitał rezerwowy na dalszy wykup akcji własnych w celu umorzenia – zgodnie z decyzją Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 23 czerwca 2008 r.

Wyszczególnienie	31.12.2008 r. (w tys. zł)	31.12.2007 r. (w tys. zł)	dynamika (%)	struktura 2008 r. (%)
Kapitał podstawowy	3 529	3 529	100,00%	2,93%
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji własnych powyżej ich wartości nominalnej	15 142	15 142	100,00%	12,57%
Pozostały kapitał zapasowy	45 885	44 021	104,23%	38,10%

Wyszczególnienie	31.12.2008 r. (w tys. zł)	31.12.2007 r. (w tys. zł)	dynamika (%)	struktura 2008 r. (%)
Kapitał z aktualizacji wyceny	6 169	6 279	98,25%	5,12%
Akcje/udziały własne	-1 475	0	-	-1,22%
Kapitały rezerwowe	20 000	4 000	-	16,60%
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe z konsolidacji	0	0	-	-
Ujęte bezpośrednio w kapitale kwoty dotyczące aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	0	0	-	-
Niepodzielony wynik finansowy	110	-111	-99,10%	0,09%
Wynik finansowy bieżącego okresu	34 607	35 618	97,16%	28,73%
Odpisy z wyniku finansowego bieżącego roku	-3 519	-7 059	49,85%	-2,92%
Kapitał własny	**120 448**	**101 419**	**118,76%**	**100,00%**

Łączne zobowiązania spółki APATOR SA na 31 grudnia 2008 r. wynosiły 81.712 tys. zł i wzrosły o 66.998 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2007 r.
Największe zmiany nastąpiły w ramach długoterminowych i krótkoterminowych kredytów. Wzrosły one o 36.000 tys. zł (kredyty długoterminowe) i o 21.433 tys. zł (kredyty krótkoterminowe). Kredyty te przeznaczone są na finansowanie zakupu udziałów w spółkach APATOR RECTOR sp. z o. o. i APATOR POWOGAZ SA oraz finansowanie działalności bieżącej.

Wyszczególnienie	31.12.2008 r. (w tys. zł)	31.12.2007 r. (w tys. zł)	dynamika (%)	struktura 2008 r. (%)
Zobowiązania długoterminowe	**44 327**	**6 562**	**675,51%**	**54,25%**
Długoterminowe kredyty i pożyczki	36 000	0	-	44,06%
Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe	2 270	24	9458,33%	2,78%
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	0	0	-	0,00%
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 593	1 505	105,85%	1,95%
Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 464	5 033	88,69%	5,46%
Pozostałe rezerwy długoterminowe	0	0	-	0,00%
Zobowiązania krótkoterminowe	**37 385**	**8 152**	**458,60%**	**45,75%**
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	21 433	0	-	26,23%
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	4 179	9	46433,33%	5,11%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	6 366	3 932	161,90%	7,79%
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	1 705	1 534	111,15%	2,09%
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	592	396	149,49%	0,72%
Zaliczki otrzymane	0	0	-	0,00%
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	1 287	558	230,65%	1,58%
Rezerwa na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	881	1 036	85,04%	1,08%
Rezerwy krótkoterminowe	942	687	137,12%	1,15%
Zobowiązania związane z aktywami trwałymi zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	0	0	-	0,00%
Zobowiązania ogółem	**81 712**	**14 714**	**555,34%**	**100,00%**

19.2.3 Kredyty, gwarancje, poręczenia i zobowiązania warunkowe

Kredyty
Na dzień 31 grudnia 2008 Spółka APATOR S.A. posiadała zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 57.433 tys. zł.

Warunki kredytu w rachunku bieżącym na mocy umowy zawartej w dniu 27 maja 2004 roku oraz aneksu z dnia 17 kwietnia 2008 roku z Bankiem Handlowym w Warszawie SA:

- Kwota kredytu — 7.000 tys. zł w okresie od 17 kwietnia 2008 roku do 20 kwietnia 2008 roku;
  12.000 tys. zł w okresie od 21 kwietnia 2008 roku do dnia 20 kwietnia 2010 roku
- Termin spłaty kredytu — 20 kwiecień 2010 rok
- Rodzaj zabezpieczenia — Hipoteka kaucyjna w wysokości 15.000 tys. zł
  Cesja wierzytelności w wysokości 2.800 tys. zł
  Cesja praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości

- Oprocentowanie — WIBOR 1M + marża 0,5625% w stosunku rocznym
- Prowizje i koszty — 0,3% kwoty kredytu – I rata prowizji przygotowawczej
  0,3% kwoty kredytu – II rata prowizji przygotowawczej płatna w dniu 21 kwietnia 2009 roku
  0,4% kwoty niewykorzystanego kredytu – prowizja od zaangażowania
  0,1% kwoty udzielonego kredytu – prowizja za zmianę warunków
- **Bieżące zaangażowanie** — **3.779 tys. zł**

Warunki kredytu długoterminowego na mocy umowy zawartej w dniu 17 kwietnia 2008 roku z Bankiem Handlowym w Warszawie SA:

- Kwota kredytu — 45.000 tys. zł
- Termin spłaty kredytu — 9.000 tys. zł do 30 czerwca 2009 roku
  9.000 tys. zł do 30 czerwca 2010 roku
  9.000 tys. zł do 30 czerwca 2011 roku
  9.000 tys. zł do 30 czerwca 2012 roku
  9.000 tys. zł do 30 czerwca 2013 roku
- Rodzaj zabezpieczenia — Hipoteka zwykła w łącznej wysokości 45.000 tys. zł
  Hipoteka kaucyjna do kwoty 11.250 tys. zł
  Poręczenia prawno-cywilne spółek: APATOR MINING Sp. z o.o., APATOR METRIX SA i FAP PAFAL SA
- Oprocentowanie — WIBOR 1M + marża 0,3% w stosunku rocznym
- Prowizje i koszty — 0,1% kwoty kredytu – prowizja przygotowawcza
- **Bieżące zaangażowanie** — **45.000 tys. zł**

Warunki kredytu w rachunku bieżącym oraz kredytu rewolwingowego na mocy umowy o limit wierzytelności zawartej w dniu 16 czerwca 2005 oraz aneksu z dnia 16 grudnia 2008 roku z Raiffeisen Bank Polska SA:

- Kwota limitu — 12.500 tys. zł:
  - 7.500 tys. zł – kredyt w rachunku bieżącym
  - 5.000 tys. zł – kredyt rewolwingowy
- Termin spłaty kredytu — 30 czerwiec 2009 rok
- Rodzaj zabezpieczenia — Pełnomocnictwo do rachunku bieżącego
  Cicha cesja wierzytelności w wysokości min. 40% wszystkich obrotów handlowych
- Oprocentowanie — - WIBOR 1T + marża 1,5% w stosunku rocznym – kredyt w rachunku bieżącym
  - WIBOR 1M + marża 1,5% w stosunku rocznym – kredyt rewolwingowy
- Prowizje i koszty — 0,4% w skali roku – prowizja z tytułu zaangażowania
- **Bieżące zaangażowanie** — **3.654 tys. zł – rachunek bieżący**
  5.000 tys. zł – kredyt rewolwingowy

Leasing i dzierżawa

Na dzień 31 grudnia 2008 roku spółka APATOR SA posiadała zobowiązania z tytułu zawartej umowy na dzierżawę sprzętu informatycznego.
Umowa zawarta ze spółką IBM Polska Sp. z o.o. określa miesięczny czynsz z tytułu eksploatacji serwera w wysokości 10 tys. zł . Wartość dzierżawionego sprzętu na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosi 351 tys. zł. Umowa została zawarta na okres 39 miesięcy.

Gwarancje i poręczenia

W dniu 22 stycznia 2008 roku Spółka APATOR SA zawarła porozumienie z Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. w sprawie udzielenia gwarancji z terminem ważności do 31 stycznia 2009 roku. Na mocy zawartego porozumienia Bank udzielił gwarancji bankowej na kwotę 40 tys. USD na rzecz Firmy KONCAR (Chorwacja). Zabezpieczeniem wierzytelności Banku jest przewłaszczenie wyrobów gotowych.

W dniu 25 lipca 2007 roku Spółka zawarła porozumienie z Bankiem Handlowym w Warszawie SA w sprawie udzielenia gwarancji. Na mocy zawartego porozumienia Bank udzielił gwarancji bankowej na kwotę 51 tys. zł na rzecz Koncernu Energetycznego ENERGA SA w celu zagwarantowania właściwego wykonania przez APATOR zobowiązań. Gwarancja jest ważna do dnia 24 lipca 2010 roku. Zabezpieczeniem wierzytelności Banku jest hipoteka.

W dniu 4 listopada 2008 roku Spółka zawarła porozumienie z Bankiem Handlowym w Warszawie SA w sprawie udzielenia gwarancji. Na mocy zawartego porozumienia Bank udzielił gwarancji bankowej na kwotę 116 tys. zł na rzecz ENEA OPERATOR Sp. z o.o. w celu zagwarantowania właściwego wykonania przez APATOR SA zobowiązań wynikających z umowy dotyczącej dostaw przedpłatowych liczników energii elektrycznej oraz zestawów monterskich. Gwarancja jest ważna do dnia 30 stycznia 2009 roku. Zabezpieczeniem wierzytelności Banku jest hipoteka.

W dniu 17 grudnia 2008 roku Spółka APATOR SA zawarła porozumienie z Bankiem Handlowym w Warszawie SA w sprawie udzielenia gwarancji przetargowej. Na mocy zawartego porozumienia Bank udzielił gwarancji bankowej na kwotę 115 tys. RON na rzecz S.C. ELECTRICA SA (Rumunia) z terminem ważności 23 marzec 2009 roku.

W dniu 7 sierpnia 2006 roku na mocy umowy zawartej z Bankiem Handlowym w Warszawie SA. Spółka APATOR SA udzieliła poręczenia spłaty przyszłych wierzytelności Spółki zależnej APATOR CONTROL Sp. z o.o. Poręczenie na kwotę 28,4 tys. zł jest ważne do dnia 30 kwietnia 2009 roku.

Spółka APATOR SA udzieliła poręczenia z tytułu udzielonego w dniu 4 listopada 2008 roku kredytu w rachunku bieżącym APATOR MINING Sp. z o.o. w wysokości 2.000 tys. zł. Poręczenie do kwoty 3.000 tys. zł obejmujące zobowiązania wynikające z umowy kredytowej, a w szczególności zobowiązania z tytułu kredytu, odsetek, prowizji i innych kosztów egzekucji jest ważne do dnia 15 września 2012 roku.

Spółka APATOR SA posiada dwie akredytywy importowe na łączną kwotę 470 tys. zł (Firma SIAME – Tunezja) z datą płatności – 3 styczeń 2009 (19 tys. Euro) i 19 styczeń 2009 (138 tys. Euro).

Zobowiązania warunkowe

Na mocy umowy inwestycyjnej zawartej w dniu 30 sierpnia 2007 roku z Przedsiębiorstwem Techniczno – Handlowym RECTOR Spółka jawna reprezentowanym przez wspólników Spółka APATOR SA zakupiła 70% udziałów w przekształconej spółce RECTOR Sp. z o.o. za kwotę 21.000 tys. zł.
Po okresie trzech lat APATOR SA zobowiązał się do dopłaty do ceny nabywanych 70% udziałów pod warunkiem osiągnięcia przez spółkę przekształconą RECTOR założonych zysków netto za lata 2008 - 2010. Zgodnie z umową wysokość dopłaty nie przekroczy 5.000 tys. zł.
Jednocześnie Spółka APATOR SA zobowiązała się do zakupu pozostałych 30% udziałów po upływie trzech lat za cenę określoną na podstawie wartości firmy.

19.3 Rachunek przepływów finansowych

Spółka APATOR SA posiada za 2008 r. dodatnie przepływy finansowe z działalności operacyjnej w wysokości +14.270 tys. zł oraz z działalności finansowej: +38.590 tys. zł oraz ujemne przepływy z działalności inwestycyjnej w wysokości -52.929 tys. zł.
Ujemne przepływy z działalności inwestycyjnej wynikają ze znacznego zaangażowania środków w nabyte w 2008 r. nowe podmioty: APATOR RECTOR sp. z o. o. i APATOR POWOGAZ SA. Wydatki na nabycie tych jednostek wyniosły 91.840 tys. zł.
Z kolei dodatnie przepływy finansowe wynikają z zaciągnięcia kredytów na finansowanie zakupu powyższych spółek. Stan wpływów z tytułu zaciągnięcia kredytów wynosi na 31 grudnia 2008 r. +57.433 tys. zł.
Wyżej przedstawione przepływy kształtują łącznie na koniec 2008 roku środki pieniężne w wysokości +2.613 tys. zł.

20. Oceny i perspektywy rozwoju

20.1 Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju APATOR SA, w tym istotne czynniki ryzyka i zagrożeń

20.1.1 Czynniki rozwoju

APATOR SA koordynuje i nadzoruje działania całej Grupy APATOR i w ramach istotnych czynników rozwoju zwraca uwagę na:

Czynniki zewnętrzne

- Program (propagowany przez Urząd Regulacji Energetyki) wymiany tradycyjnych liczników energii elektrycznej na inteligentne liczniki „smart meters w latach 2010 – 2017 – wymiana dotyczyć będzie ok. 14 mln liczników u odbiorców indywidualnych oraz 1,5 mln liczników u odbiorców przemysłowych o łącznej wartości projektu 7,6 mld zł.
- Defensywny rynek produktów Grupy APATOR – globalne spowolnienie gospodarcze nie wpływa w znacznym stopniu na popyt.
- Utrzymanie się dużego zapotrzebowania na wodomierze i ciepłomierze ze zdalnym odczytem powinno istotnie wspierać przychody segmentu pomiarowego w perspektywie najbliższych trzech lat.
- Potrzeby inwestycyjne oraz modernizacyjne polskiego sektora energetycznego powinny zaowocować wzrostem krajowego popytu w segmencie pomiarowym, jak i łącznikowym (w zakresie instalacji niskiego i średniego napięcia).
- Deprecjacja złotówki w stosunku do waluty unijnej stymulująco wpływa na wyniki eksportu realizowanego przez Grupę APATOR:
  - PAFAL SA - liczniki energii elektrycznej (indukcyjne oraz coraz większy udział elektronicznych),
  - APATOR SA – aparatura łącznikowa oraz system przedpłatowy (nowe rynki Tunezja, Indonezja wspomagane przez Bank Światowy),
  - APATOR METRIX SA – gazomierze (coraz większy udział sprzedaży na rynki Unii Europejskiej),
  - APATOR POWOGAZ SA – wodomierze (bardzo istotny ok. 50% udział sprzedaży eksportowej).
- Popyt stymulowany przez inwestycje w infrastrukturę budowlano-drogową pod zbliżające się EURO 2012.

Czynniki wewnętrzne

- Bardzo szeroki wachlarz oferowanych produktów zarówno w segmencie pomiarowym (opomiarowania wszystkich nośników energii), jak i łącznikowym.
- Rozpoczęcie procesu restrukturyzacji przejętej spółki APATOR POWOGAZ SA obejmujący działania w obszarach zakupu i logistyki, marketingu i handlu, organizacji, optymalizacji usług zewnętrznych, wydajności, technologii, rozwoju.
- Możliwość certyfikowania swoich wyrobów zgodnie z Dyrektywą MID Unii Europejskiej przez spółki PAFAL SA (od października 2008 r.), APATOR METRIX SA (od stycznia 2009 r.) i APATOR SA (od lipca 2009 r.). Pozwala to na obniżenie kosztów związanych z legalizacją produktów.

20.1.2 Ryzyka i zagrożenia

W ramach istotnych czynników ryzyk i zagrożeń spółka APATOR SA zwraca uwagę na:

Czynniki zewnętrzne

- Sytuacja na rynkach walutowych i radykalna zmiana kursów walut mająca w dalszym ciągu wpływ na wycenę wcześniej podpisanych kontraktów walutowych.
- Spowolnienie aktywności gospodarczej w Polsce w negatywny sposób może przełożyć się na wyniki bardziej koniunkturalnej w stosunku do segmentu pomiarowego, aparatury łącznikowej.
- Zapaść gospodarcza u wschodnich sąsiadów Polski może negatywnie wpłynąć na poziom realizowanego eksportu w ramach Grupy w tym kierunku geograficznym. Dla bezpieczeństwa podejmowanych kontraktów, wynikające z nich płatności w tej chwili odbywają się wyłącznie za gotówkę w przypadku kontrahentów z Ukrainy.

Czynniki wewnętrzne

- Pozostające do rozliczenia kontrakty terminowe w kontekście kształtowania się kursu walut w 2009 r. i ich wpływ poprzez wycenę na wynik netto Spółki i Grupy oraz poprzez realizację na przepływy pieniężne Spółki i Grupy.

- Koszty związane z obsługą kredytu na zakup akcji APATOR POWOGAZ SA i APATOR RECTOR Sp. z o.o.
- Wzrastający wpływ eksportu oraz zmiana struktury sprzedaży będzie mieć znaczący wpływ na wyniki Spółki i Grupy.
- Ograniczenia co do szybkiej restrukturyzacji spółki APATOR POWOGAZ SA (m.in. nie naruszanie przyrzeczonych gwarancji zatrudnienia).

20.2 Perspektywy rozwoju

Rozwój spółki APATOR SA jest silnie powiązany z rozwojem całej Grupy APATOR. Grupa APATOR dąży do uzyskania pozycji lidera regionu Europy Środkowo-Wschodniej w zakresie rozwoju i sprzedaży zarówno systemów i aparatury pomiarowej, jak i aparatury łącznikowej.

21. Istotne wydarzenia po 31 grudnia 2008 r. z działalności spółki APATOR SA

- Od 1 stycznia 2009 r. Zarząd APATOR SA działa w składzie trzyosobowym na podstawie uchwały Rady Nadzorczej APATOR SA w dniu 24 października 2008 r. Rada Nadzorcza APATOR SA powołała pana Jerzego Kusia w skład zarządu APATOR SA, na wspólną kadencję 2007-2009 kończącą się w dniu odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki APATOR SA w 2010 roku. Rada Nadzorcza powierzyła panu Jerzemu Kusiowi funkcję członka zarządu – dyrektora ds. marketingu i sprzedaży aparatury pomiarowej i systemów. Informacja ta została podana do publicznej wiadomości raportem bieżącym nr 126/2008 w dniu 27 października 2008 r.
- W dniu 5 stycznia 2009 roku przeprowadzona została zamiana 9.680 akcji imiennych APATOR SA uprzywilejowanych co do głosu w stosunku 1:4 na akcje zwykłe na okaziciela. W wyniku tej zamiany uległa obniżeniu ogólna liczba głosów z 58.712.787 do 58.683.747. Akcje te zostały zasymilowane i wprowadzone do obrotu giełdowego w dniu 28 stycznia 2009 roku. Po konwersji akcji kapitał zakładowy spółki APATOR SA składa się z 35.293.500 akcji o wartości nominalnej 0,10 zł każda, w tym z 7.796.749 akcji imiennych (uprzywilejowanych co do głosu w stosunku 1:4) i 27.496.751 akcji zwykłych na okaziciela.
- W dniu 3 marca 2009 r. spółka APATOR SA podała prognozę skonsolidowanych wyników finansowych na 2009 r. Prognoza skonsolidowanych wyników finansowych Grupy APATOR na 2009 rok zakłada uzyskanie skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży ogółem w wysokości 380 mln zł oraz skonsolidowanego zysku netto w kwocie 40 mln zł (szczegóły zostały opublikowane w raporcie bieżącym nr 49/2009 w dniu 3 marca 2009 r.).
- W dniu 3 marca 2009 r. spółka APATOR SA podała deklarację wypłaty dywidendy z zysku za rok obrotowy 2008 w wysokości 0,35 zł na 1 akcję oraz zaliczki na poczet dywidendy z zysku za 2009 r. w wysokości 0,25 zł na 1 akcję (szczegóły zostały opublikowane w raporcie bieżącym nr 50/2009 w dniu 3 marca 2009 r.).
- W dniu 16 marca 2009 r. Spółka zawarła porozumienie restrukturazycyjne do Umowy Nierzeczywistego Akumulowanego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej przez Bank, zamykające opcje call z Bankiem Handlowym w Warszawie SA. Faktyczne rozliczenie, przeliczone przez Departament Skarbu Banku Handlowego przy kursach rynkowych 4,45 i 4,49 EUR/PLN nastąpi w terminach wynikających z pierwotnej umowy tj. 31 marca 2009 r., 30 czerwca 2009 r. i 30 września 2009 r.
- W dniu 17 marca 2009 r. w związku z wejściem w życie przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (nowe przepisy), Spółka podała do publicznej wiadomości nowe terminy przekazywania raportów okresowych w 2009 roku (szczegóły zostały opublikowane w raporcie bieżącym nr 61/2009 w dniu 17 marca 2009 r.).

22. Informacje o toczących się postępowaniach, dotyczących zobowiązań lub wierzytelności spółki APATOR SA

W prezentowanym okresie przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej nie toczyły się postępowania dotyczące zobowiązań lub wierzytelności APATOR SA lub jednostek od niego zależnych, których łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych APATOR SA.

23. Informacje o nietypowych transakcjach zawieranych z podmiotami powiązanymi

Transakcje spółki APATOR SA i jednostek zależnych z podmiotami powiązanymi w 2008 roku obejmowały transakcje pomiędzy spółkami Grupy APATOR. Transakcje te są typowe, zawierane na warunkach rynkowych, a ich charakter wynika z bieżącej działalności operacyjnej prowadzonej przez APATOR SA i jednostki zależne. Transakcje dotyczą współpracy w zakresie produkcji kredytowych liczników elektronicznych (dla FAP PAFAL SA) i ciepłomierzy (dla APATOR KFAP sp. z o. o.).
W zakresie produkcji kredytowych liczników elektronicznych, spółka APATOR SA współpracuje z podmiotem zależnym FAP PAFAL SA z siedzibą w Świdnicy. Dotyczy ona wytwarzania przez APATOR SA dla FAP PAFAL SA płyt elektroniki do liczników energii elektrycznej. Wartość tych dostaw za 2008 r. wyniosła 19.342 tys. zł. Podstawą współdziałania jest umowa zawarta pomiędzy APATOR SA a FAP PAFAL SA w dniu 1 marca 2005 r. (z późniejszymi aneksami). Umowa ta określa ogólne warunki współpracy w zakresie dostaw przez APATOR SA płyt elektroniki i podzespołów montażowych do FAP PAFAL SA. Ilości dostaw realizowane są według bieżących zamówień, a ceny zawierane są na warunkach rynkowych. Umowa ta zawarta jest na czas nieokreślony. Szczegółowe warunki zawartej umowy nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych dla danego typu umów. Wartość wspólnych obrotów pomiędzy obydwoma podmiotami (APATOR SA i FAP PAFAL SA) za 2008 r. przekroczyła 10% kapitałów własnych APATOR SA i wynosi 24.243 tys. zł.
APATOR SA w 2008 r. zawierał także transakcje nietypowe z jednostkami zależnymi:

1. W dniu 30 czerwca spółka APATOR SA sprzedała spółce APATOR POWOGAZ SA 100% udziałów spółki APATOR KFAP sp. z o.o. (producent ciepłomierzy) za 8.081 tys. zł. Transakcja ta wynika ze strategii działania Grupy, zgodnie z którą APATOR POWOGAZ SA tworzy dywizję w zakresie opomiarowania wody i energii cieplnej.
2. W trakcie 2008 roku APATOR SA sprzedał spółce APATOR POWOGAZ SA łącznie 1.050 akcji własnych w celu umorzenia w cenie 4.300 zł za sztukę (za łączna kwotę 4.515 tys. zł).

24. Prognoza wyników finansowych na 2008 rok i jej realizacja

W opublikowanej 12 maja 2008 r. prognozie zakładano osiągnięcie następujących skonsolidowanych wyników finansowych w 2008 r.:

- skonsolidowane przychody ze sprzedaży ogółem: 370 mln zł,
- skonsolidowany zysk netto nie uwzględniający wyniku na sprzedaży akcji APATOR SA będących w posiadaniu spółki APATOR MINING Sp. z o.o.: 36 mln zł,
- skonsolidowany zysk netto uwzględniający wynik na sprzedaży akcji APATOR SA: 57 mln zł,
- skonsolidowany zysk netto na 1 akcję nie uwzględniający wyniku na sprzedaży akcji APATOR SA: 1,25 zł.
- skonsolidowany zysk netto na 1 akcję uwzględniający wynik na sprzedaży akcji APATOR SA: 1,90 zł,

APATOR SA, po przeprowadzeniu analizy wyników finansowych wszystkich spółek Grupy APATOR uwzględniającej, między innymi poziom zawartych kontraktów terminowych zaktualizował w dniu 22 grudnia 2008 roku prognozę skonsolidowanych wyników finansowych na 2008 rok w następujący sposób:

- skonsolidowane przychody ze sprzedaży ogółem: 350 mln zł,
- skonsolidowany zysk na sprzedaży: 46 mln zł
- skonsolidowany zysk netto: 25 mln zł – 28 mln zł,
- skonsolidowany zysk netto na 1 akcję: 0,87 zł - 0,98 zł .

Przy sporządzaniu powyższej prognozy uwzględniono:

- wysoki poziom kursu EURO do PLN,
- obniżenie eksportu do krajów zagrożonych recesją (Ukraina, Rosja, Bałkany),
- poprawę rentowności na podstawowej działalności Grupy APATOR w stosunku do założonego planu na 2008 rok,
- trwającą w 2008 roku bessę na GPW, która uniemożliwiła sprzedaż 1,3 mln akcji APATOR SA będących w posiadaniu spółki APATOR MINING Sp. z o.o. na zakładanym poziomie 20 zł za sztukę.

Do obliczenia zysku na 1 akcję z 35.293.500 akcji APATOR SA wyłączono 6.600.000 akcji należących do spółki APATOR MINING Sp. z o.o.

Obniżenie skonsolidowanego zysku netto wynikało z wyceny kontraktów terminowych, która została dokonana na 31 grudnia 2008 roku i nie miała wpływu na przepływy pieniężne Grupy APATOR.

Realizacja prognozy przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Prognoza 2008	Wykonanie 2008 r.	Wykonanie
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	350 000	356 141	101,75%
Zysk na sprzedaży	46 000	48 472	105,37%
Zysk netto	25 000 -28 000	23 949	95,80% dolnej granicy widełek

Prognoza sprzedaży oraz prognoza zysku na sprzedaży została przekroczona.

Prognoza zysku netto nie została wykonana z uwagi na fakt, iż przy szacowaniu tego parametru przyjęto do wyceny kontraktów kurs w wysokości 3,9 zł za EURO natomiast na koniec roku kurs przekroczył poziom 4 zł za EURO, co miało wpływ na zwiększenie ujemnej wyceny.

25. Prognoza wyników finansowych na 2009 rok

Spółka APATOR SA nie publikuje swojej jednostkowej prognozy wyników finansowych. Do wiadomości publicznej podawana jest prognoza skonsolidowanych wyników finansowych całej Grupy APATOR.

Pomimo spowolnienia gospodarczego, mającego miejsce w gospodarce polskiej i światowej Grupa APATOR prognozuje wzrost przychodów ze sprzedaży w 2009 roku oraz wzrost rentowności operacyjnej i rentowności netto.
Prognoza skonsolidowanych wyników finansowych Grupy APATOR na 2009 rok zakłada uzyskanie:

- skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży ogółem w wysokości 380 mln zł,
- skonsolidowanego zysku netto w kwocie 40 mln zł.

Przy sporządzaniu powyższej prognozy uwzględniono:

- wzrost poziomu eksportu, szczególnie w zakresie aparatury pomiarowej,
- popyt na produkty Grupy APATOR skorygowany o wpływ spowolnienia gospodarczego,
- rozliczanie kontraktów terminowych,
- skład grupy kapitałowej obejmujący spółki: APATOR SA, FAP PAFAL SA, APATOR METRIX SA, Grupa APATOR POWOGAZ, APATOR MINING sp. z o. o., APATOR CONTROL sp. z o. o., APATOR RECTOR sp. z o. o. APATOR ELEKTRO SA, APATOR GmbH.

Zarząd podmiotu dominującego (spółki APATOR SA) monitoruje realizację prognozy skonsolidowanych wyników finansowych grupy kapitałowej poprzez system raportów miesięcznych i kwartalnych.
Ocena możliwości realizacji prognozowanych wyników zamieszczana jest w kwartalnych raportach okresowych przekazywanych do publicznej wiadomości.
Korekta prognozy dokonywana jest na podstawie decyzji Zarządu spółki APATOR SA i przekazywana jest raportem bieżącym.
Prognoza skonsolidowanych wyników finansowych Grupy APATOR na 2009 r. został podana do publicznej wiadomości w formie raportu bieżącego nr 49/2009 w dniu 3 marca 2009 r.

Toruń, dnia 10 kwietnia 2009 roku

Janusz Niedźwiecki

Prezes Zarządu APATOR SA

Tomasz Habryka

Członek Zarządu APATOR SA

Jerzy Kuś

Członek Zarządu APATOR SA